

§ 95

Dnr 2016/KS 0177 10

Delårsbokslut för Tyresö kommun per april 2016

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att

1. Godkänna upprättad delårsrapport för tertial 1, 2016 med mål- och budgetuppföljning samt prognos för helåret 2016.
2. Uppmana barn- och utbildningsnämnden att vidta åtgärder för en ekonomi i balans inom deras verksamhetsområden.
3. Uppmana socialnämnden att vidta åtgärder för en ekonomi i balans inom verksamhetsområdet äldreomsorg samt att vidta åtgärder för att minimera underskotten inom verksamhetsområdena individ och familjeomsorg och omsorg om personer med funktionsnedsättning.
4. Omdisponera 9,705 miljoner kronor från verksamhetsområde individ och familjeomsorg till verksamhetsområde omsorg om personer med funktionsnedsättning.
5. Utöka anslaget till verksamhetsområde plan och exploatering med 4 miljoner kr.
6. Utöka investeringsprogrammet med 4,5 miljoner kronor för ökade kostnader för ombyggnad av löparbanor vid Trollbäckens IP. Utgiften beräknas kunna finansieras genom omprioritering av andra investeringar.

Marie Åkesdotter (MP) deltar inte i beslut.

Kommunstyrelsens beslut

7. Barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden ska återrapportera åtgärder för att nå en ekonomi i balans och minimera underskotten till kommunstyrelsen senast 31 augusti 2016.

Särskilt yttrande

Marie Åkesdotter (MP) lämnar särskilt yttrande (bilaga).

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande	
------------------	---	--------------------	--

UTDRAG

§ 84

Dnr 2016 KSM/1221.042

Delårsbokslut per april 2016

Miljö- och samhällsbyggnadsutskottets förslag till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

- Delårsrapport med mål- och budgetuppföljning per april 2016 samt prognos för helåret 2016 godkänns.

Beskrivning av ärendet

Den ekonomiska delårsrapporten avser utfall per 30 april 2016 avseende miljö- och samhällsbyggnadsutskottet.

Bilagor

Tjänsteskrivelse delårsrapport 2016.pdf
Delårsrapport T1 2016 MSU.pdf

Justerandes sign 		Utdragsbesyrkande
---	---	---

Tyresö kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
Sigbrith Martinsson
Ekonomichef
08-5782 9140
sigbrith.martinsson@tyreso.se

TJÄNSTESKRIVELSE

2016-05-23

1 (3)

Diarienummer
2016/KS 0177 10

Kommunstyrelsen

Delårsrapport 1, 2016, för Tyresö kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att

1. Godkänna upprättad delårsrapport för tertial 1, 2016 med mål- och budgetuppföljning samt prognos för helåret 2016.
2. Uppmana barn- och utbildningsnämnden att vidta åtgärder för en ekonomi i balans inom deras verksamhetsområden.
3. Uppmana socialnämnden att vidta åtgärder för en ekonomi i balans inom verksamhetsområdet äldreomsorg samt att vidta åtgärder för att minimera underskotten inom verksamhetsområdena individ och familjeomsorg och omsorg om personer med funktionsnedsättning.
4. Omdisponera 9,705 miljoner kronor från verksamhetsområde individ- och familjeomsorg till verksamhetsområde omsorg om personer med funktionsnedsättning.
5. Utöka anslaget till verksamhetsområde plan och exploatering med 4 miljoner kronor.
6. Utöka investeringsprogrammet med 4,5 miljoner kronor för ökade kostnader för ombyggnad av löparbanor vid Trollbäckens IP. Utgiften beräknas kunna finansieras genom omprioritering av andra investeringar.

Kommunstyrelseförvaltningen

Bo Renman
Kommundirektör

Sigbrith Martinsson
Ekonomichef

Beskrivning av ärendet

Kommunförvaltningen har upprättat delårsrapport för perioden januari – april 2016 samt prognos för resultatet helåret 2016.

Det ekonomiska resultatet uppgick efter första tertialet till +49,9 miljoner. Prognosen för helåret visar på ett resultat på +19,4 miljoner, och resultatmålet för 2016 kommer sannolikt inte att uppfyllas.

Intäkter från skatter och statsbidrag beräknas bli 13,7 miljoner högre än beräknat.

Verksamhetsområdenas nettokostnader beräknas bli 33,7 miljoner högre än budgeterat, vilket är förklaringen till den svaga resultatprognosen. De största underskotten beräknas uppstå i grundskolan med -10 miljoner, omsorg om personer med funktionsnedsättning med -10,5 miljoner, inom individ- och familjeomsorg med -4 miljoner och plan och exploatering -4 miljoner. Det pågår en genomlysning av verksamhetsområde individ- och familjeomsorg för att få ett bättre underlag för prövning av resursbehovet.

Periodens nettoinvesteringar uppgick till 40,6 miljoner.

Kultur- och fritidsnämnden meddelar att fördyringar uppstått för ombyggnad av löparbanor vid Trollbäckens IP. I investeringsprogrammet har upptagits 5 miljoner kronor för ändamålet. Ny kostnadsberäkning har visat att det kommer att kosta ytterligare 4,5 miljoner kronor för att uppnå syftet med investeringen, och har överlämnat frågan till kommunstyrelsen för prövning.

I samband med tertialuppföljningen har det visat sig finnas behov av att öka anslaget till verksamhetsområdet plan och exploatering med 4 miljoner kronor samt att omdisponera 9,705 miljoner kronor från verksamhetsområde individ- och familjeomsorg och verksamhetsområde omsorg om personer med funktionsnedsättning.

Delårsrapport 1
30 april
2016

tyresö kommun

Innehållsförteckning

1 Viktiga händelser	3
2 Måluppfyllelse	4
3 Ekonomisk redovisning	7
4 Ekonomisk analys och riskbedömning av nämnder och bolag	14
5 Vidtagna och planerade åtgärder för ökad måluppfyllelse	16

1 Viktiga händelser

Befolkningsutveckling

Kommunens befolkning uppgick till 46 484 (46 177) invånare den 31 mars, vilket är en ökning med 305 personer sedan årsskiftet. Vid samma ökningstakt resten av året kommer befolkningen att fortsätta öka relativt kraftigt även under 2016.

Bostadsbyggande

Bostadsbyggandet i kommunen fortsätter och hittills i år har det färdigställts 130 nya bostäder.

Ny anvisningsmodell för ensamkommande barn

På regeringens uppdrag har Migrationsverket tagit fram en ny anvisningsmodell för mottagandet av asylsökande ensamkommande barn och unga. Syftet är att förbättra planeringsförutsättningarna för kommunerna och få ett jämnare mottagande i landet. Andelen har beräknats utifrån kommunens folkmängd och förra räkets mottagande av ensamkommande och nyanlända. Tyresö kommuns tilldelade andel i år är beräknad till 4,7 promille. Migrationsverkets prognos är att cirka fyra tusen ensamkommande barn beräknas söka asyl i Sverige i år, vilket innebär att cirka 19 barn kommer att anvisas till Tyresö. Hittills i år har inget barn anvisats till Tyresö.

Ny bosättningslag för nyanlända

Den nya bosättningslagen trädde i kraft den 1 mars. Det innebär att kommunerna blir skyldiga att ta emot nyanlända med permanent uppehållstillstånd som vistas i anläggningsboenden eller är kvotflyktingar. Tyresö kommun kommer att anvisas totalt 170 personer under 2016, varav hälften är barnfamiljer och hälften ensamkommande vuxna, företrädesvis män. I genomsnitt kommer 19 personer flytta till Tyresö per månad från och med slutet av april.

Bredband – Tyresö har nått nationella målet om för tillgänglighet

Länsstyrelsens bredbandskoordination har meddelat att Tyresö är en av länets sju kommuner som nått regeringens nationella bredbandsmål. Enligt PTS (Post- och telestyrelsen) senaste årliga kartläggning kan 91,58 procent av hushållen i Tyresö få bredband på 100 Mbit/s, vilket är en ökning med 24,31 procentenheter.

Kommunens tillsyn av fristående förskolor håller god kvalitet

Skolinspektionen har genomfört kvalitetsgranskning av kommunens tillsyn av fristående förskolor. I Skolinspektionen skriver i sitt beslut: ”Skolinspektören kan efter genomförd granskning konstatera att Tyresö kommun bedriver tillsyn av fristående förskolor på ett sådant sätt att det inte föranleder att påtala några utvecklingsområden.”

2 Måluppfyllelse

2.1 Livskvalitet – den attraktiva kommunen

Visionen om Tyresö som den mest attraktiva kommunen i Stockholmsregionen ska prägla allt arbete. Det ska vara styrande för den fysiska planeringen av kommunen. Det ska prägla den mångfald av verksamheter som bedrivs av kommunen eller finansieras via kommunen oavsett om det handlar om skola, äldreomsorg eller parkförvaltning. En genomtänkt och långsiktig stadsplanering ska möjliggöra ett Tyresö som växer och tar ansvar i Stockholmsregionen, samtidigt som Tyresös värden – närhet till naturen och stora grönområden, närhet till vatten och skärgård, närhet till storstaden och vår trygghet i vardagen – ska värnas. Det ska vara lätt att leva i Tyresö och vara Tyresöbo. Tillsammans, i dialog med alla Tyresöbor, skapar vi framtidens Tyresö, den attraktivaste kommunen där man vill leva hela livet.

Strategiska mål	Ansvarig	Status	Trend	Senaste kommentar	Period för senaste kommentar
Tyresö är en av Sveriges mest attraktiva boendekommuner	Britt-Marie Lundberg-Björk		↗	Den senaste mätningen visar på en stigande trend vad gäller attraktivitet som boendekommun.	2016-04-30
Tyresö är en av Sveriges bästa skolkommuner	Britt-Marie Lundberg-Björk		–	Meritvärde, andel behöriga till gymnasiet samt andel elever med fullständiga betyg har haft en positiv utveckling de senaste åren, så även i år. I "Öppna jämförelser" steg grundskolans/kommunens resultat med förändring från plats 116 till plats 49 i Sverige. Matematik ökar med två procentenheter till 78 och språk en till 83. Förskolorna arbetar medvetet med både språk och matematik men har svårt att förmedla ut till vårdnadshavarna kring vad och hur man gör. Elev- och föräldraenkäten för 2016 visar ett stabilt resultat med riktning positivt resultat av att man känner trygghet i skolan.	2016-04-30

2.2 Medborgarfokus – varje tyresöbo i centrum

Tyresö kommun arbetar utifrån ett medborgarperspektiv. Det innefattar hög servicekänsla, god närbarhet, gott bemötande och stor lyhördhet gentemot medborgarna – både som myndighet och serviceorganisation. Kommunen har en fristående tillsynsorganisation för att trygga kvaliteten och stimulera verksamhetsutvecklingen. Vår samordnade satsning på e-tjänster förenklar medborgarens vardag och ger en snabbare ärendehantering. Vi beaktar även tillgänglighetsaspekter för att underlätta för personer med funktionsnedsättning. De gemensamma förhållningssätt som ska genomsyra våra kontakter med medborgarna är:

Strategiska mål	Ansvarig	Status	Trend	Senaste kommentar	Period för senaste kommentar
Tyresöborna kan påverka kommunens verksamhet	Britt-Marie Lundberg-Björk		–	Medborgardialogen Tyresöinitiativet beräknas tas i drift till hösten).	2016-04-30
Tyresöborna är nöjda med den kommunala servicen	Britt-Marie Lundberg-Björk		–	Resultatet för flera brukarundersökningar presenteras på hösten och medborgarundersökningen genomförs också i höst.	2016-04-30

2.3 Blomstrande näringsliv

Entreprenörsandan är stark i Tyresö. Kommunen främjar företagsklimatet och inbjuder till nyetableringar av företag. En nära samverkan med näringslivet är en framgångsfaktor. Genom god planering kan fler arbetsplatser och företag få utrymme att etablera sig och växa i Tyresö. Det ska vara enkelt att vara företagare och entreprenör i Tyresö – kommunens service ska vara god och snabb. Vi konkurrerar aldrig med näringslivet. Ett bra lokalt företagsklimat bidrar till hög sysselsättningsgrad och få arbetslösa.

En handlingsplan för hur detta målområde ska utvecklas ska tas fram och implementeras under perioden 2016-2018.

Strategiska mål	Ansvarig	Status	Trend	Senaste kommentar	Period för senaste kommentar
Tyresö hör till de 25 bästa kommunerna i Sverige när det gäller företagsklimat.	Gunilla Berg		–	Resultatet för företagsklimat presenteras i höst	2016-04-30
Tyresös företagare är nöjda med den service och det bemötande de får i kommunen.	Gunilla Berg		–	Resultatet presenteras 30:e maj	2016-04-30
Arbetslösheten i Tyresö är bland de lägsta i regionen och sysselsättningsgraden hög.	Gunilla Berg		→	Arbetslösheten i Tyresö ligger under siffrorna för både länet och riket	2016-04-30

2.4 God och långsiktig hushållning

Tyresö kommun har en långsiktigt stabil ekonomi med fokus på kommande generationer. För en långsiktigt stabil ekonomi är det nödvändigt att ha vissa överskott för att möta behov av investeringar, underhåll, utbyggnad, tillväxt och kommunens pensionsåtaganden mot våra medarbetare.

Kommunens arbete präglas av effektivitet, enkelhet och ett tydligt fokus på nöjda medborgare. En strävan är att samordna resurser och se till gemensamma behov som kommunen och medarbetarna har. Tyresö kommun visar respekt för skattebetalarna – Tyresöborna – genom att sträva efter kostnadseffektivitet och arbetsmetoder som ger bästa möjliga resultat. Den kommunala utdebiteringen ska hållas på lägsta möjliga nivå för att möjliggöra god och långsiktig hushållning i kommunen.

Strategiska mål	Ansvarig	Status	Trend	Senaste kommentar	Period för senaste kommentar
Kommunens samlade resultat, i den reguljära verksamheten, uppgår till minst två procent av skatteintäkter och statsbidrag under mandatperioden.	Sigbrith Martinsson		→	Resultatet per 30 april uppgick till 49 mkr, vilket innebär att målet vid den aktuella tidpunkten uppnåtts. Prognosen för hela 2016 pekar dock på ett resultat med + 19 mkr, vilket är lägre än två procent av skatter och statsbidrag. Målet beräknas inte vara uppfyllt vid årets slut.	2016-04-30
Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser	Sigbrith Martinsson		–	Vissa verksamhetsområden redovisar underskott mot budget medan andra redovisar överskott.	2016-04-30
Investeringar i den skattefinansierade verksamheten finansieras via kassaflöde från den löpande verksamheten.	Sigbrith Martinsson		→	Hittills under året har samtliga investeringar finansierats via egna medel.	2016-04-30

2.5 Attraktiv arbetsgivare

Tyresö kommun präglas av en god service till medborgarna. För detta krävs motiverade och kompetenta chefer och medarbetare samt ett kreativt och gott arbetsklimat. Tyresö ska stärka sin profil som attraktiv arbetsgivare för att kunna rekrytera och behålla kompetent personal. Tyresö erbjuder många vägar in till arbete i kommunen. Vi erbjuder stimulerande arbetsuppgifter i en utvecklande miljö, god arbetsmiljö, goda möjligheter till utveckling av karriären samt konkurrenskraftiga löner.

Strategiska mål	Ansvarig	Status	Trend	Senaste kommentar	Period för senaste kommentar
Medarbetarna rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare.	Jonas Jansfors		–	I medarbetarundersökningen hösten 2015 uppgav 81 procent av medarbetarna att de skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare.	2016-04-30
Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent.	Jonas Jansfors		→	Sjukfrånvaron är lägre än förra året för perioden januari - april men högre än målet på fyra procent.	2016-04-30
Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål.	Jonas Jansfors		–	Kommunal har sagt upp kollektivavtalet om flytande arbetstider, vilket kan påverka måluppfyllelsen negativt.	2016-04-30

3 Ekonomisk redovisning

3.1 Driftredovisning

Resultatet per april uppgick till +49,9 (45,8 år 2015) miljoner. Verksamhetens nettokostnader uppgick till -732,9 (-688,3) miljoner. Skatteintäkter och statsbidrag uppgick under perioden till 783,6 (736,2) miljoner. Finansnettot var -0,9 (-2,1) miljoner, vilket förklaras av lägre finansiella kostnader. Resultatet uppgick till 6,4 (6,2) procent av skatter och statsbidrag.

Det faktiska resultatet är detsamma som balanskravsresultatet för perioden.

Resultatet för 2016 prognostiseras till +19,4 miljoner, vilket är 12,1 miljoner lägre än budgeterat resultat.

Skatteintäkter, fastighetsavgift och utjämningsystem prognostiseras bli 13,7 miljoner högre än budget.

Finansförvaltningen beräknar ge ett överskott på ca 8 miljoner, huvudsakligen beroende på att demografibufferten inte behöver tas i anspråk. Finansnettot beräknas bli enligt budget.

Det faktiska resultatet är detsamma som balanskravsresultatet för prognosen 2016.

De verksamhetsområden som ligger under **Kommunstyrelsen** prognosticerar ett underskott på 4,6 miljoner för 2016. Det huvudsakliga underskottet ligger hos Plan och exploatering. Per sista april är resultatet +7,7 miljoner kronor jämfört med budget.

Byggnadsnämnden redovisar ett resultat på -0,1 miljoner tom april månad jämför med budget. Helårsprognosen är enligt budget.

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens verksamhetsområde prognosticerar ett underskott på 1,0 miljoner och underskottet ligger främst på gymnasieskolans utförarenhet som tappat många elever. Utfallet per april är ett överskott om 2,1 miljoner.

Kultur och Fritidsnämnden har ett resultat per april på +2,8 miljoner och prognosticerar ett överskott på 0,6 miljoner.

Barn- och utbildningsförvaltningen ligger +1,1 miljoner gentemot budget per sista april med en sammanlagd prognos på -11,7 miljoner för helåret. Förskolan förväntas gå -1,7 miljoner och grundskolan -10,0 miljoner mot budget. Slutliga utfallet av demografiavvikelser är i nuläget svårbedömt.

Socialnämndens utfall per sista april är +12,8 miljoner jämfört med budget. Årsprognosen ligger på -17,0 miljoner. För individ- och familjeomsorgen uppgår nettoresultatet till och med april på +7,6 miljoner och årsprognosen beräknas uppgå till -4,0 miljoner. En genomlysning av verksamhetsområdet pågår. För äldreomsorgen är utfallet +4,1 miljoner mot budget och årsprognosen ligger på -2,5 miljoner. För personer med funktionsnedsättning ligger utfallet på +1,1 miljoner och prognosen på -10,5 miljoner.

Följande tabell redovisar hela driftbudgetuppföljningen.

Driftredovisning per april 2016

<u>Verksamhetsområden</u>	Periodens budget	Periodens utfall	Periodens avvikelse	Års-budget	Års-prognos	Prognos avvikelse
KOMMUNSTYRELSEN	-80,4	-72,6	7,7	-241,1	-245,7	-4,6
Gemensam verksamhet	-27,4	-21,4	6,1	-82,3	-83,4	-1,1
Kommunalförbund mm	-13,8	-12,1	1,7	-41,3	-40,8	0,5
Politisk verksamhet	-7,4	-8,1	-0,7	-22,2	-22,2	0,0
Näringsliv	-0,4	-0,5	-0,1	-1,2	-1,2	0,0
Plan och Exploatering	-6,0	-8,8	-2,8	-18,0	-22,0	-4,0
Väghållning och park	-23,6	-19,6	3,9	-70,7	-70,7	0,0
Miljö, trafik och övrigt	-1,8	-1,3	0,5	-5,5	-5,5	0,0
Vatten och avlopp	0,0	-0,6	-0,6	0,0	0,0	0,0
Renhållning	0,0	-0,2	-0,2	0,0	0,0	0,0
BYGGNADSNÄMNDEN	-1,8	-1,9	-0,1	-5,4	-5,4	0,0
Bygglövsverksamhet	-1,8	-1,9	-0,1	-5,4	-5,4	0,0
GYMNASIE- OCH ARBETS- MARKNADSNÄMNDEN	-82,6	-78,6	4,0	-247,9	-248,9	-1,0
Arbetscentrum	-3,5	-3,1	0,4	-10,5	-10,5	0,0

	Periodens budget	Periodens utfall	Periodens avvikelse	Års- budget	Års- prognos	Prognos avvikelse
Vuxenutbildning	-8,9	-7,4	1,5	-26,7	-26,7	0,0
Gymnasieskola	-70,2	-68,1	2,1	-210,6	-211,6	-1,0
varav beställare	-70,2	-65,5	4,8	-210,6	-201,6	9,0
varav utförare	0,0	-2,6	-2,6	0,0	-10,0	-10,0
KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN	-41,6	-38,8	2,8	-124,8	-124,2	0,6
Bibliotek, kultur och fritid, fritidsgårdar	-41,6	-38,8	2,8	-124,8	-124,2	0,6
BARN- OCH UTBILDNINGS- NÄMNDEN	-319,2	-314,6	4,6	-957,5	-969,2	-11,7
Förskola	-95,7	-92,2	3,5	-287,0	-288,7	-1,7
varav beställare	-95,7	-95,3	0,4	-287,0	-287,0	0,0
varav utförare	0,0	3,1	3,1	0,0	-1,7	-1,7
Grundskola	-223,5	-222,4	1,1	-670,5	-680,5	-10,0
varav beställare	-223,5	-224,7	-1,2	-670,5	-677,5	-7,0
varav utförare	0,0	2,3	2,3	0,0	-3,0	-3,0
SOCIALNÄMNDEN	-239,7	-226,9	12,8	-719,0	-736,0	-17,0
Individ- och familjeomsorg	-51,4	-43,8	7,6	-154,2	-158,2	-4,0
Äldreomsorg	-103,0	-98,9	4,1	-309,0	-311,5	-2,5
varav beställare	-103,0	-98,9	4,1	-309,0	-309,0	0,0
varav utförare	0,0	0,0	0,0	0,0	-2,5	-2,5
Omsorg om personer med funktionsnedsättning	-85,3	-84,2	1,1	-255,8	-266,3	-10,5
varav beställare	-85,3	-87,1	-1,8	-255,8	-265,3	-9,5
varav utförare	0,0	2,9	2,9	0,0	-1,0	-1,0
Summa verksamhetsområden	-765,2	-733,4	31,8	-2 295,7	-2 329,4	-33,7
<u>Finansförvaltning</u>						
Pensioner	-16,7	-16,3	0,3	-50,0	-50,0	0,0
Förändring semesterlöneskuld	-0,3	-0,3	0,0	-1,0	-1,0	0,0
Förändring pensionsavsättning	-1,0	-0,5	0,5	-3,0	-3,0	0,0
Statsbidrag maxtaxa	5,7	5,4	-0,3	17,0	16,2	-0,8
Intäkt kapitaltjänst (internränta)	14,0	12,7	-1,3	42,0	41,0	-1,0
Demografibuffert	-3,3	0,0	3,3	-9,9	0,0	9,9
Övrigt	0,0	-0,5	-0,5	0,0	-0,2	-0,2
Summa finansförvaltning	-1,6	0,5	2,1	-4,9	3,0	7,9
Verksamhetens nettokostnader	-766,9	-732,9	34,0	-2 300,6	-2 326,4	-25,9

	Periodens budget	Periodens utfall	Periodens avvikelse	Års- budget	Års- prognos	Prognos avvikelse
<u>Skatteintäkter, statsbidrag och utjämningsystem</u>						
Skatteintäkter	710,5	710,4	-0,1	2 131,5	2 127,7	-3,8
Generella statsbidrag och utjämningsystem	67,4	73,2	5,8	202,1	219,6	17,5
Summa skatteintäkter, statsbidrag och utjämningsystem	777,9	783,6	5,8	2 333,6	2 347,3	13,7
Finansiella intäkter	2,3	2,3	0,0	7,0	7,0	0,0
Finansiella kostnader	-2,8	-3,2	-0,3	-8,5	-8,5	0,0
Resultat	10,5	49,9	39,4	31,5	19,4	-12,1

3.2 Investeringsredovisning

Investeringsutgifterna uppgår till 40,6 miljoner netto per april 2016. Efterföljande tabell visar utfallet för investeringsprogrammet fram till april 2016.

INVESTERINGAR

	Periodens inkomster	Periodens utgifter	Periodens netto	mkr Års- budget
Stadsbyggnad				
Ombyggnad centrum	0,0	-2,5	-2,5	-69,6
Tyresövägen	0,0	-0,8	-0,8	-57,5
Brygga Klövberget	0,0	0,0	0,0	-1,0
Exploatering Nyfors	0,0	-0,1	-0,1	-19,2
Solberga etapp 7	0,0	-3,0	-3,0	-48,8
Ettapp 9 Ugglevägen	0,0	-5,5	-5,5	-30,1
Ettapp 10 Gärdsmysgevägen	0,0	-0,7	-0,7	-24,9
Raksta Ettapp 8	0,0	-0,2	-0,2	-17,8
Exploatering Strandängarna	0,0	-14,3	-14,3	-20,4
Tegelbruksvägen etapp 11	0,0	-0,1	-0,1	-15,8
Egenfinansierade projekt	0,0	-0,7	-0,7	-14,9
Väg och park				
Samlingsanslag gata/park	0,0	-0,1	-0,1	-12,1
Åtgärder cykelplan	0,0	-0,3	-0,3	-4,0
Vatten och avlopp				
VA samlingsanslag	1,3	-2,8	-1,5	-21,9
Renhållning				
Sopsug Norra Centrum	0,0	0,0	0,0	-22,0
Renhållning samlingsanslag	0,0	-0,8	-0,8	-3,0
Lokalförsörjning				
Samlingsanslag Fastighet	0,0	-3,6	-3,6	-25,0
Upprustning Fårdala ridhus	0,0	0,0	0,0	-40,3
Verksamhetsanpassningar Alby friluftsgård	0,0	-1,0	-1,0	-8,4
Samlingsanslag socialt boende	0,0	0,0	0,0	-66,0
Utbyggnad Radiovägen	0,0	-0,2	-0,2	-14,7
Kylaggregat Fontanahallen	0,0	-0,2	-0,2	-6,5
Upprustning kulturfastigheter	0,0	-0,3	-0,3	-1,2
Ny skola Fornudden	0,0	-0,7	-0,7	-50,0
Förskola Fornudden	0,0	0,0	0,0	-2,0
Tillagningskök o ventilation Sofiebergs skola	0,0	-0,9	-0,9	-17,0
Tärningen gruppboende	0,0	-4,6	-4,6	-4,5
Villa Linde nybyggnation LSS	0,4	2,2	2,6	-5,8
Projektering nytt gymnasium	0,0	0,0	0,0	-0,8
Sågen nytt LSS boende	0,0	0,0	0,0	-16,9
Ny ishall	0,0	-0,3	-0,3	-69,4
Upprustning friidrottsanläggning, Trollbäckens IP	0,0	0,0	0,0	-5,0

	Periodens inkomster	Periodens utgifter	Periodens netto	mkr Års- budget
Alby friluftsområde, utveckling ny vision	0,0	0,0	0,0	-4,0
Alby friluftsområde, port till Nationalparken	0,0	0,0	0,0	-0,5
Övrigt				
Samlingsanslag Kultur och fritid	0,0	0,0	0,0	-2,5
Nytt kartsystem (planavd)	0,0	-0,2	-0,2	-0,9
Markreserv	0,0	0,0	0,0	-5,0
Samordnad ärendehantering	0,0	0,0	0,0	-0,7
Planavtal ny skola Trollbäcken	0,0	0,0	0,0	-0,2
Inventarier gruppboenden	0,0	0,0	0,0	-0,6
Kommundirektörens förfogande	0,0	-0,5	-0,5	-5,0
Ängsgården, projektering	0,0	0,0	0,0	-0,5
SAMMANLAGT	1,7	-42,3	-40,6	-736,2

Erfarenheten visar att eftersläpningar uppkommer i investeringsprogrammet. Anledningen till förseningen är flera, men en är att detaljplaner inte vinner laga kraft på grund av att de överklagas.

Det är svårt att i nuläget peka på vilka projekt som kommer att senareläggas. Nedan presenteras några av de beräknade större projekten.

Större investeringar

	Inkomst <år 2016	Utgift <år 2016	Inkomst april 2016	Utgift april 2016	Totalt netto	mkr Tot beräknad nettoutgift
Ombyggnad centrum	35,8	-64,9	0,0	-2,5	-31,5	-183,8
Tyresövägen	0,2	-19,6	0,0	-0,8	-20,2	-157,8
Exploatering Nyfors	0,0	-1,5	0,0	-0,1	-1,6	-8,0
Solberga etapp 7	0,0	-46,0	0,0	-3,0	-49,0	-74,0
Ettapp 9 Ugglevägen	0,0	-11,2	0,0	-5,5	-16,8	-33,0
Ettapp 10 Gärdsmygevägen	0,2	-4,0	0,0	-0,7	-4,6	-25,5
Raksta Ettapp 8	0,0	-2,3	0,0	-0,2	-2,5	-31,0
Exploatering Strandängarna	39,4	-20,4	0,0	-14,3	4,7	0,0
Tegelbruksvägen etapp 11	0,0	-0,2	0,0	-0,1	-0,3	-24,0
Samlingsanslag socialt boende	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-141,0
Utbyggnad Radiovägen	0,0	-2,3	0,0	-0,2	-2,4	-17,0
Ny skola Fornudden	0,0	-0,1	0,0	-0,7	-0,8	-261,0
Tärningen gruppboende	0,0	-5,5	0,0	-4,6	-10,2	-10,0
Ny ishall	0,0	-0,6	0,0	-0,3	-0,9	-133,0

3.3 Finansiell uppföljning och riskhantering

Upplåning och skuldförvaltning

Kommunen har under året en oförändrad upplåning på 700 miljoner. Kommunen har ett omfattande investeringsprogram och upplåningsbehovet förväntas öka de närmaste åren, vilket kan innebära en ekonomisk påfrestning om/när den allmänna räntenivån vänder uppåt igen.

Borgensåtaganden

De stora borgensåtagandena gäller Tyresö Bostäder AB, Tyresö Nya Badanläggning AB och Tyresö Vindkraft AB. Det totala borgensåtagandet uppgår till 1 560,8 Mkr per årsskiftet.

<u>Pensionsmedelsförvaltning (mkr)</u>		
	2015-12-31	2014-12-31
Avsättningar för pensioner intjänade > 1998	193,8	181,2
Avsättningar för pensioner intjänade < 1998	824,5	874,0
Totala pensionsförpliktelser	1 018,3	1 055,2
Finansiella placeringar	0,0	0,0
Återlåning i verksamheten	1 018,3	1 055,2

Av tabellen framgår att den totala pensionsförpliktelsen uppgick till 1 018,3 miljoner. Kommunen har inte gjort någon reservering av medel för framtida pensioner utan återlånar hela det belopp som motsvaras av pensionsförpliktelserna.

3.4 Kommunala bolag

Tyresö bostäder redovisar ett resultat efter finansiella poster per april på +7,6 miljoner. Det prognostiserade resultatet för helåret i den löpande verksamheten är +23,9 miljoner.

Tyresö Vindkraft AB kommer alltid att ha ett nollresultat då Tyresö kommun och Tyresö Bostäder AB belastas med de upparbetade kostnaderna.

4 Ekonomisk analys och riskbedömning av nämnder och bolag

Den ekonomiska uppföljningen per april visar på ett ekonomiskt utfall på +49,9 mkr för kommunen som helhet. Prognosen för helåret 2016 är +19,4 mkr. Nämnderna visar ett sammanlagt resultat per april på +31,8 mkr medan prognosen för helåret visar på ett underskott på -33,7 mkr.

Kommunstyrelseförvaltningen har utöver nämndernas prognoser gjort en bedömning av de ekonomiska risker som föreligger under året. De identifierade riskerna kommer löpnade att följas upp och aktiviteter ska tas fram för att minimera eller eliminera dessa risker. Redovisningen nedan avseende enskilda verksamhetsområden bygger på information från respektive nämnd/förvaltning och är genomförd per mars månad.

Område	Ekonomisk risk, mkr	Kommentar
Plan och exploatering	5,0	Befarat underskott beror framförallt av ökade personalkostnader, gemensamma kostnader och lokalkostnader.
Gymnasieskola kommunal regi	10,0	Låg efterfrågan på gymnasieutbildning vid Tyresö gymnasium.
Förskola kommunal regi	2,9	Prognosen motsvarar ungefär årets löneöversyn i kombination med den negativa ingående balansen. Anpassning av verksamheten som initierades år 2015 fortgår och har förstärkts med verksamhetschef och verksamhetscontroller.
Grundskola kommunal regi	5,5	Prognosen motsvarar ungefär årets löneöversyn. Anpassning av verksamheten som initierades år 2015 fortgår och har förstärkts med verksamhetschef och verksamhetscontroller.
Individ- och familjeomsorg	1,9	Verksamheten jobbar för närvarande med att analysera situationen samt identifiera aktiviteter som kommer att påverka både resultat och verksamhet i rätt riktning för att nå en budget i balans 2016. Bedömningen nu är dock att det är för tidigt att se effekten av effektiviseringsåtgärder och ser därmed ett prognostiserat underskott på -3 400 tkr. Prognosen för ensamkommande PUT/asyl är ett överskott på +1 500 tkr.
Äldreomsorg myndighet		Osäkerhet kring äldreboendet Björkbacken.

Äldreomsorg kommunal regi	2,5	Verksamheten arbetar för närvarande aktivt med att identifiera, analysera och följa upp den höga sjukfrånvaron. Sjukfrånvaron får kostsamma konsekvenser både för medarbetarna vad gäller hälsa, arbetsmiljö samt ekonomiskt. En rad aktiviteter såsom tätare uppföljande samtal och erbjudande om kontakt med företagshälsovård har påbörjats. Utarbetandet av en fördjupad medarbetarenkät pågår i samarbete med HR.
Omsorg om personer med funktionsnedsättning, myndighet	5,0	Risk för ökade kostnader för köpta boendeplatser för personer med psykisk funktionsnedsättning.
Omsorg om personer med funktionsnedsättning, kommunal regi	1,0	Underskottet för personlig assistans beror på att verksamhetens kostnadsstruktur och Försäkringskassans ersättning inte riktigt matchar varandra. Ett beslut om nedläggning av personlig assistans egenregi har fattats och verksamheten kommer att upphöra i egenregi februari 2017.
Flyktingmottagning, ny bosättningslag	5,1	Se bilaga till KS i mars 2016
Gemensam verksamhet	3,8	Prognosen är på totalt -3,8 mkr och härleds till fastighetskostnader samt IT:s datorinköp.
Slopad energiskattebefrielse för vindkraftsel från 1 juli 2016	1,0	Totalt 2,8 mkr per år för hela koncernen, varav kommunen 2/3. Halvårseffekt 2016=1,0
Stigande räntor		Inga bedömda risker 2016
Ökade pensionskostnader		Inga bedömda risker 2016
Sammanlagt	43,7	

5 Vidtagna och planerade åtgärder för ökad måluppfyllelse

Det långsiktiga målet är att årets resultat i den reguljära verksamheten ska uppgå till två procent av skatter och statsbidrag. Enligt prognosen per april beräknas resultatet till 0,8 procent. Målet om två procent kommer under dessa förutsättningar inte att uppnås under 2016.

Bilagor Indikatorer och Särskilda uppdrag

Indikatorer

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016-04	Mål 2016	Trend
Andel Tyresöbor som kan rekommendera Tyresö som boendekommun - Svenskt Kvalitetsindex	99,00 %	99,00 %	0,00 %	99,00 %	Oförändrad
Medborgarundersökning - Tyresös medborgare bedömer hur det är att bo och leva i kommunen	71		0		Inget värde angivet
Tyresös placering i tidningen Fokus ranking	35	28	24		Ökad
Grundskola - genomsnittligt meritvärde, årskurs 9 samtliga skolor (N15501)	215,70	224,81	0,00		Inget värde angivet
Grundskola - Elever i åk. 9 som är behöriga till ett yrkesprogram, samtliga skolor, andel (%)	86,83 %	92,70 %	0,00 %		Inget värde angivet
Grundskola - Elever i åk. 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, samtliga skolor, andel (%) (N15418)	80,86 %	84,76%	0,00 %		Inget värde angivet
Grundskola - andel elever som är nöjda med sin skola (årskurs 5)	83,00 %	87,00 %	87,00 %		Inget värde angivet
Grundskola - andel elever som är nöjda med sin skola (årskurs 8)	80,00 %	82,00 %	82,00 %		Inget värde angivet
Grundskola - andel nöjda föräldrar med barnets fritidshem (årskurs 2)	89,00 %	85,00 %	89,00 %		Inget värde angivet
Gymnasieskola - andel elever (%) som fullföljt gymnasieutbildning efter fyra år	79,00 %	79,60 %	0,00 %		Inget värde angivet
Förskola - andel föräldrar som instämmer på påståendet "Jag är nöjd med verksamheten i mitt barns förskola" (föräldraenkät)	93,0 %	91,0 %	90,0 %		Minskad
Medborgarundersökning - Vad tycker medborgarna i Tyresö kommun om kommunens verksamheter? (Nöjd-Medborgar-Index)	61		0		Inget värde angivet
Medborgarundersökning - Vad tycker medborgarna i Tyresö kommun om inflytandet i kommunen? (Nöjd-Inflytande-Index)	45		0		Inget värde angivet
Företagare bedömer kommunens företagsklimat - Svenskt Näringsliv	43	62	0	25	Inget värde angivet
Tyresös ranking i Årets företagarkommun	43	39	0	25	Inget värde angivet
Så uppfattar företagare kommunens den service de fått från kommunen - SBA Servicemätning	69	68	0	75	Inget värde angivet
Arbetslösa i kommunen i åldern 16-24 år	3,30 %	3,00 %	3,00 %		Inget värde angivet
Arbetscentrum - andel av kommunens ungdomar som varken studerar eller arbetar (16-20 år)	5,00 %		3,10 %		Inget värde angivet
Arbetslösa i kommunen i åldern 18-64 år - andel av invånarna		3,10 %	3,10 %		Inget värde angivet

Ekonomiskt resultat, Tkr	5 729	14 761	49 903	46 946	Inget värde angivet
Andel investeringar i skattefinansierad verksamhet som finansierats med egna medel.	114,6%	154,3%	48,9%	100,00 %	Inget värde angivet
Andel av kommunens anställda som skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare		81,00 %	81,00 %		Inget värde angivet
Den totala sjukfrånvaron (%) i hela kommunen	7,36 %	7,60 %	7,60 %	4,00 %	Inget värde angivet
Andel av de anställda i kommunen som anger att sysselsättningsgraden är anpassad till deras önskemål		90,00 %	90,00 %		Inget värde angivet
Ekonomi - årets resultat i förhållande till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnning	0,3%	0,7%	6,4%	2,00 %	Inget värde angivet

Särskilda uppdrag

Särskilda uppdrag	Ansvarig	Status	Senaste kommentar	Period för senaste kommentar
Konkurrensutsättning	Britt-Marie Lundberg-Björk		Uppdraget är fördelat till samtliga förvaltningar som rapporterar årsvis eller vid förändring\.	2016-04-30
Ekologiska livsmedel - Nämnderna ska medverka till att andelen ekologiska livsmedel uppgår till minst 30 procent.	Britt-Marie Lundberg-Björk		Vid årsskiftet uppgick andelen inköpta ekologiska livsmedel till 28 procent\.	2016-04-30
Taxor och avgifter	Britt-Marie Lundberg-Björk		Samtliga förvaltningar har sett över sina taxor inför ny version av kommunplanen som antas i juni i kommunfullmäktige\.	2016-04-30
Arbeta för ökad personaltäthet och minskade barngrupper	Monika Larsson		Uppdraget är påbörjat genom ansökan om statsbidrag för mindre barngrupper i förskolan\.	2016-04-30
Inleda ett målmedvetet och långsiktigt arbete med kompetensförsörjning	Monika Larsson		Uppdraget genomförs under ledning av verksamhetsområdets verksamhetschef i samarbete med kommunens HR\avdelning\.	2016-04-30

Särskilda uppdrag	Ansvarig	Status	Senaste kommentar	Period för senaste kommentar
Genomlysna behovet av förskoleplatser i alla kommundelar	Monika Larsson		En genomlysning av kommunens förskolor har genomförts i samband med organisationsöversynen. Arbetet med att säkerställa att antalet förskoleplatser i förhållande till befolkningsprognos på lång sikt och antal barn i förskolekön på kort sikt är ständigt pågående. Under 2016 planeras sju avdelningar i tillfälliga paviljonger för att kunna möta efterfrågan på kort sikt. Utbyggnad och nybyggnation för att möta efterfrågan på längre sikt planeras och kommer att skrivas in i investeringsplanen för 2017.	2016-04-30
Bereda förskoleplats upp till 30 timmar per vecka för barn till arbetssökande.	Monika Larsson		Det särskilda uppdraget är genomfört.	2016-04-30
Arbeta för ökad lärartäthet i lågstadiet	Monika Larsson		Arbetet påbörjat med hjälp av statsbidraget lågstadiesatsningen. Förvaltningen ansökte om, och fick 10,7 miljoner för detta för läsåret 2015/16. Dessa medel kommer att användas för högre lärartäthet eller mindre klasser i årskurs F-3.	2016-04-30
Genomlysna behovet av grundskoleplatser i alla kommundelar	Monika Larsson		En genomlysning av kommunens grundskolor har genomförts i samband med organisationsöversynen. Översynen visar att det finns ett överskott på platser i kommunen men situationen är olika i olika kommundelar. I kommundel Trollbäcken planeras för en ny skola i Fornuddsparken för att genom denna byggnation säkerställs skolplatser i Trollbäcken. I Östra Tyresö matchar platsstillgången i stort sett efterfrågan medan det i centrala Tyresö finns ett överskott på platser	2016-04-30
Inleda ett målmedvetet och långsiktigt arbete med kompetensförsörjning	Monika Larsson		Uppdraget kommer att genomföras under ledning av verksamhetsområdets verksamhetschef i samarbete med kommunens HR-avdelning.	2016-04-30
Stärka studie- och yrkesvägledningen i syfte att minska studieavbrott på gymnasiet	Monika Larsson		Skolorna har i sina enhetsplaner skapat aktiviteter för arbetet med studie- och yrkesvägledning i skolorna. En plan finns för arbete med studie- och yrkesvägledning i skolans alla årskurser. Regelbundna konferenser kring studie- och yrkesvägledning hålls sedan 2015 fyra gånger per år i samarbete mellan barn- och utbildningsförvaltningen och utvecklingsförvaltningen. En minskning av studieavbrott på gymnasiet till följd av detta arbete kan inte mätas fullt ut förrän om ett antal år då dagens grundskolelever kommer upp i gymnasiet.	2016-04-30

Särskilda uppdrag	Ansvarig	Status	Senaste kommentar	Period för senaste kommentar
Fortsätta öka självförsörjning sgraden	Gunny Bäckström		Andelen personer med försörjningsstöd är fortsatt låg och målnivån på 2 procent har uppnåtts\.	2016-04-30
Utveckla tidiga insatser inom individ- och-familjeomsorgen i samverkan med olika aktörer	Gunny Bäckström		Förvaltningschefen har i samråd med kommundirektören samt cheferna för barn\- och utbildningsförvaltningen och utvecklingsförvaltningen genomfört en inventering av det förebyggande arbetet i kommunen för barn och ungdomar\.. Det finns idag en mängd olika välfungerande insatser för målgruppen i kommunen\.	2016-04-30
Implementera och utveckla projektet "En väg in och många vägar till arbete, studier och egen försörjning" i den ordinarie verksamheten.	Gunny Bäckström		Det särskilda uppdraget är genomfört\.	2016-04-30
Genomlys behovet av boendeplatser inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning i alla kommundelar.	Gunny Bäckström		Behovsanalys gjord 2016\.	2016-04-30
Genomlys behovet av boendeplatser i alla kommundelar.	Gunny Bäckström		Behovsanalys genomförd 2016	2016-04-30
Genomföra Silviacertifiering av äldreomsorgen	Gunny Bäckström		Uppdraget är slutfört\.	2016-04-30
Säkerställa tillkomsten av ytterligare platser i särskilt boende genom nya vård- och omsorgsboenden.	Gunny Bäckström			
Genomföra en satsning på mat och måltider inom äldreomsorgen	Gunny Bäckström			
Genomlys behovet av boendeplatser inom äldreomsorgen i alla kommundelar.	Gunny Bäckström		Behovsanalys genomförd 2016\.	2016-04-30

Särskilda uppdrag	Ansvarig	Status	Senaste kommentar	Period för senaste kommentar
Arbeta fram en centrumutvecklingsplan för Trollbäcken som omfattar sträckan längs Vendelsövägen från Drevwiken till Södergården i syfte att möjliggöra mindre förtätningar med bostäder och förbättrat service- och centrumutbud	Sara Kopparberg		Arbetet med en centrumutvecklingsplan har påbörjats genom att en inventering och analys av hela sträckan har genomförts\. Bland annat har alla fastighetsägare längs sträckan tillfrågats om önskade utvecklingsplaner i framtiden och en s.k. SWOT-analys\. Resultatet av inventering och analys har presenterats i MSU under 2015\. Ett steg 2 som innebär att ta fram ett förslag till utveckling kommer att samordnas med arbetet att ta fram en ny kommunomfattande översiktsplan\. Detta planeras att genomföras under 2016 i samband med framtagande av ett granskningsförslag för den nya översiktsplanen\. Uppdraget beräknas kunna slutföras inom planperioden\.	2016-04-30
Planera Trädgårdsstadens tredje etapp	Sara Kopparberg		Arbetet har inte påbörjats\. Området används för masshantering för utbyggnaden av VA och vägar på Östra Tyresö\. Förvaltningen har därför hittills prioriterat utvecklingen av andra områden\.	2016-04-30
Genomföra ett arbete i syfte att effektivisera Tyresös företagsområden så att fler arbetsplatser kan rymmas, fler företag etableras eller tillåtas expandera	Sara Kopparberg		En genomlysning av befintliga planer har gjorts\. Den visar att det finns en viss utbyggnadsmöjlighet i gällande planer\, speciellt i höjddled\. Det är i första hand bristen på ny\, obebyggd industrimark och större fastigheter som försvårar företagarexpansionen i kommunen\. Några justeringar har under året gjorts i gällande planer för att bättre anpassa dem efter specifika verksamheters behov\. Det som kvarstår av uppdraget är att närmare utreda utvecklingen av Bollmora industriområde\. Frågan kommer att belysas närmare i översiktsplanearbetet\.	2016-04-30

Särskilda uppdrag	Ansvarig	Status	Senaste kommentar	Period för senaste kommentar
Etablera ett kultur- och kunskapscentrum med högskoleförberedande program i samverkan med vuxenutbildning och kulturverksamhet i anslutning till Tyresö centrum	Sara Kopparberg		Ett samarbetsavtal har tecknats med Hemsö fastigheter och arbetet med ett lokalprogram för ett kultur- och kunskapscentrum har påbörjats. Parallellt har ett detaljplaneförslag för det nya kultur- och kunskapscentret tagits fram och samrättats.	2016-04-30
Utarbeta riktlinjer och en process kring strategiska markförvärv	Sara Kopparberg			
Implementera framtidens gymnasium med ny profilering och nytt arbetssätt	Irène Eriksson Hededal		Gymnasieprojektet arbetar med dessa frågor.	2015-12-31
Genomföra etablering av nytt gymnasium för såväl högskoleförberedande som yrkesförberedande program	Irène Eriksson Hededal		Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden har svarat på en remiss från kommunstyrelsen gällande ett multihus där gymnasium med högskoleförberedande program ska ingå.	2015-12-31
Stärka studie- och yrkesvägledningen i syfte att minska studieavbrott på gymnasiet.	Irène Eriksson Hededal		Seminarium för studie- och yrkesvägledare och lärare om vikten av vägledning. Förstärkt studie- och yrkesvägledningen på gymnasiet.	2015-12-31
Genom aktiva insatser i nära samverkan med andra aktörer verka för ännu högre sysselsättningsgrad och självförsörjningsgrad i Tyresö	Irène Eriksson Hededal		I samverkan med Arbetsförmedlingen och försörjningsstöd har fler personer fått skyddade och från staten subventionerad anställningar efter sitt arbetskraftsutbud	2016-04-30
Öka kapaciteten för flyktingmottagandet	Irène Eriksson Hededal		Genom samverkan med fastighetsavdelning och Tyresö bostäder har en bostadsplan tagits fram för att maximera tillgången på hyresrätter till målgruppen.	2016-04-30
Implementera och utveckla projektet "En väg in och många vägar till arbete, studier och egen försörjning" i den ordinarie verksamheten från och med 2016.	Irène Eriksson Hededal		Implementeringen av En väg in fullföljs och Ung i Tyresö får förstärkning med 2 tjänster.	2016-04-30
Inrätta offentligt skyddade anställningar i syfte att öka självförsörjandegraden.	Irène Eriksson Hededal		I samverkan med Arbetsförmedlingen och försörjningsstöd har fler personer fått skyddade och från staten subventionerad anställningar efter sitt arbetskraftsutbud	2016-04-30

Särskilda uppdrag	Ansvarig	Status	Senaste kommentar	Period för senaste kommentar
Genomföra den planerade Alby-utvecklingen	Irène Eriksson Hededal		Fritidsavdelningen har under våren \-15 färdigställt discgolfbanan i Alby friluftsområde\ Vintern 2014\2015 var det premiärsäsong för de nya pulkabackarna\, en vanlig för de yngre barnen och en något längre rodelbana för de lite äldre barnen\ Under sommaren och hösten har det genomförts stora renoveringar av byggnaderna vid Alby friluftsgård\, t ex prästgården\, bastun\, naturskolan och värmestugan har fräschats upp rejält\ Under senhösten har arbetet med att förbättra 4 km slingan startat upp\ Slingan ska breddas till att vara mellan 4\6 m beroende på hur naturen och möjligheterna utifrån detta ser ut\ Slingan ska också få en ny ledbelysning med nergrävd kabel\ Upphandling pågår och arbetet beräknas vara klart under 2016\ Under hösten har också beslutats om hur det nya informationscentrat ska se ut\ Arbetet med detta och övrig skyltning inom området fortsätter under 2016\ Under året sade arrendatorn på Uddby gård upp avtalet\ Ett arbete att utveckla skrivelsen Attraktiva Alby i de delar som rör Uddby gård resulterade i skrivelsen Natur\ och kulturspåret\	2016-04-30
Utveckla någon form av kulturhus i anslutning till Tyresö centrum i nära samverkan med andra aktörer	Irène Eriksson Hededal		Möjligheten att bygga ett Kultur\ och kunskapscenter har utretts under året\ Studiebesök och möten för medborgardialog har genomförts\ Beslut är fattat i Kommunstyrelsen att projektera en byggnad på tomten vid vårdcentralen i samarbete med fastighetsägaren Hemsö\	2016-04-30

Särskilda uppdrag	Ansvarig	Status	Senaste kommentar	Period för senaste kommentar
Arbeta fram en strategisk anläggningsförsörjningsplan inom verksamhetsområde	Iréne Eriksson Hededal		Fritidsavdelningen har under 2015 startat upp arbetet med att arbeta fram en strategisk anläggningsplan\ Samverkan sker med ansvariga för ÖP 2035\, Wättingestråket\, strategier inom BoU samt Fastighet & Facility\ Beräknas vara klar 2016\.	2016-04-30
Vidta fortsatta åtgärder för förbättrad framkomlighet längs Tyresövägen	Britt-Marie Lundberg-Björk		Uppdraget har under året flyttats över till stadsbyggnadsavdelningen från driftsidan\ Fortsatt projektering av etapp 1 som består av ombyggnad av Petterbodarondelen har pågått och upphandling av entreprenaden har förberetts\ Förberedelser gällande nedläggning av Vattenfalls kraftledning har gett resultat och lett till att Vattenfall i början av 2016 fått nätkoncession för starkströmsledning i marken\ Arbete med Mobility Management\-åtgärder \ (beteendepåverkansåtgärder)\, projektering av etapp 2\, gc\-väg vid Bäverbäcken\, förhandlingar gällande markinträng samt kommunikationsarbete med medborgarna har också genomförts\.	2016-04-30
Fördjupa samarbetet med Trafikverket och andra parter för bättre framkomlighet längs Gudöbroleden.	Britt-Marie Lundberg-Björk		Dialog med Trafikverket inledd\ Planeras att påbörjas under hösten 2015\.	2016-04-30
Följa upp och ta fram nya åtaganden enligt Tyresö kommuns klimatstrategi	Britt-Marie Lundberg-Björk		En uppföljning har gjorts under slutet av 2015 och början av 2016\ Avrapportering kommer att ske i februari\ -mars 2016\ Tjänsten som miljöstrateg har varit vakant under en period vilket medfört förseningar av arbetet\ Tjänsten är tillsatt från och med första april 2016\ Nya åtaganden ska tas fram under 2016\.	2016-04-30

Särskilda uppdrag	Ansvarig	Status	Senaste kommentar	Period för senaste kommentar
Inleda arbetet med att upprätta naturreservat runt Telegrafberget och runt Barnsjön	Britt-Marie Lundberg-Björk		Arbetet med Telegrafbergets naturreservat pågår och arbetet med att bilda ett naturreservat vid Barnsjön ska påbörjas under 2016\.	2016-04-30
Ställa om kommunens fordon till 100 procent miljöbilar inklusive elfordon	Britt-Marie Lundberg-Björk		Miljöbilsdefinitionen skärptes 2013 varpå andelen miljöbilar sjönk från 55 % 2012 till 7 % 2013\ . Därefter har andelen stigit till 29 % 2015\ . I stort sett alla verksamhetsbilar och alla poolbilar som nyanskaffas följer 2013 års definition\ . Det är bara undantagsvis när inga bilar finns som klarar verksamheternas behov som andra fordon tillåts\ . Däremot ställer kommunen inga krav på att personalbilarna ska följa 2013 års definition utan kravet baseras fortfarande på 2007 års definition\ . På senare år har utbudet av miljöbilar som klarar den nya definitionen ökat markant\ . För att kunna nå målet om 100 % behöver även personalbilarna följa 2013 års\ , nationella miljöbilsdefinition\ .	2016-04-30
Utreda förutsättningarna för busstrafik till och genom Skälsåtra.	Britt-Marie Lundberg-Björk		En ny busslinje \(\text{820}\) trafikerar Skälsåtra på försök sedan midsommar 2015 till sommaren 2016\ . Utvärdering om en permanent fortsättning av busslinjen ska genomföras av bussentreprenören i samråd med kommunen\ .	2016-04-30
Ta fram en modell för som kan medge större byggrätter	Britt-Marie Lundberg-Björk			
Fortsätta utveckla matavfallsinsamling för att få större täckningsgrad bland flerfamiljshus och bland verksamheter och företag.	Britt-Marie Lundberg-Björk			

Särskilda uppdrag	Ansvarig	Status	Senaste kommentar	Period för senaste kommentar
Fördjupa samarbetet med det lokala näringslivet för att stärka företagsklimatet	Gunilla Berg	▶	<p>Under 2015 har förbättrings- och utvecklingsinsatser genomförts för att nå målet Tyresö hör till de 25 bästa kommunerna i Sverige när det gäller företagsklimat. En stor satsning har varit kursen Förenkla- Helt enkelt. Cirka 150 tjänstemän samt representanter från näringslivet och politiker deltog i kursen vars syfte är att arbeta för att förenkla näringslivets kontakter med kommunen. I utvecklingsarbetet har även ingått nyhetsbrev, närvaro på sociala medier samt olika mötesformer med kommunens företag. I slutet av november genomfördes årets Näringslivsdag i samarbete med Företagarna och ett flertal samarbetspartners. På ett av årets chefsforum för samtliga chefer i kommunen var temat ett blomstrande näringsliv. Företagare i Tyresö deltog vid chefsdagen. Härfter har en handlingsplan för att förbättra företagsklimatet tagits fram i samverkan med företagarna. Det interna utvecklingsarbetet inom förvaltningarna fortsätter och den nya handlingsplanen med olika aktiviteter ska implementeras. Företagsfrukostarna som kommunen står värd för, har blivit allt populärare sedan mötesplatserna numera är ute hos företagen. Nyföretagarcentrum har under året arrangerat två starta eget frukostmöten i Tyresö, vilka har varit uppskattade.</p>	2016-04-30

Särskilda uppdrag	Ansvarig	Status	Senaste kommentar	Period för senaste kommentar
Effektivisera arbetet inom konsult- och servicekontoret för att frigöra resurser för övriga förvaltningar och därmed möjliggöra att resurser i högre grad kan användas i respektive förvaltnings verksamhet.	Ann-Catrine Hagner		Kommunens interna stödtjänster inom konsult- och servicekontoret och kommunledningskontoret har utvärderats av extern konsult. Bedömningen är att verksamheten fungerar väl men utvecklingsområden lyfts fram. Samordningen av den kommunövergripande verksamheten kommer att förstärkas, ansvaret för olika processer tydliggöras, interprissättningen förenklas och kundnöjdheten ska mätas även inom ekonomi och HR. Kommunens interna stödverksamhet inom konsult- och servicekontoret har under året utvecklat mätmetoder för att jämföra effektiviteten i kommunens administrativa processer med andra kommuner i motsvarande storlek och organisation.	2016-04-30
Utveckla Tyresö kommun till en 24-timmars serviceorganisation bland annat genom att löpande utveckla nya e-tjänster.	Britt-Marie Lundberg-Björk			
Utveckla Tyresö kommuns arbete med kost inom berörda verksamheter genom att inrätta en befattning som gastronomisk chef.	Ann-Catrine Hagner			
Fortsätta arbetet med att energieffektivisera kommunens fastigheter.	Britt-Marie Lundberg-Björk		Enligt rapporten Öppna jämförelser framgår att energiförbrukningen i kommunens lokaler har minskat kraftigt sedan 2009, en minskning med över 20 procent de senaste fem åren.	2016-04-30
Se över prissättningsmodeller för intern service.	Sigbrith Martinsson		Prissättningsmodellerna har reviderats och kommer att tillämpas från och med 2017.	2016-04-30

Särskilda uppdrag	Ansvarig	Status	Senaste kommentar	Period för senaste kommentar
Implementera e-handel i syfte att minska kostnaderna för inköp av varor och tjänster.	Ann-Catrine Hagner			
Att öka förståelsen för hur kommunen gör sina inköp, öka konkurrensen i kommunens affärer samt att minska de relativa inköpskostnaderna med målsättningen att till 2020 ha sänkt inköpskostnaden med 10 procent.	Ann-Catrine Hagner			
Kommunstyrelsen får i uppdrag att planera och projektera för etablering av ett kultur- och kunskapscenter i centrumnära läge.	Sigbrith Martinsson		Planering och projektering pågår.	2016-04-30
Upprätta en treårig bolagsplan	Sigbrith Martinsson			
Att inom ramen för en ansvarsfull ekonomi, öka sitt byggande, vilket innebär att bolaget parallellt planerar och genomför mer än ett projekt.	Sigbrith Martinsson			

2016-05-20
Tyresö kommun
Trollbäcken IP
Friidrottsanläggning

PM angående ombyggnad av friidrottsanläggning

1. Inledning

Friidrottsanläggningen på Trollbäcken IP består idag av 4 rundbanor och 6 rakbanor på upploppet. Vidare finns anläggningar för hopp och kast.

De dåliga markförhållandena har medfört att det idag är stora nivåskillnader (ca 35cm) mellan östra och västra kurvan. Dessutom är planheten sådan att det bildas vattenpölar på flera ställen. Det bör även nämnas att sidolutning på rundbanan varierar mycket.

Den nuvarande storleken och utformningen på anläggningen gör att det är tidsödande att anordna tävlingar. Den föreslagna utvidgningen av rundbanan från 4 till 6 banor samt en ny längdhoppsanläggning utanför västra kurvan skulle avsevärt underlätta anordnande av tävlingar.

Det bör nämnas att kurvradien i befintlig anläggning är endast 32,5m mot reglementsenliga minimiradien 35m. Det är därför inte troligt att SM-tävlingar kommer att kunna anordnas.

2. Förslag till ombyggnad

Föreslagen ombyggnad innebär i stort att

- a) Rundbanan kompletteras med ytterligare 2 banor så att det blir 6 banor varvet runt.
- b) Ny längdhoppsanläggning utförs utanför västra kurvan. Nuvarande längdhoppsbanor utmed fotbollsplanens båda kortsidor slopas. Detta innebär att man eliminerar de svårigheter som idag finns på grund av att diskus/släggkastning och spjutkastning kolliderar med längdhoppsansatsen.
- c) Kulstötningsyta i västra halvmånen byggs om så att man får möjlighet att anordna en ansatsbana för spjutkastning även i västra halvmånen.

- d) Med tanke på de idag varierande nivåförhållandena i såväl längs- som tvärled bedömer vi att det är svårt att lägga till 2 banor om dessa – i varje sektion – endast blir en förlängning utåt av befintlig rundbana. Vi föreslår därför att i princip östra halvmånen och östra kurvan höjs ca 30cm. Detta innebär i sin tur att aktuella ytor – där den nya nivån ligger högre än befintlig mark - förses med lättfyllning för att minska risken för framtida ojämna sättningar.

Om man väljer att i stort behålla befintliga banor och endast avjämna dessa och komplettera med 2 rundbanor finns risk för att ojämna sättningar uppstår samt att nivåställningen blir sådan att banorna ser ojämna ut. Dessutom finns delar av bana som har större medlut än vad som är reglementsenligt (0,1%).

- e) I samband med höjning av friidrottsbanorna kommer det att erfordras mindre nivåjusteringar av gräsplanens randzoner i norr väster och öster.

riborn-konsult ab

Rickard Bryborn

KOSTNADSBERÄKNING - MARK

Tyresö Kommun

Trollbäcken IP

2016-04-22

Kod		het	Antal	å-pris
-----	--	-----	-------	--------

Denna kostnadsberäkning ansluter till AMA Anläggning 13.

I mängdförteckningen använda symboler har följande betydelse:

Text				.....
Enbart belopp ska anges	-	-	-	-
Kostnaden ska vara inkalkylerad enligt i annan kod och rubrik.	-	-	-	-

Ändringar i MER 13 har markerats med "Ä-MER"

**FÖRARBETEN, HJÄLPARBETEN,
SANERINGSARBETEN, FLYTTNING,
DEMONTERING, RIVNING, RÖJNING MM**

B

Det åligger anbudsgivare att, före anbudets avgivande, på platsen förvissa sig om anläggningarnas och arbetsområdets utseende och belägenhet samt göra sig fullt förtrogen med de förhållanden som kan inverka på kostnaderna för entreprenaden och dess bedrivande.

BB

FÖRARBETEN

BBB

UTFÖRDA UNDERSÖKNINGAR O D

BBB.1

Mark- och vattenförhållanden

BBB.32

Befintliga ledningar

Befintliga kända ledningar och kablar framgår av ritning

Innan schaktarbetenas påbörjande ska entreprenören hos resp. ledningsägare begära utsättning av el- telebroadband och signalkablar.

BBC

UNDERSÖKNINGAR O D

BBC.1

Undersökning av mark- och vattenförhållanden

Befintliga jordlager ska kontrolleras fortlöpande av entreprenören. Vid avvikelse från geoteknisk undersökning ska beställaren kontaktas.

Provgropar, djup <1,0m (inkl återställning)	st	10	1600	16000
---	----	----	------	-------

BBC.32

Undersökningar av ledningar

Framgrävning och inmätning samt återställning	st	10	1100	11000
---	----	----	------	-------

BC

**HJÄLPARBETEN, TILLFÄLLIGA
ANORDNINGAR OCH ÅTGÄRDER M M**

BCB

HJÄLPARBETEN I ANLÄGGNING

BCB.1

Hantering av vatten

Kod		het	Antal	á-pris	
BCB.15	Tillfällig avledning av dagvatten Schakter ska hållas läns så att arbeten kan utföras i torrhet. Tillrinnande ytvatten ska avledas från schakter. Avledning av vatten ska utföras på sådant sätt att skador ej uppstår på omgivande mark eller anläggningar. Vid inkopplingar på befintliga ledningar ska E svara för erforderliga tillfälliga anordningar så att vattenavledningen ej avbryts. Vatten från länshållning får ledas till dagvattenledning efter det att det genomgått effektiv slamavskiljning.	-	-	-	11000
BCB.2	Tillfälliga åtgärder på angränsande byggnad eller anläggning Där risk föreligger för skador på befintlig ingående anläggning eller vid störningar och avbrott i ström- och vaförsörjning mm, ska entreprenören vidtaga effektiva hjälpanordningar i samråd med beställaren och den berörda parten.	-	-	-	5000
BCB.3	Tillfälliga åtgärder för skydd m m av ledning Entreprenören ska i god tid före påbörjande av arbete begära utsättning av befintliga ledningar och kablar som berörs av entreprenaden. Innan schakter och rörläggning påbörjas ska befintliga ledningar framgrävas och kontrollinmätas. Entreprenören ska räkna med alla nödvändiga åtgärder såsom frigrävning, upphängning, förstärkningsarbeten m m för korsning och parallellförläggning för samtliga redovisade ledningar, kablar m m inom normal rörgravsbredd. Bestämmelser för schakt intill olika ledningsägares ledning resp. kabel, ska följas.				
BCB.32	Åtgärd för el- och telekablar o d i mark Befintliga kablar som berörs av markarbeten ska flyttas eller läggas om efter samråd med respekt. ledningsägare. Friläggning, skyddsanordning och återställande av korsande, el- och telekablar, vinkel >30 grader: 1 st	st	5	1950	9750
	Friläggning, skyddsanordning och återställande av långsgående, el- och telekablar, vinkel <30 grader: 2-5 st i knippe, meter knippe Med knippe avses flera kablar inom 0,5 m bredd.	m	100	98	9800
BCB.4	Tillfälliga skydd av mark, vegetation, mätpunkt m m Skada som under entreprenadtiden uppkommer på mark och vegetation som ska bevaras, anmäls omgående till beställaren för beslut om vilka åtgärder som ska vidtas samt om tidpunkt för utförande. Kostnad inräknas i resp. arbete som orsakat skada. "Ä-MER"	-	-	-	

Kod		het	Antal	á-pris	
	Område där arbete pågår eller ej avslutats ska vara inhägnat med nätstängsel, H=2,0m.	-	-	-	20000
BCB.45	Åtgärd för mätpunkt o.d.				
BCB.49	Skyddstäckning vid beläggningsarbete E ska skyddstäcka anläggningar såsom räcken, nät, markytor, murar mm så att de ej förorenas i samband med beläggningsarbetena. Tillfälliga skydd tas bort efter arbetenas färdigställande. Nedstänkta ytor ska omedelbart rengöras. Vid kraftig nedsmutsning kan utbyte av material eller anläggningsdelar bli aktuell. Inräknas i kostnad för resp arbete. "Å-MER"	-	-	-	-
BCB.7	Åtgärd för allmän trafik Samråd ska ske med B och berörda myndigheter. Trafikverkets bestämmelser skall beaktas.				
BCB.71	Åtgärd för vägtrafik				
BCB.711	Tillfällig väg, plan od E svarar för erforderliga tillfälliga vägar.	-	-	-	0
BCB.713	Tillfällig vägtrafikanordning E svarar för och bekostar tillfälliga trafikanordningar. Som övergripande bestämmelser gäller Trafikverkets publikationer. All skyltning och avstängning av arbetsplatsen, inkl. material, åvilar entreprenören	-	-	-	4500
BE	FLYTTNING, DEMONTERING OCH RIVNING				
	Flyttning av kastbur	st	1	40 000	40000
	Flyttning av belysningsfundament	st	2	15 000	30000
BED	RIVNING				
	Rivet material omhändertas – där annat ej anges - av E utan kostnad för beställaren. Rivning av asfalt mm	m	5000	50	250000
BED.1112	Rivning av del av rörledning Rivning av befintlig dagvattenledning <300mm	m	300	82	24600
BED.153	Rivning av skyltstolpe	st	0	325	0
BED.154	Rivning av belysningsstolpe Belysningsmast inkl fundament Gatubelysningsstolpe inkl fundament	st	0	950	0
		st	2	600	1200
					0
BED.1503	Rivning av enheter bestående stängsel, staket, räckle med fundament, stolpe ed Flätverksstängsel, höjd 2 m	m	0	70	0

Kod		het	Antal	á-pris	
BFE	BORTTAGNING AV MARKVEGETATION OCH JORDMÅN				
BFE.2	Borttagning av markvegetation och jordmån inom område för väg, plan o d				
	Markvegetation och matjord, fall A. För återställning	m ³	30	93	2790
	Markvegetation och matjord, fall B	m ³	120	261	31320
BFF	UPPLÄGGNING OCH LAGRING AV TILLVARATAGEN MARKVEGETATION OCH JORDMÅN				
BFF.4	Uppläggning och lagring av tillvaratagen jordmån				
	Avtagen jordmån som skall användas vid återställning samt nya gräsytor od. Fall A.	m ³	30	45	1350
BJ	GEODETISKA MÄTNINGSARBETEN				
BJB	GEODETISKA MÄTNINGSARBETEN FÖR ANLÄGGNING OCH FÖR GRUNDLÄGGNING AV HUS				
	Beställaren anvisar fixpunkter och polygonpunkter som ska användas vid inmätningar och avvägningar. För arbetena gäller koordinatsystem SWEREF 99 1330 och höjdsystem RH2000				
BJB.2	Inmätning				
	Inmätning skall ske av samtliga anläggningsdelar, såväl befintliga som nya. Avvägning och inmätning skall utföras före överfyllning od.				
BJB.23	Inmätning av väg, plan od				
	Ytor till vilka anslutning skall ske inmäts	-	-	-	2500
BJB.26	Inmätning av ledning				
	Alla brunnar och brytpunkter på va-ledningar och kabelrör ska mätas in.	-	-	-	2500
	Inmätning för relationsritningar skall utföras med centimeter-noggrannhet. Dock skall inmätning av friidrottsanläggning i sin helhet inmätas med mm-	-	-	-	5000
BJB.3	Utsättning				
	E svarar för all utsättning. Mätton ska vara kalibrerade och kontrollerade. Beställaren anvisar fixpunkt och polygonpunkter.	-	-	-	

Kod		het	Antal	á-pris	
C	TERRASSERING, PÅLNING, MARKFÖRSTÄRKNING, LAGER I MARK MM				
CB	SCHAKT				
CBB	JORDSCHAKT				
CBB.112	Jordschakt kategori B för väg, plan o d Avser schakt för hårdgjorda ytor, friidrottsytor, gräsytor, anläggningar mm.				
	Schakt av överbyggnadsmaterial, Fall A	m ³	1536	100	153600
	Övrig schakt, Fall B	m ³	500	233	116500
CBB.3	Jordschakt för ledning Schakt i planerade ytor räknas från terrassyta för ny överbyggnad.				
CBB.311	Jordschakt för va-ledning o d Schakt för ledningsgrav utföres enligt principritning CBB.311:1 där annat ej anges. Schakt för ledningsbädd ska utföras. Schaktning för förstärkning av ledningsbädd ska utföras enligt principritning CBB.3112. Mått "A" för ledning ≤ 160mm = 200mm Mått "A" för ledning > 160mm - 400mm = 300mm Fall B	m ³	200	291	58200
CBB.3112	Jordschakt för dränledning Schaktning, inklusive schaktning för ledningsbädd, ska utföras enligt principritning CBB.311:1 där annat ej anges				
	Schakt för dränring. Fall B.	m ³	700	315	220500
CBB.32	Jordschakt för el- och telekabel o d Jordschakt för el- och signalledningar samt kabelskyddsror enligt handling 11.2 utföres enligt EBR -standard KJ:41. Utsättning görs i samråd med EE. Jordschakt fall B.	m ³	50	408	20400
CBB.56	Jordschakt för fundament Schakt för fundament för belysningsanläggning inräknas i kostnad för stolpe, fundament enligt DEF.33. Fall B. "Ä-MER"	-	-	-	
	Schakt för fundament för nätstängsel /räcke inkluderas i kostnad för räcke, stängsel / nät enligt DEG.321. Fall B. "Ä-MER"	-	-	-	
CE	FYLLNING, LAGER I MARK MM				

Kod		het	Antal	å-pris	
CEB	FYLLNING FÖR VÄG, BYGGNAD, BRO M M				
CEB. 1122	Fyllning kategori B med jord och krossmaterial för väg, plan od Packningsbara massor, fall A	m ³	100	100	10000
CEB. 122	Fyllning med jordmaterial för vegetationsyta Fyllning för gräsyta och slänter od packas enligt föreskrifter för hårdjord yta. Fyllning för vegetationsyta. Fall A.	m ³	0	0	0
CEB.4	Fyllning för grundläggning av bro, mur, brygga, kaj, kassun m m				
CEB.423	Fyllning med bergkrossmaterial för grundläggning av mur, trappa m m Grundläggning med krossat bergmaterial 0-32 mm. Fyllning för stödmur med bärlagergrus T=200mm	m ³	0	475	0
CEB.53	Fyllning mot fundament Fyllning för fundament för nätstängsel och belusningsfundament inräknas i DEG.321 resp DEF.33. Fall B. "Å-MER"	-	-	-	
CEC	FYLLNING FÖR LEDNING, MAGASIN M M				
CEC.2111	Ledningsbädd för va-ledning Fall B	m ²	200	170	34000
CEC.2112	Ledningsbädd för dränledning Ledningsbädd utföres min 0.1 m med dräneringsgrus. Ledningsbädd utläggs på geotextil, se DBB.31213. I tabell CEC/1 har betäckningarna A och B följande betydelser: A = gränser för kringfyllningsmaterial i det generella fallet. B = gränser vid fyllning mot finkorning jord utom lera (s k slamningsbenägen jord). Fall B	m ²	700	184	128800
CEC.22	Ledningsbädd för el- och telekabel o d Ledningsbädd, Fall B	m ²	450	190	85500
CEC.3	Kringfyllning Största kornstorlek (enstaka partiklar) 16 mm.				
CEC.3111	Kringfyllning för va-ledning Kringfyllning för markavloppsrör av plast utföres enligt utförandeansvisningar i VAVP70, samt med beaktande av rörfabrikantens anvisningar vid respektive ledningsdjup och belastningsfall. Fyllning, fall B	m ³	100	637	63700

Kod		het	Antal	å-pris	
CEC.3112	Kringfyllning för dränledning I tabell CEC/1 har betäckningarna A och B följande betydelser: A = gränser för kringfyllningsmaterial i det generella fallet. B = gränser vid fyllning mot finkorning jord utom lera (s k slamningsbenägen jord). Kringfyllning utförs upp till underkant överbyggnad eller övergångslager av grus materialtyp 2 enligt sektioner. Kringfyllning med makadam 4-8mm för dränledning inkl CEC.4112. Fall B. "Ä-MER"	m ³	800	760	608000
CEC.32	Kringfyllning för el- och telekabel o d Fyllning för el- och signalledningar samt kabelskyddsror utförs för kablar i omfattning enligt elbeskrivning. ska utföras enligt EBR-standard KJ 41:99. Packning enligt AMA CE/5. Inkl. CEC.42, Fall B. "Ä-MER"	m ³	150	800	120000
CEC.4	Resterande fyllning				
CEC.411	Resterande fyllning för va-ledning o d Resterande fyllning ersätts upp till terrassyta för planerade ytor. Resterande fyllning utförs i första hand med med uppschaktade massor av materialtyp 2 Fyllning, fall A	m ³	100	106	10600
D	MARKÖVERBYGGNADER, ANLÄGGNINGSKOMPLETTERINGAR M M Kontroll av utförande och material ska utföras kontinuerligt samt dokumenteras i egenkontrollplan. E ska fortlöpande kontrollera att jordarten i underbyggnaden överensstämmer med vad som angivits i handling 13.2. Överbyggnader, vegetationsytor och beläggning mm utförs med lagertjocklekar enligt enligt följande <i>Yta med syntetbeläggning</i> 13 -20 mm syntetbeläggning 20 mm asfalt ABD8 30mm asfalt ABD11 100mm bärlager 400 förstärkningslager av krossmaterial Ev. geotextil <i>Yta med asfalt</i> 40 mm asfalt ABT11 100mm bärlager 400 förstärkningslager av krossmaterial Ev. geotextil <i>Gräsyta, fotbollsplan</i> <i>Övriga gräsytor</i>				

Kod		het	Antal	á-pris	
	Grässådd 200mm matjord (fall A)				
	<i>Nedslagsyta för kula</i> 70mm stenmjöl 0-8mm 200 bärlager av krossmaterial				
	<i>Längdhoppsgrop</i> 400mm sand				
DB	LAGER AV GEOSYNTET, CELLPLAST, MINERALULL, STÅL MM				
DBB	LAGER AV GEOSYNTET				
DBB.31	Materialskiljande lager av geotextil Geotextil utläggs i rörgravar samt vid behov på terrass efter samråd med beställaren.				
DBB.3111	Materialskiljande lager av geotextil under fyllning för väg, plan o d Utläggs endast vid behov på terrass under överbyggnad. Geotextil, bruksklass 3.	m2	5 000	16	80000
DBB.31213	Materialskiljande lager av geotextil kring ledningsbädd och kringfyllning i ledningsgrav i jord Geotextil, bruksklass 3. Utförs ej över kringfyllning.	m2	2200	23	50600
DBG	LAGER AV SKIVOR ELLER BLOCK AV CELLPLAST Cellplast	m3	500	460	230000
DCB	OBUNDNA ÖVERBYGGNADSLAGER FÖR VÄG, PLAN OD Allt material packas enligt föreskrifter för hårdgjord yta				
DCB.21	Förstärkningslager till överbyggnad med flexibel konstruktion och med bitumenbundet slitlager, betongmarkplattor Hårdgjorda ytor (inkl. friidrottsytor) utföres som kategori B.				
	<i>MATERIAL OCH VARUKRAV</i> Förstärkningslager av krossat bergmaterial. Krav på andel okrossat material, bestämt enligt VVMB 602, anges i tabell DCB/8				
	<i>Planhetstolerans</i> 12mm på 4m rätskiva				

Kod		het	Antal	á-pris	
DCB.212	Förstärkningslager kategori B till överbyggnad med flexibel konstruktion och med bitumenbundet slitlager, betongmarkplattor m m				
	Förstärkningslager, T=300mm, fall B	m ³	2000	455	910000
	Förstärkningslager, T=100mm, fall A	m ³	1000	100	100000
DCB.3	Obundet bärlager för väg, plan od				
DCB.31	Obundet bärlager till belagda ytor				
	Bärlager av krossat bergmaterial, makadam 0 – 32 eller 0-40 mm. Fall B				
	<i>Planhetstolerans</i>				
	10 mm på 4m rätskiva				
DCB.312	Obundet bärlager kategori B till belagda ytor				
	Bärlager. T=100 mm, fall B	m ²	7 530	71	534630
DCB.412	Slitlager av grus kategori B				
	Slitlager av stenmjöl på kulstötningssyta 0-8 mm. Tjocklek 70 mm. Fall B.	m ²	270	74	19980
	Stödremsa utförs av grus 0-16mm. T=70mm, B=200mm	m	100	38	3800
DCB.412	Fyllning i längdhoppsgröp				
	Fyllning med sand, djup 400mm, Fall A. Enligt bilaga A.	m ³	20	608	12160
DCC	BITUMENBUNDNA ÖVERBYGGNADSLAGER FÖR VÄG, PLAN O D				
	Vid klistring ska bitumenemulsion användas.				
DCC.2	Bitumenbundna överbyggnadslager kategori B för väg, plan o d				
DCC.241	Slitlager av asfaltmassa				
	Slitlager ska utföras med planhetstolerans 6 mm på obundet underlag mätt med en tre meters rätskiva utlagd i godtycklig riktning				
DCC.24111	Slitlager kategori B av tät asfaltbetong vid nybyggnad				
	ABT11 100-150, lagertjocklek 40 mm.	m ²	1 313	141	185133
DCC.2413	Slitlager av dränerande asfaltbetong (ABD)				
	För friidrottsbanor som skall förses med syntetisk beläggning på ny 2-lagers asfalt samt asfaltytor innanför				

Kod		het	Antal	á-pris	
	<i>Undre asfaltlager :</i>				
	ABD 11, 100-150, T= 30mm				
	Planhetstolerans 8 mm med 4 m rätskiva	m	6 220	104	646880
	<i>Övre asfaltlager :</i>				
	ABD 8, 100-150, T= 20mm .	R			
	Planhetstolerans 6 mm med 4 m rätskiva.	m ²	6 220	87	541140
	För undre asfaltlager under ytor med syntetisk beläggning gäller att hela lagret skall tas bort – inom aktuellt område - om det ej uppfyller aktuella nivå- och planhetskrav. Fräsning eller justering får ej utföras. Undre asfaltlager skall förbesiktigas före påförande av övre lager.				
	För övre asfaltlager under ytor med syntetisk beläggning gäller att hack och valkar ej får vara större än 2 mm. Fräsning eller justering får ej utföras.				
DCG	MARKBELÄGGNINGAR AV GATSTEN, BETONGMARKPLATTOR, BETONGMARKSTEN, MARKTEGEL OD				
DCG.42	Beläggning av platsgjutet gummi				
DCG.421	Syntetisk beläggning för friidrott	m2	5 735	200	1147000
DCL	ÖVERBYGGNADER FÖR VEGETATIONSYTOR				
DCL.1	Växtbädd				
	Växtbädd får ej komprimeras.				
	Planhetstolerans 50 mm på 4 m rätskiva.				
	Enstaka stenar med maximal storlek 50 mm får				
DCL.11	Växtbädd typ 3 och 4, påförd jord				
	Växtbädd för fotbollsplan skall utföras med min 250 mm jord. Fall B				
	Omläggning av fotbollsplan	m2	0	130	0
		m2	2000	50	100000
DCN	MARKBELÄGGNING AV PLATTOR ELLER MATTOR AV GUMMI, PLAST ED				
DCN.21	Mattor av konstgräs				
	Konstgräs vid längdhoppsgropar utförs av 2:a generationens konstgräs med strållängd ca 25mm och sandfyllning. Konstgräset skall vara av välkänt fabrikat. Grässtrå av monofiber. B=0,5m				
	Konstgräs läggs på 200mm bärlagergrus	m	0	400	0
DD	VEGETATIONSYTOR, SÅDD OCH PLANTERING M M				

Kod		het	Antal	á-pris	
DDB	SÄDD, PLANTERING M M				
DDB.11	Sådd Sådd utförs med gräsfrö typ Weibulls Vägslänt Frömängd 2,5 kg/m ²	m ²	100	17	1700
DDB.12	Torvläggning o d				
DDB.121	Torvläggning med odlad grästorv <i>Allmänt</i> Vid nivåjustering av gräsplan skall färdig gräsmatta användas Jordmaterialet i den färdiga gräsmattan skall vara av samma typ som jordstruktur i växtbädden Grästorvorna skall ligga tätt samman i förband. Öppna fogar mellan torvorna får ej förekomma. God kontakt med växtbädden skall uppnås. Vid utläggning skall växtbädden vara fuktig med ej blöt. Hjulspår, fotspår eller liknande får ej förekomma. För gräsvåder som torkat ut gäller att dessa omgående skall bytas ut. Planhetstolerans: 15mm på 4m rätskiva	m ²	2000	84	168000
DDD	FÄRDIGSTÄLLANDESKÖTSEL Vid slutbesiktning ska gräset vara etablerat till minst 80%, och vara jämnt fördelat över de besådda ytorna. Allt restmaterial som uppstår vid skötsel ska borttransporteras av entreprenören. Avser färdigställandeskötsel som ska utföras med sådant intervall att anläggningen ser vårdad ut fram till godkänd slutbesiktning. Kemiska bekämpningsmedel får inte användas. Ogräsbekämpning ingår i färdigställandeskötseln. Etableringskontroll ska utföras en växtsäsong efter slutbesiktningen. Om växtmaterial eventuellt har dött eller uppvisar dålig etablering ska entreprenören utan extra kostnad byta ut detta och hänsyn tas till växtmaterialets kvaliteter och eventuell förlust av tillväxtperiod mellan planteringstillfället och etableringskontrollen.				
DDD.2	Färdigställandeskötsel av gräsyta E svarar för gödsling och vattning till dess att gräset etablerat sig väl.	m ²	2500	17	42500
DE	ANLÄGGNINGSKOMPLETTERINGAR				
DED	RÄNNALAR OCH YTVATTENRÄNNOR				
DED.1	Rännalar				
DED.12	Rännal av betongmarkplattor				

Kod		het	Antal	å-pris	
	Rännalsplattor sätts i 10cm jordfuktigt bruk. Plattor anpassas noggrant till dagvattenbrunnar Nya rännalsplattor, B=350mm	m	0	600	0
DED.2	Ytvattenränna av förtillverkade element Ytvattenränna skall vara av fabr ACO Drain, Anrin eller likv. Invändig bredd: 100 mm. Ränna sätts i betong enligt lev. anvisningar Avlopp anordnas i princip enligt PCB.1 <i>Ränna innanför rundbanans innerkant</i> Ränna utmed rundbanans innerbana täcks med syntetisk beläggning på sträckor enligt ritning. Före täckning med syntetbeläggning utläggs insektsnät så att beläggning ej faller ner i ränna. Ränna C250 (med vfz slitsgaller) täckt med syntetbeläggning Ränna C250 (med vfz slitsgaller) med fritt galler	m	50	3400	170000
		m	0	3300	0
DEC.3	Kantstöd av trä Sarg runt nedslagsyta för kula utförs av tryckimpregnerad, klass A, sprickfri stock 120 x 175 på högkant. Överyta fasas 45 grader, 15 mm. Hörn geras. Förankring med vfz jordankare, c/c ca 2m. Jordankare dras genom stock samt förses med lock i ök stock Stock stryks flödigt 2 ggr med träolja med 1 veckas mellanrum. Komplett sarg	m	70	1270	88900
DEC.4	Kantstöd av plast				
DEC.41	Kantstöd av plastbetong med gummibeläggning Längdhoppsgropar förses runt om med sarg (H=400) av plastbetong. Sargen skall vara standardsarg för längdhoppsgropar samt försedd med vit skyddslist av gummi på ovansidan. Sargen skall vara av välkänt fabrikat. Sargen sätts i betong enligt tillverkarens anvisningar Höjdtolerans: +10 mm Kantelement, H=400 satta i betong	st	47	1000	47000
DEC.9	Rotspärr av plast Rotspärr utförs av platonmatta ed, H=0,4m	m2	350	84	29400
DEE	VÄG- OCH YTMARKERINGAR				
DEE.22	Målning för lek, idrott m m Målning av friidrottsanläggning	st	1	130 000	130000

Kod		het	Antal	á-pris	
DEF	FÖRTILLVERKADE FUNDAMENT, STOLPAR, SKYLTAR MM				
DEF.33	Fundament för stolpe e d för ljusarmaturer				
	Inräknas i kostnad för belysningsanläggning				
DEG	RÄCKEN, STÄNGSEL, STAKET, PLANK M M				
DEG.3	Stängsel <i>Allmänna föreskrifter</i> E svarar för erforderlig konstruktion av fundament, stolpar, infästningar, nät, räcke mm där annat ej anges Nätstängsel, stolpar mm ska utföras av färdiga enheter så att korrosionsskydd är obrutet och oskadat. Synliga fundament skall ha rund jämn överyta				
DEG.32	Flätverksstängsel od Allt stål skall vara varmförzinkat där annat ej anges. <i>Varmförzinkat nätstängsel</i> Nätstängsel utförs av varmförzinkat stål. Fabr Gunnebo, Heras eller likv. Nät monteras på utsida av stolpar.				
DEG.321	Flätverksstängsel utan taggtråd Flätverksstängsel H=2,0m Komplett stängsel, inkl fundament och alla markarbeten. "Ä-MER"	m	0	520	0
DEG.39	Hängräcke Hängräcke utförs utanför löparbanor i omfattning enligt ritning Räcke utförs av befintligt demonterat räcke (upplagt inom idrottsplatsområdet) bestående av 3 m långa sektioner av rör dy 50mm. H= 1,1-1,2m. Utseende i princip lika räcke fabr SMEKAB typ sektionräcke. Nytt räcke (bestående av befintliga delar/sektioner och nya funament med hylsor ed) konstrueras av entreprenören Anslutning mellan befintliga stolpar och nya hylsor ed skall vara helt utan glapp. Material: varmförzinkat stål Ytbehandling: varmförzinkning min 70 my Höjd: ca 1,0m Räcke utförs horisontellt Dim. last: 80 kp/m2 Nya fundament direktgutes i mark. Räcke utförs så att korrosionsskydd ej skadas Komplett räcke inkl fundament, alla markarbeten mm. "Ä-MER"	Rm	427	1500	640500

**DEK FASTA UTRUSTNINGAR OCH
UTSMYCKNINGAR I MARK****DEK.3 Idrottsutrustning***Allmänt*

All utrustning skall vara reglementsenlig.

Idrottsutrustning skall vara av välkänt fabrikat med god reservdelshållning i Norden.

Utrustning monteras där annat ej anges enligt fabrikantens anvisningar.

Vidare skall montage utföras i samråd med entreprenör för syntetisk beläggning

Arbetsmetod för montage av idrottsutrustning skall väljas så att gällande toleranser uppfylls.

Se även pkt 00 ovan.

Entreprenören skall - före montage - genom noggrann egenkontroll kontrollera att levererat material uppfyller regelmässiga krav.
--

Ansatsplankor

Ansatsplankor skall vara ställbara samt av trä eller annat godkänt material.

Planka skall läggas i låda av varmförzinkat stål som ingjuts i betong enligt leverantörens anvisningar.

Till varje låda skall leveras insats med 15mm syntetisk beläggning. Insats, låda mm skall vara dimensionerad för ett hjultryck av 1 ton. Plankor och insatser skall ha sådana måttoleranser att de passar i alla ingjutningsramar. Detta skall vara kontrollerat av entreprenören före slutbesiktning.

Nivåtolerans: +- 3mm (se även sarg runt grop)

Låda förses med avloppsledning som ansluts till dränlager vid löparbana

Plankor utförs med avstånden 1.0, 11.0 och 13.0 m. Dessa avstånd kontrolleras med beställaren i god tid före utförande.

Komplett plankor med dränering, markarbeten mm.
"Ä-MER"

st	4	8000	32000
----	---	------	-------

Stavlådor

Stavhoppslådor utförs av varmförzinkad stålplåt.

Lådorna skall vara försedda med påsvetsade stosar (diam. 50 mm) med anslutning till dränledning. Dräneringshål med diam. 15 mm i lådans botten. Låda förses med lätt upptagbart lock. Locket skall vara försett med 15 mm syntetisk beläggning samt dimensionerat för ett hjultryck av 1,0 ton

Dränering ansluts till bef dränledning

Lådorna sätts i betong

Kod		het	Antal	å-pris	
	Höjdtolerans: +- 10 mm (i förhållande till ansatsbanans överyta). Det bör eftersträvas att lådorna ej skall vara grundare än 200mm.				
	Vinkel i lådans framkant ej får vara mindre än 105° Stavlåda komplett med lock och dränering samt markarbeten mm. "Ä-MER" <i>Kastringar</i> Om kastringarnas yta ej uppfyller kraven på nivå, jämnhet eller friktion skall betongen avlägsnas och ny betonggjutning utföras. Lagningar får ej utföras Planhetstolerans: +- 1 mm Nivåtolerans: +- 10 mm Måttolerans för ring: +- 5 mm Måttolerans för höjd mellan ring/betongyta: +- 6 mm Yta skall vara horisontell Kastringar förses med avlopp enligt ritning. Ledning ansluts till befintlig dränledning som framgrävs Stopplankor skall vara av vitmålat trä. Mittpunkt i ring markeras med ingjuten rostfri spik	st	2	7000	14000
	Kulstötningssring, komplett med markarbeten, stopplanka, dränering och ledning från dränhål. "Ä-MER"	st	1	10000	10000
	Diskusring komplett med markarbeten, dränering (inkl. avloppsledning) och insatsring för släggkastning. "Ä-MER"	st	1	10000	10000
	<i>Kastbur</i> <i>Kastbur skall ha IAAF certifikat</i> Kastbur skall ha stolpar / konsoler od av varmförzinkat stål				
	Schakt och fyllning för fundament utförs enligt leverantörens anvisningar. Komplett kastbur fabr Nordic Sport (i princip enligt produktnr 5121467M) inkl fundament och markarbeten. "Ä-MER"	st	0	200000	0
	<i>Innersarg</i> Kostnad för sarg i kurvor. Sarg skall vara demonterbar.	m	0	300	0
DEN	KABELSKYDD I ANLÄGGNING				
DEN.1	Skydd för kablar i mark				
DEN.12	Kabelskydd av plaströr Läggning av rör, som levereras enligt handling 11.2, ingår i markentreprenaden				
	1 st rör DN50	m	200	30	6000
	2st parallella rör DN50	m	200	59	11800

Kod		het	Antal	á-pris	
DGB	ÅTERSTÄLLNINGSALETEN I MARK Återställning utförs till förutvarande skick där annat ej anges				
DGB.33	Återställande av naturmarksyta Yta utanför nya hårdgjorda ytor, gräsytor mm nivåanpassas till bef. anläggning och gräsbesås.	-	-	-	0
E	PLATSGJUTNA KONSTRUKTIONER				
EB	PLATSGJUTNA KONSTRUKTIONER I ANLÄGGNING				
EBE	BETONGGJUTNINGAR I ANLÄGGNING				
EBE.2153	Platsgjutet stöd och fundament Fundament för räcken och nätstängsel inkalkyleras under pkt DEG.321 och DEG.39. "Å-MER"	-	-	-	
EBE.2155	Platsgjuten bassäng Komplett vattengrav (med reglerbar hinderbock) enligt ritning samt erforderliga markarbeten. Fyllning utförs med min 150mm bärlagergrus. Isolering utförs av cellplast EPS, 80 kPa Avlopp ansluts till befintlig ledning. "Å-MER"	-	-	-	75000
G	KONSTRUKTIONER AV MONTERINGSFÄRDIGA ELEMENT				
GB	KONSTRUKTIONER AV MONTERINGSFÄRDIGA ELEMENT I ANLÄGGNING				
GBC	KONSTRUKTIONER AV BETONGELEMENT I ANLÄGGNING				
P	APPARATER, LEDNINGAR M M I RÖRSYSTEM ELLER RÖRLEDNINGSNÄT				
PB	RÖRLEDNINGAR I ANLÄGGNING I kostnad för rörledning ska ingå ersättning för: 1. Alla förtillverkade rördelar såsom kopplingar, krokrör, grenrör, förminskingsrör o d oavsett dimension för självfallsledning 2. Anslutningar med erforderliga övergångar och kopplingar till befintliga och nya ledningar. Vid övergång mellan rör, armatur mm av olika material ska specialrördelar användas.				
PBB	RÖRLEDNINGAR I LEDNINGSGRAV				

Kod		het	Antal	å-pris	
	Anslutningar ska utföras täta och med stor noggrannhet så att urspolning ej riskeras. Kostnader för anslutningar, rördelar mm ska - där annat ej anges - vara inräknade i kostnader för ledning. Ledningsförläggning enligt Principritning CBB.311:1 där annat ej anges.				
PBB.5121	Ledning av PE-rör, standardiserade tryckrör, i ledningsgrav Nya rör och rördelar PE 100 SDR 11 enligt SS-EN 12201 och provtryckas för 10 bar. Rör och rördelar som fogas med stumsvetsning. Ledning DN63 mellan idrottsutrustning och drän- / dagvattenledning (t.ex till stavlådor kastringar mm). Inräknas i kostnad för resp. utrustning. "Ä-MER"	-	-	-	
	Ledning DN63, PN10	m	100	85	8500
	Ledning DN63 PN6 från vattengrav	m	6	120	720
PBB.5216	Ledning av PP-rör, fabrikspecifika markavloppsrör, i ledningsgrav Rören ska vara dimensionerade för de laster de kan bli utsatta för på aktuella läggningsdjup inklusive tung trafik. För ledningar med dimension 160 eller mindre gäller att de ska vara styva och släta typ Uponor PP8 eller likvärdiga.				
	Diameter 200 mm	m	100	340	34000
PBB.531	Ledning av plaströr, standardiserade dränrör, i ledningsgrav 90-gradersböjar skall utföras med 2 st 45 -grader krokrör För dränledningar gäller följande dimensioner				
	DR63x50 PE slitsad runt om, inloppsarea min 100cm ² /m	m	204	36	7344
	DR110x95 PEH, DSA, slitsad runt om, inloppsarea min 100cm ² /m	m	0	68	0
	DR160x138 PEH, DSA, slitsad runt om, inloppsarea min 100cm ² /m	m	400	97	38800
PC	ANSLUTNINGAR, FÖRANKRINGAR, KORROSIONSSKYDDSBEHANDLINGAR, PROVNINGAR M M PÅ RÖRLEDNINGAR I ANLÄGGNING				
PCF	RENGÖRING ELLER RENSNING AV HINDER E D I RÖRLEDNINGAR I ANLÄGGNING				
PCF.2	Rengöring av självfallsledning Dag- och dränledningar rengörs och renspolas efter färdigställandet.	m	836	17	14212

Kod		het	Antal	á-pris	
PD	BRUNNAR O D I MARK Brunnar konstrueras av entreprenören Brunnar och betäckningar ska vara godkända av VAVs typgranskningsnämnd samt uppfylla funktionskraven i VAV P45. Fogning med gummiring SS 36 76 11 om ej annat anges. Betäckningar till brunnar i asfaltyta ska vara av typ teleskop. Alla däcklar ska vara körbara. Där risk föreligger för lyftning orsakad av grundvattentryck säkras brunnens stabilitet genom ökning av brunnens egenvikt och/eller nedhållande jordlast. Brunn placerad i icke asfalterad yta ska ha fast betäckning med styrlistor.				
PDB.22	Tillsynsbrunn av plast Dim 400 mm.	st	5	4700	23500
PDB.32	Rensbrunn av plast Avser rensbrunnar med beteckning RB Dim 200 mm. Betäckning av gjj, körbar	st	2	3650	7300
PDB.523	Dagvattenbrunn av plast utan vattenlås utan sandfång Brunn skall vara tät så att urspolning ej riskeras. Detta gäller särskilt skarv mellan brunn och betäckning. Om så erfordras omsluts brunn / betäckning med geotextil. Dim 400 mm. 1m ACO-ränna	st	10	3000	30000
PDE.1	Brunn av betong på skyddsledning för kabel <i>Dragbrunnar för kablar utförs av betong enligt följande:</i> □ diameter 400 □ brunnsbetäckning RSK 701 51 59 med lock 701 57 53 skall förses med slits (ca. 30x50mm) i kanten så att kablar kan vara uppdragna med pålagt lock. Lock skall på undersidan vara förstärkt med kors av plattstål (5 x 25 □ brunns djup skall vara mellan 0,4- 0,5 m □ brunnar skall ha öppen botten Dragbrunn på ledningar enligt pkt DEN.12.	Rst	9	5720	51480
PE	ANORDNINGAR FÖR AVSTÄNGNING, TÖMNING, LUFTNING MM AV RÖRLEDNINGAR I ANLÄGGNING Tryckklass PN10				
PEB.11	Avstängningsanordning på VA-ledning				

Kod		het	Antal	á-pris	
	Avstängningsanordning på avloppsledning från vattengrav utförs lika avstängningsanordning på tryckledning				
	Avstängningsanordning på ledning DN63	m	1	9880	9880
PEB.31	Spolpost på vattenledning				
	Flytt av bef spolpost	st	1	5000	5000
Y	MÄRKNING, KONTROLL, DOKUMENTATION				
	M M				
YBC	KONTROLL AV ANLÄGGNING				
YBC.3	Kontroll av rörledning m m				
YBC.342	Deformationskontroll av avloppsledning				
	Samtliga dag- och dränvattenledningar provas	m	900	37	33300
YC	ANMÄLNINGS- OCH ANSÖKNINGS-				
	HANDLINGAR, TEKNISK DOKUMENTATION				
	MM FÖR ANLÄGGNING				
	Resultat av inmätning och avvägning ska redovisas på datafil i dxf / dwg-format samt i koordinatfil.				
	Utgångspunkter för mätningar i plan och höjd ska vara av B anvisade stompunkter. Mätning ska utföras och redovisas i Sweref 99 13 30 / RH2000				
YCC	BYGGHANDLINGAR				
	Entreprenören upprättar erforderliga bygghandlingar och monteringsritningar för anläggningsdelar som utförs som totalentreprenad.	-	-	-	0
YCD	RELATIONSHANDLINGAR FÖR				
	ANLÄGGNING				
	Relationsritningar skall utföras med hög standard och vara baserade på utförda inmätningar, ej utsättningsdata.				
	Om så erfordras, för klargörande av detaljutföranden, utförs erforderliga detaljritningar				
	Relationsritningar levereras i en omg papperskopior samt på USB-minne				
	Kvalitetssäkring av handlingarna ska redovisas vid överlämnandet.	-	-	-	6000
YCH	DRIFTINSTRUKTIONER FÖR ANLÄGGNING				
	Drift- skötsel- och underhållsinstruktioner på svenska språket överlämnas till beställaren senast 2 veckor före slutbesiktning	-	-	3000	3000
	TOTALT				8419269
	Kostnad inkl 15% oförutsett				9682159
	Avrundat				9,5 milj kr

Ansökan om investering

Namn	Fritidsavdelningen	
Datum	2016-05-27	
Version	1.0	
Objekt/namn	Trollbäckens IP Fridrottsanläggning	
Start och slut	2016-10-01	2017-06-01

Kort bakgrundsbeskrivning

Fritidsavdelningen har beviljats 5 milj. kr. för ombyggnad av löparbanor Trollbäckens IP. Då inmätning och avvägning av det aktuella området genomfördes konstaterades att för stora höjdvariationer förekom för att anläggningen skulle bli godkänd för distrikts- och nationella tävlingar. Fastighet och Fritid anser att det vore oförsvarligt att lägga ner 5 milj. kr och sen inte kunna använda anläggningen på avsett vis. Ny kostnadsberäkning dat. 2016-04-22 samt PM dat. 2016-05-20 upprättat av riborn-konsult bifogas

Tilläggsbeställning Ja Nej

Om ja, till vilken investering? Ombyggnad löparbanor Trollbäckens IP Projekt nr 47127

Investeringskategori Fastighet, initierat av hyresgäster ▼

Prioritering 1 Hög prioritet (måste genomföras) ▼

Beslutsfattare ▼

Investeringsutgiftsberäkning

Total investeringsutgift **4 500 000 kr**

Driftkostnadsberäkning

Ekonomisk livslängd, antal år	33
Intern ränta (2016)	2,40%
Kapitalkostnad (genomsnitt över livslängd)	198 966 kr

Årliga intäkter till följd av investering

Objekt 1	
Objekt 2	
Objekt 3	
Objekt 4	

Årliga kostnader till följd av investering

Driftkostnad	

NETTOPÅVERKAN DRIFTSBUDGET **198 966 kr**

Beräknad tidpunkt för start
 Beräknad tidpunkt för färdigställande

Förslag till beslut:

	Tillstyrkes	Avstyrkes
Investeringsutgift		
Ökat anslag		
Kommentar:		

Beställning enligt ovan:

Namn	Datum

§ 41

Dnr 2016/BUN 0049 001

Ekonomisk uppföljning i barn- och utbildningsnämnden T1

UTDRAG

Barn- och utbildningsnämndens beslut

Delårsrapporten och måluppfyllelsen godkänns.

Reservation

Socialdemokraterna inkommer med skriftlig reservation. Miljöpartiet avger en blank reservation.

Protokollsanteckning

Inger Gemicioglu (V) skulle ha stött Socialdemokraternas yrkande om hon haft rösträtt.

Yrkande

Jannice Rockstroh (S) yrkar att förvaltningen analyserar och redogör för vilka effektiviseringar som kommer att göras/föreslås på de förskolor och grundskolor som visar underskott. Att förvaltningen analyserar konsekvenser av dessa effektiviseringar ur ett barn- och arbetsmiljöperspektiv, innehållande bland annat en riskanalys och eventuella effekter för nämndens särskilda uppdrag och uppsatta mål. Lilian Nylinder (MP) stödjer yrkandet.

Beslutsgång

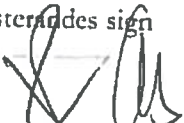
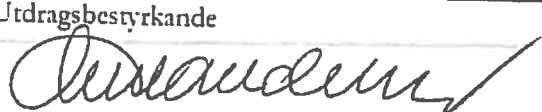
Ordföranden ställer yrkandet om analysuppdrag till förvaltningen under proposition och finner att detsamma avslås och att nämnden har beslutat enligt ordförandeförslaget.

Bilagor

Nämndmål förskola.pdf

Särskilda nämnduppdrag förskola.pdf

Särskilda nämnduppdrag grundskola.pdf

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	--	--	--

§ 41

Dnr 2016/BUN 0049 001

Ekonomisk uppföljning i barn- och utbildningsnämnden T1

Barn- och utbildningsnämndens beslut

Delårsrapporten och måluppfyllelsen godkänns.

Reservation

Socialdemokraterna inkommer med skriftlig reservation. Miljöpartiet avger en blank reservation.

Protokollsanteckning

Inger Gemicioglu (V) skulle ha stött Socialdemokraternas yrkande om hon haft rösträtt.

Yrkande

Jannice Rockstroh (S) yrkar att förvaltningen analyserar och redogör för vilka effektiviseringar som kommer att göras/föreslås på de förskolor och grundskolor som visar underskott. Att förvaltningen analyserar konsekvenser av dessa effektiviseringar ur ett barn- och arbetsmiljöperspektiv, innehållande bland annat en riskanalys och eventuella effekter för nämndens särskilda uppdrag och uppsatta mål. Lilian Nylinder (MP) stödjer yrkandet.

Beslutsgång

Ordföranden ställer yrkandet om analysuppdrag till förvaltningen under proposition och finner att detsamma avslås och att nämnden har beslutat enligt ordförandeförslaget,

Bilagor

Nämndmål förskola.pdf

Särskilda nämnduppdrag förskola.pdf

Särskilda nämnduppdrag grundskola.pdf

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Måluppfyllelse grundskola.pdf
Uppföljning april.xlsx
Tjänsteskrivelse.pdf

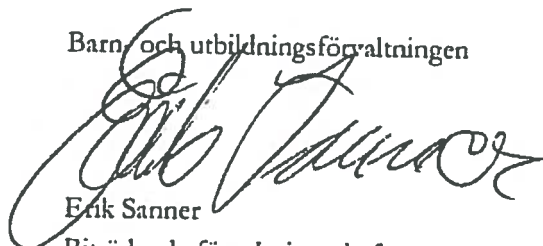
Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	--	--	--------------------

Ekonomisk uppföljning i barn- och utbildningsnämnden, delårsrapport per den 30 april 2016

Förslag till beslut

1. Delårsbokslutet och måluppfyllelsen godkänns
2. Ärendet överlämnas till kommunstyrelsen

Barn- och utbildningsförvaltningen

Erik Sanner

Biträdande förvaltningschef

Beskrivning av ärendet

VO1

Prognosen för beställarsidan är +/- 0.

I nuläget går förskolorna med överskott men löneökningen kommer att ta en del av överskottet. Prognosen för helåret är ett underskott på ca -1,7 miljoner.

Vid förra prognosen låg det prognoserade underskottet på -2,9 miljoner.

Tio förskolor visar på negativt prognosresultat och fem av dem behöver göra effektiviseringar. Prognosen är oviss för de nyöppnade förskolorna/paviljongerna, här saknas i dagsläget underlag för hyrorna. De nyöppnade förskolorna är små enheter vilket innebär att det blir svårare att få en ekonomi i balans. Kostnaden per barn blir högre. Personaltätheten är generellt låg för närvarande, vilket gör det svårt att effektivisera utan att dra ner på kvalitén.

VO2

Demografiberäkningen är ej färdigutvecklad vilket gör det svårt att göra en korrekt analys. I dagsläget visar demografiutfallet på färre barn i förskoleklass och lågstadiet samt kraftig ökning på högstadiet. Detta indikerar att finanserna är skyldig verksamhetsområde grundskola pengar. Skolskjutsar, grundsärskola och tilläggsbelopp visar på underskott. Taxiskjuts till modersmål för nyanlända ökar skolskjutskostnaderna. Under våren har beslut tagits kring flera dyra externa placeringar som tynger tilläggsbeloppets utfall. Flera av dessa har skett i samverkan med socialförvaltningen. Extra medel för nyanlända, 2,5 mkr är med i utfallet. Statsbidrag för asylsökande elever eftersöks terminsvis.

Grundskolorna visar ett överskott men löneökningen kommer att ta en del av detta. Prognosen för helåret är ett underskott på ca -3 miljoner. Vid förra prognosen låg det prognoserade underskottet på -5,5 miljoner. Fyra av kommunens 13 skolor prognostiserar ett underskott. Tre av dessa hör till kommunens största skolor. Skolorna har analyserats och samtliga har för höga personalkostnader per elev. Inte mer än cirka 90 % av intäkterna i skolorna bör motsvaras av personalkostnader. Dessa fyra skolor har personalkostnader på 94-97 % och behöver därför minska sina personalkostnader för att få en budget i balans.

Åtgärder VO1

Sjukfrånvaro och långa rehabiliteringsärenden belastar ett flertal enheter. Det har startats ett samarbete med HR kring åtgärder för att få ner kostnaden. Verksamhetschefen följer upp enheternas resultat varje kvartal genom resultatuppföljningssamtal tillsammans med verksamhetscontroller. Genom att göra förskolecheferna uppmärksammade på vilka kostnader som sticker ut jämfört med andra kan vi sakta effektivisera.

Förvaltningen arbetar målmedvetet med att få en ekonomi i balans.

Åtgärder VO2

Skolskjutskostnaderna ökar oroväckande. Ekonomiservice kommer under sommaren att göra en djupare analys av kostnaderna.

De fyra skolor som prognostiserar för höga personalkostnader har i uppdrag att tillsammans med verksamhetschef och verksamhetscontroller komma i balans inför höstterminen. Arbetet pågår.

Grundsärskolan har förhållandevis höga kostnader per elev jämfört med andra kommuner, cirka 100 tkr per elev. Arbeta pågår med att se över grundskolans organisation.

En översyn av organisationen av modersmålsundervisningen kommer att genomföras för att eventuellt kunna minska kostnaderna för skolskjutstaxi i samband med detta. För närvarande skjutsas elever mellan skolorna för att få sin undervisning.

Förvaltningen arbetar målmedvetet med att få en ekonomi i balans.

Särskilda-/Nämnduppdrag

Uppdrag	Ansvarförig	Startdatum	Slutdatum	Status	Senaste kommentar	Period för senaste kommentar
Konkurrensutvärdering	Monika Larsson	2015-07-16	2015-07-16	✓	Det finns tre fristående skolor i kommunen. Skolinspektören är tillståndsgivare för de fristående enheterna.	2016-04-30
Ekologiska livsmedel	Monika Larsson	2015-07-16	2015-07-16	⬆	Uppföljning kommer ske i tertialrapport 2	2016-04-30
Taxor och avgifter	Monika Larsson	2015-07-16	2015-07-16	✓	Avgiften för fritidshem och fritidsklubb är oförändrad	2016-04-30
Inleda ett målmedvetet och långsiktigt arbete med kompetensförsörjning	Monika Larsson	2014-09-16	2014-09-16	⬆	Tillsammans med HR pågår ett arbete att öka kommunens/förvaltningens attraktivitet som arbetsgivare. Kartläggning av personal/lärares utbildningsnivå samt lärarlegitimation är genomförd. Plan för ett årshjul är framtaget med fokus på kommande prioriterade insatser för att öka attraktionskraften som arbetsgivare.	2016-04-30
Arbeta både för mindre klasser och/eller ökad lärartäthet i lågstadiet	Monika Larsson	2014-08-24	2014-08-24	⬆	Förvaltningen har sökt och fått stödbidrag för att öka lärartäthet eller minska klassstorlekar	2016-04-30
Genomföra behovet av grundskoleplatser i alla kommundelar	Monika Larsson	2014-08-24	2014-08-24	⬆	Pågående. Lokalstrategi samt lokaltresursordnare genomförs genomförs genomförs av behov av grundskoleplatser samt expansiva områden i kommunen.	2016-04-30
Inleda ett målmedvetet och långsiktigt arbete med kompetensförsörjning	Monika Larsson	2014-08-24	2014-08-24	⬇	Verksamhetschefen för VO1 kommer att arbeta med detta tillsammans med förvaltningens ledningsgrupp och HR.	2015-08-31

Uppdrag	Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status	Senaste kommentar	Period för senaste kommentar
Ståtka studie- och yrkesvägledningen i syfte att minska studieavbrott på gymnasiet	Monika Larsson	2014-08-24	2014-08-24	⬇	Skolorna har som mål att arbeta med detta med utgångspunkt i förvaltnings SVV-plan.	2015-08-31
Ärligen uppdatera personal och chefer om innehållet och intentionerna i värdegrunden "En skola för var och en", i syfte att säkerställa fortsatt utveckling inom inkluderande lärmiljöer.	Monika Larsson	2016-02-11	2016-02-11	⬇	Rektorsgruppen kommer prioritera tid under hösten 1-16 för att uppdatera nya skolledare samt personal på enheterna i värdegrunden "En skola för var och en". En uppdatering av dokumentet kommer laggas ut på hemsidan.	2016-04-30
Förvaltningen fortsätter arbetet med en skola för var och en och inkluderande lärmiljöer.	Monika Larsson	2016-02-11	2016-02-11	⬆	Pågående! Rektorsgruppen prioriterar tid under hösten 1-16	2016-04-30
Förvaltningen påbörjar arbetet med att utveckla fritidshemmets kvalitet.	Monika Larsson	2016-02-11	2016-02-11	⬆	Under hösten 1-16 kommer varje enhets fritidshemsverksamhet utvärderas av kollegor inom fritidshemmen. Utifrån denna utvärdering kommer varje enhet upprätta en handlingsplan för att utveckla verksamheten.	2016-04-30
Förvaltningen tar fram en IT-strategiplan i ett 1-16-års perspektiv. Informations- och kommunikationsteknik är en del av det livslånga lärandet och ett viktigt pedagogiskt verktyg.	Monika Larsson	2016-02-11	2016-02-11	⬆	Ett utkast på plan har skapats. Arbeta pågående.	2016-04-30
Gemensamt mellan nämnderna BUN, SN och GAN.	Monika Larsson	2016-02-11	2016-12-31	⬆	Stygrupp och arbetsgrupp utsedd. Första rapport till stygrupp sker i början på juni 2016.	2016-04-30

Uppdrag	Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status	Senaste kommentar	Period för senaste kommentar
Gemensamt mellan BUN och GAN.	Monika Larsson	2016-02-11	2016-12-31	▶	Slygrupp och arbetsgrupp utsedd. Första rapport till slygrupp sker i början på juni 2016!	2016-04-30
Genomföra en total översyn av samtliga Barn- och utbildningsnämndens egna styrdokument.	Monika Larsson	2016-02-11	2016-12-31	▶	Uppdraget är påbörjat och kommer sammanställas under hösten 1-16	2016-04-30
Gemensamt mellan nämnderna barn- och utbildningsnämnden (BUN), socialnämnden (SN) och gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden (GAN)	Monika Larsson	2016-02-11	2016-12-31	▶	Planering pågår för sommarskola för nyanlända i övergång mellan grundskola och gymnasium. För grundskolan genomförs tidigare än en sommarskola för åk6-9.	2016-04-30
Gemensamt mellan nämnderna BUN, SN och GAN	Monika Larsson	2016-02-11	2016-12-31	▼	Uppdraget flyttat till KSF.	2016-04-30
Stärka studie- och yrkesvägledningen i syfte att minska studieavbrott på gymnasiet.	Monika Larsson	2014-08-24	2014-08-24	▶	Mötesforum har skapats för att diskutera samt lära av andra kommuner i syfte att stärka SYV-organisationen!	2016-04-30

Ursprunglig rapport

Uppdrag	Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status	Sonasto kommentar	Period för sonasto kommentar
Arligen uppdatera personal och chefer om innehållet och intentionerna i värdegrunden "En skola för var och en", med syfte att säkerställa fortsatt utveckling av inkluderande lärmiljöer.	Monika Larsson	2016-02-11	2016-02-11	Ⓢ	Förvaltningen har startat en process med att göra en basmätning av läget. I höst kommer implementering av sike och därefter förväntas verksamheterna arbeta aktivt med dokumentet. En uppdatering av dokumentet ska läggas ut på hemsidan.	2016-04-30
Ökat fokus på språkutveckling.	Monika Larsson	2016-02-11	2016-02-11	Ⓢ	I samband med omorganiseringen har förskolecheferna startat ett arbete kring sin lärmiljö. Miljö och material har en stor betydelse för barns språkutveckling. Resurs och utvecklingscentrum har uppdrag inom vissa förskolor och arbetar systematiskt med barns språkutveckling. På förskolan Njupkärn pågår ett projekt med "stegen" ett material som utvecklar barns förutsättningar och lärande. Utvärdering av projektet kommer ske och kan vara ett arbetsställe som fler förskolor ska arbeta med.	2016-04-30
Möjliggör för minst en förskola med flexibla öppnings- och stängningsstider.	Monika Larsson	2016-02-11	2016-02-11	Ⓢ	Diskussioner har startat men det akuta läget av platser har varit högre prioriterat. En utredning kring behov och kostnad kommer att göras.	2016-04-30
Gemensamt mellan nämnderna BUN, SN och GAN	Monika Larsson	2016-02-11	2016-12-31	Ⓢ	Styvngrupp och arbetsgrupp utsedd. Första rapport till styvngrupp sker i början på juni.	2016-04-30

Uppdrag	Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status	Sonaste kommentar	Period för senaste kommentar
Gemensamt mellan nämnderna BUN, SN och GAN	Monika Larsson	2016-02-11	2016-12-31		Stygrupp och arbetsgrupp utsedd. Första rapport till stygrupp sker i början på juni.	2016-04-30
Genomföra en total översyn av samtliga Barn- och utbildningsnämndens egna styrdokument.	Monika Larsson	2016-02-11	2016-12-31		Arbetet pågår och kommer utföras under året.	2016-04-30
Inleda ett mårtmedvetet och långsiktigt arbete med kompetensförsörjning	Monika Larsson	2014-08-24	2014-08-24		se ovan	2016-04-30

Ursprunglig rapport

Nämndmål

Mål	Ansvarig	Status	Trend	Senaste kommentar	Period för senaste kommentar
Upplevelsen av trygghet ska öka.	Monika Larsson		→	Vi har ett oförändrat resultat på 94%. Med anledning av att förskolan har omorganiserats är det ett gott bebygg till tryggheten ligger kvar på en hög nivå. De stora barngrupperna gynnar inte känslan av trygghet hos vårdnadshavarna. Vi arbetar vidare med att stabilisera organisationen.	2016-04-30
Lärandet ska öka i verksamheten	Monika Larsson		↗	Matematik ökar med två procentenheter till 78 och språk en till 83. Förskolorna arbetar medvetet med både språk och matematik men har svårt att förmedla ut till vårdnadshavarna kring vad och hur man gör. Verksamhetsrådet har under våren arbetat med att förstärka stödet ut till förskolorna från resurs och utvecklingscentrum. Det pågår en del mindre projekt som kan ge nya verktyg, bland annat "Stegen", iPad.	2016-04-30
Barns och vårdnadshavares delaktighet i förskolan ska öka	Monika Larsson		↗	Inom ramen för leda för resultat är detta ett område som vi har valt ut. Ett projekt drivs på Sofiebergsförskola som kommer att utvärderas senast september. Utfallet av de insatser som skett kan leda till spridning till andra. Vi behöver se över vilka samarbetsformer förskolorna har och öka känslan av delaktighet hos föräldrarna. Även här kan resultatet ha påverkats av vår omorganisation.	2016-04-30

Ursprunglig rapport

Särskilda-/Nämnduppdrag

Uppdrag	Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status	Senaste kommentar	Period för senaste kommentar
Konkurrensutvärdering	Monika Larsson	2015-07-16	2015-07-16		Cirka 40 procent av kommunens förskolor drivs i privat regi. Fristående aktörer välkomnas inom förskolans område med kommunen som tillståndsgivare!	2016-04-30
Ekologiska livsmedel	Monika Larsson	2015-07-16	2015-07-16		Uppdraget kommer att följas upp i fertilitetsrapport 2	2016-04-30
Skattor och avgifter	Monika Larsson	2015-07-16	2015-07-16		Avgifter för förskolan styrs av nationellt reglemente om maxtaxa!	2016-04-30
Arbeta för ökad personaltäthet och minska barngrupper	Monika Larsson	2014-09-16	2018-09-16		Den luffa situationen med plats och lokalbrist har bidragit till att förskolan inte kunnat åtgärda barngruppernas storlek. Inför hösten har vi ansökt om ställiga medel för att kunna starta vårt arbete mot målet!	2016-04-30
Införa ett målnedvänt och långsiktigt arbete med kompetensförnyelse	Monika Larsson	2014-09-16	2014-09-16		Införande samtal med HR, kommunikation och verksamhetschefer har startat. Planer för att ta fram ett årsjul har inlämnat.	2016-04-30
Genomföra behovet av förskoleplatser i alla kommuner	Monika Larsson	2014-08-24	2014-08-24		Genomfördes 1 jan 2016. Vi kommer att göra en konsekvensanalys kring frågan, beräknas vara klar till midsommar!	2016-04-30
Bereda förskoleplatser upp till 30 timmar per vecka för barn till arbetssökande.	Monika Larsson	2015-07-16	2015-07-16		genomfördes 1 jan 2016 en konsekvensanalys ska genomföras i juni!	2016-04-30

Nämndmål

Mål	Ansvarig	Status	Trend	Sonaste kommentar	Period för senaste kommentar
Elevers och vårdnadshavarens delaktighet i skolan ska öka	Sandra Rosendahl		→	Arbete pågår samt förvaltning går en metodutveckling där skolans omräde handlar om alla öka eleverns delaktighet i grundskolan	2016-04-30
Upplevelsen av trygghet ska öka i Grundskolan	Sandra Rosendahl		→	Elever-och föräldrarenskåten för 2016 visar ett samband med riktkörning positivt resultat av allt man känner trygghet i skolan	2016-04-30
Kunskapsresultaten ska öka och hålla en hög kvalitet	Sandra Rosendahl		↗	Mentivärde, andel behöriga till gymnasiet samt andel elever med fullständiga betyg har haft en positiv utveckling de senaste åren, så även i år. I "Öppna jämförelser" steg grundskolans/kommunens resultat med förändring från plats 116 till plats 49 i Sverigel.	2016-04-30
Elever i Tyresö har kunskap och förmåga att göra väl underbyggda val för fortsatta studier och framtida yrkesval	Sandra Rosendahl		→	Förvaltningen fortsätter med den plan SYVA-arbetet 1-9 för att förbättra förutsättningarna för goda val underbyggda gymnasieval.	2016-04-30

Ursprungliga rapport

Uppföljning av budget (tkr)

År, period	2016, januari-april
Ansvarig nämnd:	Barn- och utbildningsnämnden
Verksamhetsområde:	FÖRSKOLA

Viktiga händelser under perioden

Verksamhetsrådets ekonomi				
	Budget Nämnd helår	Budget Nämnd period (ack.)	Utfall period (ack.)	Prognos helår
Intäkter				
varav kommunbidrag	314 100	104 687	107 997	308 600
varav övriga intäkter	287 500	95 820	95 820	282 000
Kostnader				
	314 100	104 687	104 501	310 300
Resultat	0	0	3 496	-1 700

Ekonomiskt resultat per verksamhet (som ingår i verksamhetsområdet (netto))				
	Periodiserad budget Intäkt (=kommunbidrag) period (ack.)	Utfall nettokostnad period (ack.)	Differens (ack)	Prognos helår
Övergripande beställare				
Periodiseringseffekt (ansvar 402)	-2 753	0	-2 753	
Förvaltningsgemensamt (flera vht)	4 134	3 803	331	0
Demografiavräkning mot finanserna				-5 500
Peng finansierade och volym beroende verksamheter (answ 4121)				
Förskolepeng (vht 407100,407120)	87 084	84 686	2 398	4 900
Pedagogisk omsorg (vht 412100,412110,412120,412200)	2 176	2 270	-94	
Vårdnadsbidrag (vht 412320)	167	86	81	
Anslagsfinansierade verksamheter				
Öppen förskola (vht 400000)	487	345	142	100
Omsorg på obekvämt arbetstid (vht 412300)	325	412	-87	0
Tilläggsbelopp förskola (vht 407300 + m fl)	3 700	3 311	389	500
Skolbussar förskola (vht 407305)	0	0	0	0
Socio (vht 407400)	500	494	6	0
Summa Beställare	95 820	72 555	413	0
Verksamheter egen regi				
Förskola (vht 407)	63 101	44 251	3 228	-1 700
Bacwiltöversör	-145	0	-145	
Summa Utörare	62 956	59 873	3 043	-1 700
TOTALT Nettoresultat ÖOU Förskola			3 496	-1 700

Analys av periodens resultat och prognos

Beställarsidan:

Prognosen för beställarsidan är +/- 0. Just nu pekar demografiavräkningen på ett svagt underskott men prognosen för demografin pekar mot ett överskott på helåret.

Utförarsidan:

I nuläget går förskolorna med överskott. Löneökningen kommer att ta en del av överskottet. Prognosen för helåret är ett underskott på ca 1,7 miljoner. Vid förra prognosen låg det prognoserade underskottet på 2,9 miljoner.

När det gäller barnvolymen pekar alla siffror på en ökning men vi har inte facit än vilket leder till osäkerhet hos vissa enheter.

Tio förskolor visar på negativt prognosresultat där fem av dem behöver göra effektiviseringar.

Sjukfrånvaro och långa rehabiliteringsärenden belastar ett flertal enheter. Det har startats ett samarbete med HR kring åtgärder för att få ner kostnaden.

Eventuellt statsbidrag kan bidra till att några enheter kan få bättre balans i utfallet. Besked kring detta har ej kommit ännu från Skolverket.

Risker i ekonomin

Vi har en ovis prognos för de nyöppnade förskolorna/paviljongerna, har saknas i dagsläget underlag för hyrorna. De nyöppnade förskolorna är små enheter vilket innebär att det blir svårare att få en ekonomi i balans. Kostnaden per barn blir högre.

Uppföljning av budget (tkr)

År, period	2016, januari-april
Ansvarig nämnd:	Barn- och utbildningsnämnden
Verksamhetsområde:	GRUNDSKOLA

Viktiga händelser under perioden

--

Verksamhetsrådets ekonomi

	Budget Nämnd helår	Budget Nämnd period (ack.)	Utfall period (ack.)	Prognos helår
Intäkter	714 800	246 563	252 894	714 800
varav kommunbidrag	666 100	231 163	231 163	666 600
extra tillskott	2 500			
varav övriga intäkter	46 200	15 400	21 731	46 200
Kostnader	714 800	246 563	251 818	728 800
Resultat	0	0	1 076	-10 000

Ekonomiskt resultat per verksamhet (som ingår i verksamhetsrådet (netto))

Verksamhet	Periodiserad budget intäkt (=kommunbidrag period (ack.))	Utfall nettokostnad period (ack.)	Differens (ack)	Prognos helår
Övergripande beställare				
Periodiseringseffekt (ansvar 402)	2 675	0	2 675	
Förvaltningsgemensamt (bara vht)	10 824	9 225	1 599	0
Demografifravärkning mot finansien				4 000
Peng finansierade och vphm beroende verksamheter (ansv 4121)				
Intäkter fritids, f-klass, grundskola (vht 425000, 435000, 440000)	-13 672	-13 420	-252	
Fritidspeng inkl fritidsklubb (vht 425610-16, 425100)	37 288	38 695	-1 407	-3 900
Förskoleklasspeng (vht 439010)	13 112	13 284	-172	
Grundskolepeng (vht 440011-20)	147 327	149 303	-1 976	
Anslagsfinansierade verksamheter				
Återvändarskolan (vht 440300, 440320)	655	367	288	0
Tilläggsbelopp (vht 440300 m fr)	8 800	8 956	-156	-1 500
Skolskjutsar (vht 440305, 443005)	1 967	2 589	-622	-2 600
Socio (vht 440400)	3 367	3 349	18	0
Modersmål och studiehandledning (vht 435009, 040009, 443005)	4 301	4 795	-494	-500
Särskola (vht 443000)	13 929	14 648	-719	-2 500
Summa Beställare	230 573	184 278	-1 218	-7 000
Verksamheter egen regi				
Egen regi	178 141	131 661	1 704	-3 000
Ingående balans	590	0	590	
Summa Utförare	178 731	176 437	2 294	-3 000
TOTALT Nettoresultat BOU Grundskola			1 076	-10 000

Analys av periodens resultat och prognos

Beställarsidan

Demografifravärkningen är ej färdigtvecklad vilket gör det svårt att göra en korrekt analys. I dagsläget visar demografifallet på färre barn i förskoleklass och lågstadiet samt kraftig ökning på högstadiet, vilket indikerar att finansien är skyldig verksamhetsrådet grundskola pengar. Skolskjutsar, särskola och tilläggsbelopp visar på ett underskott. Taxiskjuts till modersmål för nyanlända ökar skolskjutskostnaderna. Under våren har beslut tagits kring fler dyra externa placeringar som tynger tilläggsbeloppets utfall. Flera av dessa har skett i samverkan med socialförvaltningen. Särskolan har fler elever än budgeterat. Extra medel för nyanlända, 2,5 mkr är med i utfallet. Statsbidrag för asylsökande elever eftersöks kvartalsvis.

Utförarsidan

I nuläget går grundskolorna med överskott. Löneökningen kommer att ta en del av överskottet. Prognosen för helåret är ett underskott på ca 3 miljoner. Vid förra prognosen låg det prognoserade underskottet på 3,5 miljoner. Fyra skolor utav kommunens 13 skolor prognostiserar ett underskott. 3 utav dessa är kommunens största skolor. Dessa har analyserats och samtliga har för höga personalkostnader per elev. 75-90% av intäkterna i skolorna motsvarar personalkostnader. Dessa fyra skolor har personalkostnader på 94-97%.

Risker i ekonomin

Med nuvarande modersmålsorganisation kommer kostnaderna för taxiskjuts att fortsätta öka mer än budgeterat. Regningen har påannonserat förändringar kring det nästade statsbidraget mot yngre åldrar.

Åtgärder för anpassning (vid negativ prognos)

Skolskjutskostnaderna ökar oroväckande och förvaltningen har bitt om hjälp av ekonomiservice som under sommaren kommer göra en djupare analys av kostnaderna.

De fyra skolor som prognostiserar för höga personalkostnader har i uppdrag att tillsammans med verksamhetschef och verksamhetscontroller att komma i balans inför höstterminen. Arbetet pågår.

Förvaltningen arbetar målmedvetet med att få en ekonomi i balans.

Socialdemokraterna

FRAMTIDSPARTIET I TYRESÖ

Reservation

Ärende 3. Ekonomisk uppföljning Dnr 201618UN 0049

Vi socialdemokrater reserverar oss mot att vårt tilläggsyrkade inte biföljs. Vi yrkade på nedan tillägg:

Att förvaltningen analyserar och redogör för vilka effektiviseringar som kommer att göras/föreslås på de förskolor och grundskolor som visar ett underskott. Att förvaltningen analyserar konsekvenser av dessa effektiviseringar ur ett barn- och arbetsmiljöperspektiv, innehållande en riskanalys och effekten detta kan få för nämndens särskilda uppdrag och uppsatta mål. Detta återrapporteras på nämndens augustisammanträde

Det ekonomiska läget för Tyresös skolor och förskolor är fortsatt ansträngt. För 2016 prognostiseras nu ett underskott för förskolorna om 1,7 miljoner och för grundskolorna om 10 miljoner kronor. Underskottet för grundskolorna beror till stor del på att kostnaderna för elever i behov av stöd, särskolan och skolskjutsar inte kan klaras inom beslutade budgetramar. Detta är inte förvånande med tanke på att de budgeterade beloppen för dessa poster är lägre än föregående års utfall.

Redan tidigt varnade förvaltningen för att 2016 års löneökningar inte rymdes inom given budgetram och därmed riskerade att medföra effektiviseringar för enheterna. Idag är var tionde pedagog inom förskolan sjukskriven varje dag och i grundskolan varnar Lärarförbundet för att var tredje lärare uttrycker så pass stort missnöje, att de vill lämna kommunen som arbetsgivare.

Tvärtemot givna vallöften om mindre grupper och ökad lärartäthet och trots tydliga varningssignaler från fackförbund och personal, driver nu Tyresös moderater och den borgerliga alliansen igenom ytterligare "effektiviseringar".

Var femte förskola och var tredje grundskola åläggs nu ytterligare effektiviseringar och åtgärder för att få en budget i balans. Förvaltningen redogör dock avseende förskolan, att det är svårt att göra effektiviseringar i verksamheten som inte påverkar kvaliteten, då barngrupperna redan är stora och personaltätheten låg.

Vi socialdemokrater är, mot bakgrund av den verklighet som råder, oroad över att ytterligare effektiviseringar riskerar att försämra arbetsmiljön för en redan hårt pressad grupp och att kvaliteten för våra barn riskerar att försämrans.

Därför yrkade vi socialdemokrater på att eventuella konsekvenser av föreslagna effektiviseringar, skulle analyseras innan genomförande, för att se om/hur de riskerar att påverka kvaliteten. Detta avslogs.

För den socialdemokratiska gruppen

Jannice Rockström

Socialdemokraterna i Tyresö Adress: Björkbacksvägen 37 (gaveln) Postadress: 135 40 Tyresö
Telefon: 08-712 80 30 E-post: sdn.tyreso@telia.com Hemsida: www.socialdemokraterna.se/tyreso

Kas

Datum 2016-05-18
Tid 18:30
Plats Bollmora

Beslutande Se närvarolista

Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats och tid 2016-05-24

Paragrafer 38 - 46

Sekreterare
Marit Andersson

Ordförande
Anki Svensson

Justerande
Jannice Rockström

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Barn- och utbildningsnämnden
Sammanträdesdatum 2016-05-18
Datum då anslaget sätts upp 2016-05-25
Datum då anslaget tas ned 2016-06-16
Förvaringsplats för protokollet Barn och utb arkiv plan 4

Underskrift
Marit Andersson

	Utdragsbestyrkande
---	--------------------

Närvarolista

Beslutande

Anki Svensson (M)
Anna Steele (L)
Jannice Rockstroh (S)
Christer Flodfält (M)
Sonja Gustafsson (M)
Jerry Svensson (S)
Lilian Nylinder (MP)
Gösta Evén (MP)
Ulrica Riis-Pedersen (C)
Mattias Eriksson (KD)
Rita Axelsson Florio (S)

Ersättare

Hampus Degramo (M)
Håkan Ljung (S)
Haralampos Karatzas (L)
Anna Herber (L)
Inger Gemicioglu (V)
Helen Dwyer (C)
Marika Marklund (KD)

Övriga

Monika Larsson, förvaltningschef
Johan Ahlkvist, verksamhetschef grundskola
Elisabet Schultz, verksamhetschef förskola
Marika Lyman, utredare
Bertil Wennström, projektledare
Marit Andersson, nämndsekreterare
Michael Martinsson, verksamhetschef elevhälsa
Maria Björk, controller
Robert Sirvio, kvalitetscontroller
Marie Thörn, Lärarförbundet

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	--	--	--------------------

Frånvarande

Mikael Fallmo (S)

Jenny Jonsson (M)

Sarah Heidenborg (S)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	--	--	--------------------

UTDRAG

§ 1016

Dnr 2015/SN 0178 003

Reviderad nämndplan 2016 och omfördelning av medel

Socialnämndens förslag till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

- Kommunfullmäktige föreslås besluta att 9 705 tkr omfördelas från individ- och familjeomsorgens verksamhetsområde till omsorg om personer med funktionsnedsättning.

Socialnämndens beslut

- Den reviderade nämndplanen för 2016 fastställs under förutsättning av kommunstyrelsen och kommunfullmäktiges beslut avseende omfördelning av medel från individ- och familjeomsorgen till omsorg om personer med funktionsnedsättning.

Beskrivning av ärendet

Vid socialnämndens beredning av nämndplanen har behov behandlats som inte uppmärksammats i vårens budgetprocess. Anslaget till verksamhetsområdet omsorg om personer med funktionsnedsättning utökas av den anledningen med 11 000 tkr för att finansiera 15 nya boendeplatser i bostad med särskild service, LSS, enligt kommunfullmäktiges beslut 2015-11-26 § 137.

Den justerade organisationen inom socialförvaltningen trädde i kraft 2016-01-01. Organisationsförändringen innebär en tydligare uppdelning mellan myndighet och verksamhet.

Justerandes sign 		Utdragsbestyrkande
---	---	--

Bilagor

Tjänsteskrivelse.pdf

Bilaga 1 -Indikatorer nämndplan socialnämnden 2016.pdf

Bilaga 2 Kvalitetsgarantier Världighetsgarantier nämndplan socialnämnden 2016.pdf

Bilaga 3 Riskhantering nämndplan socialnämnden 2016.pdf

Bilaga 4 Kommunikationsplan nämndplan socialnämnden 2016.pdf

Bilaga 5 Styrande planer och policys nämndplan socialnämnden 2016.pdf

Reviderad Nämndplan 2016 Socialnämnden.pdf

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

Tyresö kommun
Socialförvaltningen
Ansa Haapala
stabschef

TJÄNSTESKRIVELSE

2016-02-16

1 (2)

Dnr 2015/SN 0178 003

Socialnämnden

Revidering av nämndplan 2016 och omfördelning av medel

Socialnämndens förslag till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

- Kommunfullmäktige föreslås besluta att 9 705 tkr omfördelas från individ- och familjeomsorgens verksamhetsområde till omsorg om personer med funktionsnedsättning.

Socialnämndens förslag till beslut

- Den reviderade nämndplanen för 2016 fastställs under förutsättning av kommunfullmäktiges beslut avseende omfördelning av medel från individ- och familjeomsorgen till omsorg om personer med funktionsnedsättning.

Socialförvaltningen

Asa Danielsson
Förvaltningschef

Ansa Haapala
Stabschef

Beskrivning av ärendet

Vid socialnämndens beredning av nämndplanen har behov behandlats som inte uppmärksammats i vårens budgetprocess. Anslaget till verksamhetsområdet omsorg om personer med funktionsnedsättning utökas av den anledningen med 11 000 tkr för att finansiera 15 nya boendeplatser i bostad med särskild service, LSS, enligt kommunfullmäktiges beslut 2015-11-26 § 137.

Den justerade organisationen inom socialförvaltningen trädde i kraft 2016-01-01. Organisationsförändringen innebär en tydligare uppdelning mellan myndighet och verksamhet.

Organisationsförändringen innebär bland annat att delar av Hästkons boendeenhet för personer med psykisk funktionsnedsättning förs över organisatoriskt från individ- och familjeomsorgens verksamhetsområde till omsorg om personer med funktionsnedsättning.

Kommunfullmäktige föreslås därför besluta att 9 705 tkr omfördelas från individ- och familjeomsorgens verksamhetsområde till omsorg om personer med funktionsnedsättning.

NÄMNDPLAN 2016

Socialnämnden

2016-02-24

tyresö kommun

Strategiska målområden och mål

VISION	STRATEGISKA MÅLOMRÅDEN	KOMMUNENS MÅL	SOCIALNÄMNDENS MÅL
Tyresös vision	Livskvalitet - den attraktiva kommunen	Tyresö är en av Sveriges mest attraktiva boendekommuner	
		Tyresö är en av Sveriges bästa skolkommuner	
	Medborgarfokus - varje Tyresöbo i centrum	Tyresöborna är nöjda med den kommunala servicen	ÄO: Andelen brukare som är nöjda eller mycket nöjda inom hemtjänst och särskilt boende är minst 90 % enligt socialstyrelsens årliga nationella undersökning
		Tyresöborna kan påverka kommunens verksamhet	
	Blomstrande näringsliv	Tyresö hör till de 25 bästa kommunerna i Sverige när det gäller företagsklimat	
		Tyresös företagare är nöjda med den service och det bemötande de får i kommunen	
		Arbetslösheten i Tyresö är bland de lägsta i regionen och sysselsättningsgraden hög	
	God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter	Årets resultat, i den reguljära verksamheten, uppgår till minst två procent av skatteintäkter och statsbidrag	
		Investeringar i den skattefinansierade verksamheten finansieras via kassaflöde från den löpande verksamheten	
		Varje verksamhet ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska	IFO, FH, ÄO: Verksamheten bedrivs inom ramen för tilldelade resurser
	Attraktiv arbetsgivare	Medarbetarna rekommenderar Tyresö som arbetsgivare	IFO, FH, ÄO: Medarbetarna rekommenderar Tyresö som arbetsgivare
		Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent	
		Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål	

Nämndplan

Innehållsförteckning

1	Inledning och allmänna förutsättningar.....	5
1.1	Uppdraget.....	5
1.2	Målstyrningsprocessen	5
1.3	Vision för Tyresö kommun 2030	6
1.4	Strategiska målområden	7
2	Socialnämnden med verksamhetsområden	10
2.1	Verksamhetsområde 4 - Individ- och familjeomsorgen	12
2.1.1	Verksamhet och syfte.....	12
2.1.2	Verksamhetens inriktning	12
2.1.3	Omvärldsanalys för verksamhetsområdet	12
2.1.4	Strategiska mål för verksamhetsområdet.....	16
2.1.5	Särskilda uppdrag.....	16
2.1.6	Konkurrensutsättning av kommunal verksamhet	17
2.1.7	Ekonomi	17
2.1.8	Indikatorer	18
2.1.9	Verksamhetsspecifika kvalitetsgarantier/värdighetsgarantier.....	18
2.2	Verksamhetsområde 5 - Omsorg om personer med funktionsnedsättning	19
2.2.1	Verksamhet och syfte.....	19
2.2.2	Verksamhetens inriktning	19
2.2.3	Omvärldsanalys för verksamhetsområdet	19
2.2.4	Strategiska mål för verksamhetsområdet.....	21
2.2.5	Särskilda uppdrag.....	21
2.2.6	Konkurrensutsättning av kommunal verksamhet	22
2.2.7	Ekonomi	22
2.2.8	Indikatorer	25
2.2.9	Verksamhetsspecifika kvalitetsgarantier/värdighetsgarantier.....	25
2.3	Verksamhetsområde 6 - Äldreomsorgen.....	25
2.3.1	Verksamhet och syfte.....	25
2.3.2	Verksamhetens inriktning	25
2.3.3	Omvärldsanalys för verksamhetsområdet	25
2.3.4	Strategiska mål för verksamhetsområdet.....	27
2.3.5	Särskilda uppdrag.....	27
2.3.6	Konkurrensutsättning av kommunal verksamhet	28
2.3.7	Ekonomi	28
2.3.8	Taxor och avgifter	30
2.3.9	Indikatorer	30

2.3.10	Verksamhets specifika kvalitetsgarantier/värdighetsgarantier	30
3	Program för uppföljning av privata och kommunala utförare	31
4	Uppföljning, internkontroll och kommunikation.....	33
4.1	Uppföljning av mål, ekonomi och kvalitetsgarantier.....	33
4.2	Årshjulet	34
4.3	Riskhantering och intern kontroll	34
4.4	Kommunikation	34
4.5	Styrande planer och policys.....	35

Bilagor

Bilaga 1- Indikatorer, Bilaga 2 – Kvalitetsgarantier/Värdighetsgarantier, Bilaga 3 – Riskhantering och internkontroll, Bilaga 4 – Kommunikationsplan, Bilaga 5 – Styrande planer och policys

1 Inledning och allmänna förutsättningar

1.1 Uppdraget

Kommunens uppdrag är att erbjuda service och tjänster av god kvalitet till kommunens invånare, för deras olika skeden i livet. Inom kommunen ska vi säkerställa att vi har en helhetssyn, medborgarfokus och att vi arbetar långsiktigt. För att kommunens resurser ska utnyttjas effektivt och ge högsta möjliga kvalitet är det också viktigt att medarbetare på alla nivåer inom kommunen involveras och är delaktiga i kvalitetsarbetet.

Vi har en gemensam vision och strategiska målområden som ledstjärnor för allt arbete inom Tyresö kommun. Utifrån dessa kommunicerar vi även kommunens mål och strategier till medborgarna.

Kommunplanen beslutas av kommunfullmäktige och beskriver målen och inriktningen för perioden 2015–2018. I kommunplanen anges den gemensamma visionen och mål inom fem strategiska målområden. Dessa fastställs för hela mandatperioden. I planen anges också inriktningen för vart och ett av de 21 verksamhetsområdena. Varje avsnitt om respektive verksamhetsområde inleds även med en beskrivning av verksamhetens innehåll och syfte. Dessutom anges ett antal särskilda uppdrag till nämnderna.

Tyresö kommun arbetar med styrning, planering och uppföljning av kommunens arbete. Detta syftar till att ge Tyresöborna största möjliga nytta för skattepengarna. Målstyrningen i kommunen sker i allt väsentligt enligt den styrprocess som godkändes av kommunfullmäktige den 14 april 2011, reviderad 2015. Förutsättningarna för kommunens planering uppdateras årligen, och en ny ekonomisk plan fastställs av fullmäktige. Denna kommunplan bygger på de ekonomiska och demografiska förutsättningar som var kända 30 april 2015.

Målen och de ekonomiska ramarna baseras på den omvärldsanalys som tagits fram i samverkan mellan nämnder, förvaltningar, råd och fackliga organisationer. Anslagsfördelningen och de särskilda uppdragen till verksamhetsområdena omprövas varje år utifrån bland annat förändrade ekonomiska och demografiska förhållanden.

1.2 Målstyrningsprocessen

För att kommunens vision ska kunna förverkligas krävs att hela organisationen arbetar mot de angivna målen. Målstyrningsprocessen är ett stöd i detta arbete med att uppfylla kommunens uppdrag och mål.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige fastställer vision och mål inom fem prioriterade strategiska målområden. De anger även inriktning och anslagsfördelning för varje verksamhetsområde. Fullmäktige har också möjlighet att ge särskilda uppdrag till nämnderna. De strategiska målen formuleras så att de är nedbrytbara på nämndnivå. Uppdragen till nämnderna kan beskrivas som åtaganden som omfattar specifika och avgränsade aktiviteter eller insatser som antingen är tidsatta eller ska genomföras under mandatperioden.

Nämnderna

Nämnderna formulerar mål utifrån de strategiska mål som kommunfullmäktige fastställer ska gälla för varje verksamhetsområde. Dessa fastställs för ett år i taget. Nämnderna har även möjlighet att ge särskilda uppdrag till förvaltningarna. I nämndplanerna fastställs kvalitetsgarantier för verksamhetsområdet.

Enheterna bidrar genom aktiviteter

Enheterna formulerar aktiviteter som ska bidra till att nämndens mål och kvalitetsgarantier uppfylls samt till att eventuella uppdrag genomförs. Enheterna har möjlighet att formulera egna mål inom ramen för enhetens uppdrag och kommunens vision och övergripande mål.

Uppföljning är viktigt i målprocessen

Samtliga mål ska följas upp med hjälp av indikatorer, till exempel verksamhetsmått och nyckeltal. Indikatorerna följs med varierande frekvens beroende på de resultat som finns tillgängliga. Uppföljning med analys är en viktig del i processen och beskrivs närmare i avsnittet "Uppföljning, internkontroll och kommunikation".

Målstyrningsprocessen

1.3 Vision för Tyresö kommun 2030

I Tyresö bor nu drygt 60 000 invånare, och det finns en stark känsla för hemkommunen i Tyresö. Kommunens läge med närhet till naturen, skärgården, storstaden och en expansiv arbetsmarknad bidrar till den positiva utvecklingen. Den långsiktiga stadsbyggnadsplaneringen och genomtänkta markanvändningen är en del i framgången. Det har skapat ett Tyresö där livskvalitet står i främsta rummet. God ekonomisk hushållning, effektiva verksamheter och medveten uthållig prioritering av viktiga kärnverksamheter placerar Tyresö i framkant när det gäller resultat och kvalitet.

Tack vare en målmedveten satsning på skolan och kunskap har utbildningsnivån höjts markant. Förskolan och grundskolan har ett särskilt fokus på att se varje individ och låta varje barn utvecklas utifrån sin potential. Utvecklingen har gått från "en skola för alla" till "en skola för var och en" där varje elev lotsas fram till att nå utbildningsmålen. Det finns en stor mångfald av alternativ i förskolan och skolan i Tyresö. Inom gymnasieutbildningen finns ett brett utbud och en stor valfrihet i hela regionen. Detta utbud präglas av kvalitet och konkurrenskraft tack vare kommunens profilering mot entreprenörskap och närkontakt med näringsliv och arbetsmarknad. Tyresö är nu sedan flera år en av Sveriges bästa skolkommuner.

Tyresö är en välmående kommun med små sociala problem. Detta är en konsekvens av en ökad självförsörjning, låg arbetslöshet och rätt prioriteringar inom välfärdens kärna. Äldreomsorgen har prioriterats särskilt och är väl anpassad till de äldres behov och efterfrågan. Omsorgen präglas av mångfald och ger goda möjligheter till inflytande, valfrihet och självbestämmande. Det finns en variation av boendeformer för äldre i alla delar av kommunen.

Tyresö är känt för sitt framgångsrika föreningsliv. Barn och ungdomar står i fokus med en stor bredd på utbudet. Tyresö har även år efter år legat i toppen när företagsklimatet rankas. Med ett rikt och differentierat näringsliv med många småföretagare är Tyresö något av ett "Stockholms Gnosjö". God planering har möjliggjort nya företag och arbetsplatser i Tyresö inom en rad olika områden, vilket har stärkt serviceutbudet i kommunens olika delar. Skrubbaområdet har numera mängder av arbetsplatser.

Antalet besökande turister i kommunen har ökat bland annat genom att övernattningsmöjligheterna har blivit fler och genom att Tyresö slott och park fyllts med aktivitet.

Kommunens ekonomi är stabil och i bra balans. God hushållning med våra gemensamma resurser, effektivitet, nytänkande och goda medarbetare samt ett gott samarbete med grannkommunerna, inte minst på Södertörn, är några av skälen till den goda ekonomin.

Tyresö har uppmärksammats för sina särskilda satsningar på att öka fokus på medborgarna och sätta Tyresöborna i centrum. Öppenhet, närbarhet och lyhördhet präglar kommunens arbete. Det har resulterat i en topposition i landet vad gäller nöjda medborgare.

I Tyresö finns en bra blandning av olika boendeformer med både bostads- och hyresrätter samt egna hem. Tyresö centrum är omtalat för satsningen på en genomtänkt förtätning där en del höga byggnader har byggts och en ökad stadsmässighet förverkligats. Trollbäcken är fortsatt en grön och lummig villastad. Där finns ett utvecklat serviceutbud, inte minst tack vare de mindre förtätningar som genomförts runt Trollbäckens centrum. Den lokala servicen är god i Tyresö Strand där Trädgårdsstaden har färdigställts. Ett nytt mindre centrum med småskalig service har tillkommit vid Trinntorp. Den varsamma omvandlingen av Östra Tyresö som har pågått under många år är färdig.

Infrastrukturen har byggts ut med fokus på framkomlighet och smidighet för olika trafikslag. Gång- och cykelvägnätet är väl utbyggt och sammanlänkat med våra grannkommuner, vilket lett till kraftigt ökat cyklande. Kollektivtrafiken fungerar bra med korta restider till såväl Stockholm som Nacka och Södertörnskommunerna genom utbyggda tvärförbindelser och även spårbanden trafik. Tvärförbindelserna inom Tyresö är goda. Det medvetna miljöarbetet och förverkligandet av åtgärderna i klimatstrategin har gett goda resultat.

1.4 Strategiska målområden

Tyresö kommuns strategiska målområden:

- Livskvalitet – den attraktiva kommunen
- Medborgarfokus – varje Tyresöbo i centrum
- Blomstrande näringsliv
- God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter
- Attraktiv arbetsgivare

Livskvalitet – den attraktiva kommunen

Visionen om Tyresö som den mest attraktiva kommunen i Stockholmsregionen ska prägla allt arbete. Det ska vara styrande för den fysiska planeringen av kommunen. Det ska prägla den mångfald av verksamheter som bedrivs av kommunen eller finansieras via kommunen oavsett om det handlar om skola, äldreomsorg eller parkförvaltning. En genomtänkt och långsiktig stadsplanering ska möjliggöra ett Tyresö som växer och tar ansvar i Stockholmsregionen, samtidigt som Tyresös värden – närhet till naturen och stora grönområden, närhet till vatten och skärgård, närhet till storstaden och vår trygghet i vardagen – ska värnas. Det ska vara lätt att leva i Tyresö och vara Tyresöbo. Tillsammans, i dialog med alla Tyresöbor, skapar vi framtidens Tyresö, den attraktivaste kommunen där man vill leva hela livet.

Mål:

- Tyresö är en av Sveriges mest attraktiva boendekommuner
- Tyresö är en av Sveriges bästa skolkommuner

Särskilt uppdrag

1. All kommunal verksamhet, med undantag för myndighetsutövning och verksamheter som enligt lag eller beslut av kommunfullmäktige ska undantas, kan prövas för konkurrensutsättning. Det gäller såväl befintliga som nya verksamheter. Nämnderna ska eftersträva att erbjuda olika alternativ för att ge medborgarna ökad mångfald och valfrihet. Mångfald innebär bland annat olika huvudmannaskap och driftsformer. Där LOV (lagen om valfrihet) kan tillämpas ska detta prövas.

Nämnderna ska därför i sina planer (nämndplaner) årligen redovisa dels vilka verksamheter som kommer att provas för konkurrensutsättning eller införande av valfrihetssystem, dels resultatet av tidigare beslut om nya driftsformer eller införande av valfrihetssystem. När verksamheter konkurrensutsätts ska egenregianbud inte lämnas.

2. Nämnderna ska medverka till att andelen ekologiska livsmedel uppgår till minst 30 procent.

Medborgarfokus - varje Tyresöbo i centrum

Tyresö kommun arbetar utifrån ett medborgarperspektiv. Det innefattar hög servicekänsla, god närbarhet, gott bemötande och stor lyhördhet gentemot medborgarna – både som myndighet och serviceorganisation. Kommunen har en fristående tillsynsorganisation för att trygga kvaliteten och stimulera verksamhetsutvecklingen. Vår samordnade satsning på e-tjänster förenklar medborgarens vardag och ger en snabbare ärendehantering. Vi beaktar även tillgänglighetsaspekter för att underlätta för personer med funktionsnedsättning.

De gemensamma förhållningssätt som ska genomsyra våra kontakter med medborgarna är:

- **Medborgarperspektiv:** Tyresö kommun har ett uttalat medborgarperspektiv med stor servicekänsla och lyhördhet gentemot enskilda invånare.
- **Valfrihet:** Tyresö kommun erbjuder olika alternativ för att ge medborgarna ökade valmöjligheter.
- **Respekt:** Tyresö kommun visar tolerans och respekt för den enskilde individen och människors lika värde.
- **Närhet:** Tyresö kommun ska bidra till ett samhälle där beslut så långt som möjligt fattas av eller nära människor själva.
- **Tillgänglighet:** Tyresö kommun ska vara tillgänglig som arbetsplats och som serviceorganisation för alla.

Mål:

- Tyresöborna är nöjda med den kommunala servicen
- Tyresöborna kan påverka kommunens verksamhet

Blomstrande näringsliv

Entreprenörsandan är stark i Tyresö. Kommunen främjar företagsklimatet och inbjuder till nyetableringar av företag. En nära samverkan med näringslivet är en framgångsfaktor. Genom god planering kan fler arbetsplatser och företag få utrymme att etablera sig och växa i Tyresö. Det ska vara enkelt att vara företagare och entreprenör i Tyresö – kommunens service ska vara god och snabb. Vi konkurrerar aldrig med näringslivet. Ett bra lokalt företagsklimat bidrar till hög sysselsättningsgrad och få arbetslösa.

Mål:

- Tyresö hör till de 25 bästa kommunerna i Sverige när det gäller företagsklimat.
- Tyresös företagare är nöjda med den service och det bemötande de får i kommunen.
- Arbetslösheten i Tyresö är bland de lägsta i regionen och sysselsättningsgraden hög.

God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter

Tyresö kommun har en långsiktigt stabil ekonomi med fokus på kommande generationer. För en långsiktigt stabil ekonomi är det nödvändigt att ha vissa överskott för att möta behov av investeringar, underhåll, utbyggnad, tillväxt och kommunens pensionsåtaganden mot våra medarbetare.

Kommunens arbete präglas av effektivitet, enkelhet och ett tydligt fokus på nöjda medborgare. En strävan är att samordna resurser och se till gemensamma behov som kommunen och medarbetarna har. Tyresö kommun visar respekt för skattebetalarna – Tyresöborna – genom att

sträva efter kostnadseffektivitet och arbetsmetoder som ger bästa möjliga resultat. Den kommunala utdebiteringen ska hållas på lägsta möjliga nivå för att möjliggöra god och långsiktig hushållning i kommunen.

Mål:

- Årets resultat, i den reguljära verksamheten, uppgår till minst två procent av skatteintäkter och statsbidrag.
- Investeringar i den skattefinansierade verksamheten finansieras via kassaflöde från den löpande verksamheten.
- Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser.

Särskilt uppdrag:

Alla nämnder ska årligen se över sina taxor och avgifter i syfte att avgiftsintäkterna ska bidra till verksamheternas finansiering.

Attraktiv arbetsgivare

Tyresö kommun präglas av en god service till medborgarna. För detta krävs motiverade och kompetenta chefer och medarbetare samt ett kreativt och gott arbetsklimat. Tyresö ska stärka sin profil som attraktiv arbetsgivare för att kunna rekrytera och behålla kompetent personal. Tyresö erbjuder många vägar in till arbete i kommunen. Vi erbjuder stimulerande arbetsuppgifter i en utvecklande miljö, god arbetsmiljö, goda möjligheter till utveckling av karriären samt konkurrenskraftiga löner.

Mål:

- Medarbetarna rekommenderar Tyresö som arbetsgivare.
- Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent.
- Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål

Nämnderna formulerar verksamhetsmål utifrån de strategiska mål som kommunfullmäktige fastställer ska gälla för varje verksamhetsområde. Dessa fastställs för ett år i taget. Nämnderna har även möjlighet att ge särskilda uppdrag till enheterna.

2 Socialnämnden med verksamhetsområden

Socialnämndens uppdrag

Socialtjänsten är till för att invånarna i Tyresö ska få det stöd, den vård och den omsorg de behöver. Verksamheten ska vara av god kvalitet och utföras utifrån tillämpliga lagar och regler samt politiska riktlinjer. Verksamheten ska vara effektiv, ändamålsenlig och samordnad och ge största möjliga nytta för målgruppen.

Socialnämnden består av 11 ledamöter och 11 ersättare. Ett utskott finns för individärenden bestående av 3 ledamöter och 3 ersättare.

Socialförvaltningen består av tre verksamhetsområden; individ- och familjeomsorg, äldreomsorg och omsorg om personer med funktionsnedsättning.

Hela förvaltningen leds av en förvaltningschef. Direkt underställd förvaltningschefen finns en medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS), verksamhetskontroller samt en stab bestående av utredare och administrativ personal.

Socialnämndens budget

Tabell. Sammanfattande tabell Socialnämnden

	Budget 2015	Budget 2016	Förändring i tkr	Förändring i %
Intäkter				
Anslag från Kommunfullmäktige	669 943	714 627	44 684	6,7
Taxor och avgifter	18 207	21 361	3 154	17,3
Statsbidrag	26 114	23 436	-2 678	-10,3
Övriga intäkter	36 704	37 938	1 234	3,4
Totalt intäkter	750 968	797 362	46 394	6,2
Bruttokostnader				
Individ- och Familjeomsorgen	191 959	184 288	-7 671	-4,0
Verksamhet för personer med funktionsnedsättning	234 563	268 507	33 944	14,5
Äldreomsorgen	324 446	344 567	20 121	6,2
Totalt bruttokostnader	750 968	797 362	46 394	6,2

Kommentarer till budget:

De av kommunfullmäktige fastställda budgetramarna för 2016 utgår från volymförändringar för individ- och familjeomsorgen samt äldreomsorgen (demografins effekter) samt en generell uppräknings motsvarande två procent för omsorgen om personer med funktionsnedsättning.

Utifrån politiska prioriteringar erhåller individ- och familjeomsorgen ett ramtillskott motsvarande 2 500 tkr som förstärkning avseende förebyggande arbete samt 1 400 tkr för lönekomensation. Omsorgen om personer med funktionsnedsättning erhåller 2 500 tkr som tillfällig förstärkning under

2016. I samband med kommunens övertagande av hälso- och sjukvårdsinsatser i LSS-boende och daglig verksamhet från Landstinget tillförs omsorgen för personer med funktionsnedsättning 3 600 tkr genom skatteväxling.

Den justerade organisationen inom socialförvaltningen trädde i kraft 2016-01-01. Organisationsförändringen innebär en tydligare uppdelning mellan myndighet och verksamhet. Det medför att 9 705 tkr omfördelas organisatoriskt från individ-och familjeomsorgens verksamhetsområde till omsorg om personer med funktionsnedsättning.

Verksamhetsområdenas budget redovisas i detalj under respektive avsnitt nedan.

Totalt ökar socialnämndens budgetram med 44 684 tkr eller 6,7 procent.

Förvaltningsgemensamma kostnader

Tabell. Fördelning förvaltningsgemensamma kostnader

Verksamhetsområde	Budget 2015	Budget 2016	Förändring i tkr
Individ- och familjeomsorgen	4 495	5 884	1 389
Omsorgen om personer med funktionsnedsättning	12 888	10 825	-2 063
Äldreomsorgen	12 588	13 128	540
TOTAL	29 971	29 837	-134

Förvaltningsgemensamma kostnader består dels av socialförvaltningens andel/avgift för den basservice som förvaltningen erhåller från kommunstyrelseförvaltningen bland annat i form av vaktmästeri, redovisningstjänster och IT dels av socialförvaltningens egna centrala administration och ledning såsom kostnader för stab, förvaltningschef och politisk nämnd.

Noteras bör att fördelningsnyckeln avseende förvaltningsgemensamma kostnader har förändrats vilket medför ökad andel för individ- och familjeomsorgen och äldreomsorgen och minskad kostnad för omsorgen om personer med funktionsnedsättning. Den procentuella fördelningen motsvarar respektive verksamhetsområdes andel av det totala anslaget för socialnämnden vilket bedöms som mera rättvisande än tidigare fördelningsmodell.

Den justerade organisationen inom socialförvaltningen medför att 979 tkr av förvaltningsgemensamma kostnader omfördelas organisatoriskt från individ-och familjeomsorgens verksamhetsområde till omsorg om personer med funktionsnedsättning.

2.1 Verksamhetsområde 4 - Individ- och familjeomsorgen

2.1.1 Verksamhet och syfte

Verksamhetens syfte är att vara ett skyddsnät och en garanti för att de som bor eller vistas i kommunen får den hjälp och det stöd de behöver för att kunna leva i ekonomisk och social trygghet. Biståndet utformas så att det stärker den enskildes möjligheter att leva ett självständigt liv.

Individ- och familjeomsorgen omfattar såväl allmänt förebyggande som individuellt inriktade insatser för barn, ungdomar och vuxna. Insatserna kan gälla exempelvis

- ekonomiskt bistånd
- familjerådgivning
- familjerätt
- missbruksvård
- insatser för barn och ungdom
- mottagande av ensamkommande flyktingbarn
- stödboende
- förebyggande insatser
- anhörigstöd

2.1.2 Verksamhetens inriktning

Visionen för Tyresö är att bli den mest attraktiva kommunen i regionen att bo och leva i. Vi vill att detta omfattar alla Tyresöbor. Kommunen ska erbjuda olika typer av stöd till den som inte upplever sig klara sin livssituation ekonomiskt eller socialt.

Tidiga insatser ger bättre förutsättningar för en stabil livssituation. Därför ska det finnas ett utbud av evidensbaserade stödinsatser som inte kräver utredning eller biståndsbeslut med målet att stärka den enskildes självständighet. Tillsammans med andra förekommande aktörer och huvudmän sätter vi individens bästa i fokus.

Det personliga ansvaret för egen försörjning är en grundläggande skyldighet. Utgångspunkten för ekonomiskt bistånd ska därför vara att försörjningsstöd är av tillfällig art. Genom tidig myndighetssamverkan ges rätt stöd för att den enskilde ska komma ut i egen försörjning.

Barnperspektivet ska genomsyra allt som görs, eftersom barns rättighet till en trygg uppväxt är vårt viktigaste uppdrag. Där psykiskt eller fysiskt våld förekommer ska insatser sättas in omedelbart.

Anhöriga som vårdar en närstående behöver ibland stöd för att orka med. För en del personer handlar det om att få hjälp med insatser som den närstående behöver. För andra handlar det om att de behöver få information eller utbildning om den närståendes behov.

2.1.3 Omvärldsanalys för verksamhetsområdet

Nedan presenteras kortfattat ett antal faktorer som direkt eller indirekt kan komma att påverka individ- och familjeomsorgens verksamheter.

Demografi

Befolkningen ökar i Sverige, i Stockholms län och i Tyresö kommun. Vi lever längre, det föds fler barn och vi har en ökad invandring. Den 31 december 2014 uppgick befolkningen i Tyresö till 45 390 invånare, en ökning från 2013 med drygt 1100 personer vilket är den största folkökningen i Tyresö sedan 1970. Befolkningsökningen i Tyresö 2014 var större än prognosticerat. Bland annat blev det fler barn i förskoleåldern beroende på en stor inflyttning av barnfamiljer.

De demografiska förändringarna kommer att innebära ökade behov inom individ- och familjeomsorgens många verksamheter. Ökad individualisering kommer också att få betydelse

för verksamheterna. Den kraftiga tillväxten i regionen ställer fortsatt höga krav på bostadsbyggandet. Det planeras för fler bostäder i länet jämfört med föregående år men bristen är fortsatt mycket stor.

Sysselsättning och konjunktur

Arbetsförmedlingens prognos pekar på att sysselsättningen kommer öka inom de närmaste två åren. Andelen inskrivna arbetslösa inom grupper med svag ställning på arbetsmarknaden väntas nå 75 procent av samtliga inskrivna arbetslösa vid slutet av 2016. Med svag ställning menas arbetslösa utomeuropeiskt födda, arbetslösa 55-64 år, arbetslösa med funktionsnedsättning och arbetslösa med högst förgymnasial utbildning. Ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen påverkas av konjunkturutvecklingen, tillgången till arbete och utformningen av trygghetssystemen.

Ensamkommande barn

Sedan en lagändring 2014 har Migrationsverket utökade möjligheter att anvisa ensamkommande barn till kommuner. Genom lagändringen kan alla kommuner anvisa att ta emot ensamkommande barn oavsett om kommunen har en överenskommelse med Migrationsverket om mottagande eller inte. En kommun kan inte överklaga ett beslut om anvisning.

Migrationsverket har i samråd med Länsstyrelserna, beslutat att ta paus i framtagandet av nya överenskommelser och stegvisa öknningar av platser. Man kommer att ta fram en ny anvisningsmodell som ska vara på plats 1 april 2016 och man inte vet vilka ändringar den nya kommer att innebära för kommunerna. Nuvarande överenskommelser med Migrationsverket löper tills vidare.

Tyresö har för 2016 en överenskommelse med Migrationsverket om att tillhandahålla 115 asylplatser och 32 platser för dem som får permanent uppehållstillstånd.

Betänkande om arbetslöshet och ekonomiskt bistånd. SOU 2015:44

En utredare har från regeringen haft i uppdrag att utreda och föreslå hur stöd och krav avseende arbetslösa personer som tar emot ekonomiskt bistånd kan utvecklas. Betänkandet "Arbetslöshet och ekonomiskt bistånd, lämnades till regeringen den 15 april 2015. I betänkandet finns förslag på en ny bestämmelse i socialtjänstlagen, SoL, i vilken det förtydligas vilka krav som kan ställas på en arbetslös person som ansöker om försörjningsstöd.

Överenskommelse om lokal samverkan med Stockholms läns landsting om barn och ungdomar i behov av särskilt stöd

Antalet barn och unga med psykisk ohälsa och eller funktionsnedsättning och samtidig social problematik är ökande. Allt fler barn och unga med psykisk ohälsa eller funktionsnedsättning utreds också inom individ- och familjeomsorgen vilket ställer krav på nya och mer flexibla lösningar för att möta deras behov.

Det ställs större krav på samverkan mellan hälso- och sjukvården och skolan. En överenskommelse mellan Tyresö kommun och Stockholms läns landsting om lokal samverkan kring barn och ungdomar i behov av särskilt stöd tecknades under 2014 och följs regelbundet upp vid gemensamma möten.

Föreskrifter och allmänna råd om våld i nära relation. SOFS 2014:4

Sedan 2014 är socialnämnden, enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2014:4) "Våld i nära relationer", skyldig att utan dröjsmål inleda en utredning om nämnden får kännedom om att ett barn kan ha utsatts för våld eller andra övergrepp av närstående eller bevittnat våld eller andra övergrepp av eller mot en närstående. Socialnämnden ska också bedöma risken för att barnet kommer att utsättas för eller bevittna ytterligare våld. Den nya föreskriften har medfört ett ökat antal utredningar.

Betänkande om våld i nära relationer. SOU 2014:49

Den nationella samordnaren överlämnade under 2014 betänkandet "Våld i nära relationer – en folkhälsofråga" (SOU 2014:49) till regeringen. Betänkandet innehåller vissa förslag om lagändringar. Det innehåller också ett stort antal förslag, råd och uppmaningar om hur samhällets insatser mot våld i nära relationer kan utvecklas. Bland annat föreslås:

- att det i varje kommun bör inrättas en *operativ arbetsgrupp* mot våld i nära relationer, i vilken myndigheter ska samverka
- att *särskilda lotsar* och *barnlotsar* inom socialtjänsten bör hålla ihop insatser för personer och barn som utsatts för våld i nära relation
- att kommunernas ansvar för *skyddat boende för våldsutsatta* ska regleras i socialtjänstlagen samt att det ska krävas tillstånd för att driva skyddat boende
- att socialnämnden efter att ha avslutat en utredning ska ha möjlighet att *följa upp barnets situation* i upp till sex månader samt att kommunala mobila resursteam föreslås som ett offensivt stöd i arbetet på förskolan för de familjer som har behov av det
- inrättande av ett *nationellt kunskapscenter* på Socialstyrelsen om våld och övergrepp mot barn och att Inspektionen för vård och omsorg, IVO, ska uppdras att göra löpande tillsyn av socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens arbete med våldsutsatta barn.
- att *större fokus riktas mot våldsutövaren*, både kring repressiva och förebyggande insatser. Bland annat föreslås att socialnämnden ska erbjuda tillfälligt boende för våldsutövaren samt ge stöd och hjälp för att de som utövar våld mot närstående ska förändra sitt beteende.

Regeringen gav därefter Socialstyrelsen i uppdrag att inventera rutiner, riktlinjer och andra dokument samt utvärdera om de befintliga dokumenten är adekvata och tillräckliga för socialtjänstens ansvar när det gäller stöd och hjälp till personer som har utsatts för våld i nära relationer.

Påföljdsutredningen

Regeringen lämnade 2014 propositionen "Tydligare reaktioner på ungas brottslighet" (prop. 2014/15:25) till riksdagen. Syftet är att påföljderna för unga som begår brott ska vara tydliga och konsekventa för att i högre grad bidra till att motverka brott och återfall. För att förbättra samarbetet kring unga lagöverträdare har riksdagen därefter beslutat:

- en *lagreglerad samverkan* för kommuner och de myndigheter som handlägger ärenden om unga lagöverträdare
- *förstärkningar av insatserna* efter verkställigheten av sluten ungdomsvård i syfte att uppnå en mer enhetlig tillämpning av påföljden ungdomsvård
- att *verkställigheten av ungdomstjänst* som huvudregel ska inledas inom två månader från det att domen vunnit laga kraft i syfte att konsekvenserna av brottet blir tydligare för den unge ju kortare tid som går från det att brottet begicks tills påföljden verkställs

- att det *inte längre ska krävas att den unge samtycker* för att ungdomstjänst ska kunna väljas som påföljd
- att åtalsunderlåtelse för unga ska benämnas *straffvarning* för att tydliggöra att det är fråga om en reaktion på brott och en varning om att en mer ingripande påföljd kan komma att dömas ut.

Utredningen om tvångsvård för barn och unga

Regeringen gav 2012 en särskild utredare i uppdrag att se över lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU. Utredaren ska analysera behovet av förändringar och förtydliganden av regelverket. Vissa frågor som berör socialtjänstlagen, SoL, ingår också i uppdraget. Syftet med utredningen är att ytterligare stärka barnrättsperspektivet och rättssäkerheten för barn och unga som tvångsvårdas enligt LVU samt att bidra till kvalitetsutveckling inom den sociala barn- och ungdomsvården, med särskilt fokus på tvångsvård.

Under 2013 kompletterades utredningens uppdrag till att omfatta en översyn av olika former av placeringsalternativ för barns och ungas boende, vård och fostran enligt SoL och LVU samt att lämna förslag till fler alternativ än vad som finns i dag. I februari 2014 lämnades delbetänkandet "Boende utanför det egna hemmet – placeringsformer för barn och unga" (SOU 2014:3). Uppdraget kompletterades ytterligare under 2014.

Nationell samordnare för den sociala barn- och ungdomsvården

Regeringen har tillsatt en nationell samordnare som i dialog med ett antal kommuner ska stärka och stödja socialtjänsten i deras arbete med den sociala barn- och ungdomsvården. Ett mål med dialogerna är att ge inspiration och stimulera till att tänka nytt i det praktiska arbetet. I den nationella samordnarens plan ingår bland annat att besöka minst 50 kommuner (varav Tyresö är en) av varierande storlek och med en geografisk spridning.

Under våren 2015 har en första nationell dialog genomförts där representanter från kommuner, myndigheter, organisationer och aktörer inom den sociala barn- och ungdomsvården diskuterade bland annat förutsättningarna för en bra och likvärdig introduktion i yrkesrollen som socialsekreterare. De tog också upp frågan om vad som krävs för att utveckla och behålla kompetens och stabilitet hos socialsekreterare och arbetsledare. Vidare diskuteras frågan om olika aktörers roller och ansvar i utvecklingsarbetet.

Den sociala barn- och ungdomsvården är ett prioriterat område för regeringen och den nationella samordnaren kommer att återkoppla erfarenheterna till barn-, äldre och jämställdhetsministern var tredje månad. Uppdraget sträcker sig från november 2014 till och med april 2017. Arbetet ska ske i samarbete med en rad olika aktörer, såsom Sveriges Kommuner och Landsting, Socialstyrelsen m.fl.

Missbruk

UBÅT (Uppföljning av Beviljade Åtgärder) är en metod som utvecklats vid institutionen för psykologi, Umeå universitet för att utvärdera och beskriva åtgärder för klienter i missbruksvård. Resultaten från UBÅT visar att missbruk och psykiska problem har ökat över tid (åren 2008-2014). Tungt missbruk av alkohol, narkotika och svår psykisk problematik visar en tydlig ökning. Vidare visar resultaten att narkotikamissbruket har ökat mest medan klienter med avgränsade alkoholproblem har minskat. Dämpande preparat och cannabis är de vanligaste narkotiska preparaten och användningen av båda dessa har ökat under perioden. Tyresö har anslutit sig till detta forskningsprojekt.

Prememoria om spelmissbruk

Socialdepartementet har i en promemoria lämnat förslag och överväganden som ska motverka spelmissbruk gällande spel om pengar och minska de skadliga effekterna av överdrivet spelande. I promemorian föreslås bland annat att kommunerna får ett tydligare ansvar för att förebygga spelmissbruk. Det bör ske genom att socialnämndens ansvar för att förebygga och motverka missbruk av alkohol och andra substanser utvidgas till att även omfatta spel om pengar.

2.1.4 Strategiska mål för verksamhetsområdet

De övergripande strategiska målen/målformuleringarna redovisas under Avsnitt 1. Här nedan anges de mål som socialnämnden särskilt fokuserat kring inom respektive strategiområde för verksamhetsområdet.

I bilaga 1 återfinns en förteckning över samtliga indikatorer per strategiskt målområde som ska följas upp under året.

God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter

Strategiskt mål

- Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Verksamhetsmål

- *Verksamheterna ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser*

Attraktiv arbetsgivare

Strategiskt mål

- Medarbetarna rekommenderar Tyresö som arbetsgivare.

Verksamhetsmål

- *Medarbetarna rekommenderar Tyresö som arbetsgivare*

2.1.5 Särskilda uppdrag

De särskilda uppdragen för individ- och familjeomsorgen under mandatperioden innebär att:

- *Fortsätta öka självförsörjningsgraden*
- *Tillsammans med nämnderna BUN och GAN besluta om vilket förebyggande arbete och tidiga insatser som Tyresö kommun ska erbjuda samt säkerställa uppföljning och kvalitetsmätning av insatserna*
- *Gemensamt med nämnderna BUN och GAN utveckla stödet till barn och ungdomar med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och deras familjer. Målsättningen är att kunna ge rätt stöd på hemmaplan.*
- *Gemensamt mellan nämnderna BUN, SN och GAN skapa en samordnande funktion för flyktingmottagandet. Boendelösningar, återsökning av statsbidrag och samverkan med ideella krafter är exempel på aktiviteter som behöver samordnas.*
- *Ta fram en omvärldsanalys som bland annat innehåller en behovsplan för verksamhetsområdet för 2016-2020 och som presenteras på nämnden i mars.*
- *Fortsätta att utveckla projektet "En väg in och många vägar till arbete, studier och egen försörjning"*
- *Genomföra behovet av boendeplatser i alla kommunalder*

2.1.6 Konkurrensutsättning av kommunal verksamhet

Individ- och familjeomsorgen kommer från och med 2016 att bestå huvudsakligen av myndighetsutövande verksamhet som inte kan konkurransutsättas. Hästskons stöd- och boendeenhet för personer med psykisk funktionsnedsättning förs från årsskiftet 2015/2016 över till verksamhet inom kommunal regi. Detsamma gäller resursenheten som ger insatser till barn och familjer. Under 2016 kommer dessa verksamheter att behöva anpassas till en prestationsbaserad ersättning istället för att vara anslagsfinansierade. Frågan om konkurransutsättning är inte aktuell under 2016.

2.1.7 Ekonomi

Sammanfattande budget för verksamhetsområdet 2016

Ursprunglig budgetram för 2016 ökar med 8 016 tkr netto, där ökningen består av demografisk uppräknings motsvarande 4 500 tkr samt en tillfällig förstärkning under 2016 motsvarande 3 600 tkr. I reviderad nämndplan har 9 705 tkr organisatoriskt omfördelats från individ- och familjeomsorgens verksamhetsområde till omsorg om personer med funktionsnedsättning.

Budget 2016 i tabell nedan utgår från den justerade organisationen inom socialförvaltningen som trädde i kraft 2016-01-01. Organisationsförändringen innebär att anslagen för utförarnas verksamhet ligger inom IFO myndighet, vilket gör att enheterna/verksamheterna inte är jämförbara med föregående år.

Tabell. Sammanfattande tabell per verksamhet - IFO

Tkr	Budget 2015	Budget 2016	Förändring i tkr	Förändring i %
Intäkter				
Anslag från Kommunfullmäktige	154 180	152 491	-1 689	-1,1
Taxor och avgifter	850	500	-350	-41,2
Statsbidrag	26 114	23 436	-2 678	-10,3
Övriga intäkter	10 815	7 862	-2 953	-27,3
Totalt intäkter	191 959	184 288	-7 671	-4,0
Bruttokostnader				
Avdelningsledning	18 376	6 835	-11 541	-62,8
Försörjningsstöd	30 592	34 390	3 798	12,4
Familjevårds-familjerättsenheten	41 437	42 130	693	1,7
Barn- och Ungdomsenheten	40 356	48 645	8 289	20,5
Ensamkommande PUT/Asyl	10 566	15 288	4 722	44,7
Vuxenenheten	26 876	37 000	10 124	37,7
Resursenheten	10 547			
Hästskon	13 209			
Totalt bruttokostnader	191 959	184 288	-7 671	-4,0

Notera: Budget 2015 i enlighet med tidigare organisation.

Kommentarer till budget:

Underskottet för 2016 beräknas till -3 400 tkr. Under året har den nya organisationen med uppdelning på myndighet och verksamhet i kommunal regi genomförts vilket bedöms kunna bidra till effektiviseringsmöjligheter. Anslaget avseende förvaltningsgemensamma kostnader har förts över från avdelningsledning till enheterna.

I reviderad nämndplan har medel för verksamheterna Hästskons stöd- och boendeenhet och resursenheten flyttats till respektive myndighet. Inom barn- och ungdomsenheten ingår nu resursenhetens öppna insatser motsvarande 10 982 tkr och inom vuxenenheten ingår del av Hästskons stöd och boendeenhet motsvarande 5 290 tkr. Inom vuxenenheten förklaras kostnadsökning även genom att verksamheten på Källan omfattande 5 000 tkr förts över till myndigheten.

För verksamheten ensamkommande PUT/Asyl budgeteras enbart för ett avtal om totalt 32 platser för boendekedjan där 22 platser avser den utökade boendekedjan och 10 platser avser placeringar i familjehem. För övrig verksamhet avseende ensamkommande barn läggs ingen budget då volymerna för övrig verksamhet är osäker men där intäkter och kostnader bedöms ta ut varandra.

Utbetalt ekonomiskt bistånd beräknas bli något över årets förväntade utfall och innebär en ökning med 2 800 tkr i förhållande till 2015 års budget. Totalt budgeteras 23 300 tkr för ekonomiskt bistånd. Antalet hushåll med försörjningsstöd beräknas till 240. Normen för försörjningsstöd per familj och månad ökar från 8 000 till 8 100 kronor.

De 2 500 tkr som avser förstärkning förebyggande arbete är inräknade i budgeten.

Taxor och avgifter

Avgifter inom individ- och familjeomsorg

Familjerådgivning	300 kr/ rådgivningsfall
Vistelse på stödboende för personer med missbruksproblematik.	164 kr/dygn

2.1.8 Indikatorer

Redovisas i Bilaga 1

2.1.9 Verksamhetsspecifika kvalitetsgarantier/värdighetsgarantier

De för närvarande gällande kvalitetsgarantierna finns redovisade i Bilaga 2

2.2 Verksamhetsområde 5 - Omsorg om personer med funktionsnedsättning

2.2.1 Verksamhet och syfte

Syftet med verksamheten är att skapa förutsättningar för människor med olika funktionsnedsättningar att kunna leva ett så självständigt liv som möjligt. Stödet till personer med funktionsnedsättning är inriktat på att ge den enskilde förutsättningar att leva som andra genom att ge stöd och service som stärker hans eller hennes möjligheter att leva ett självständigt liv. För att nå dit behövs ett varierat utbud av insatser samt att stödet är anpassat till varje individs behov.

Insatserna kan bland annat gälla

- boende och boendestöd
- korttidsvistelse
- korttidstillsyn
- hemtjänst
- avlösarservice
- ledsagarservice
- kontaktpersoner
- bostadsanpassning
- daglig verksamhet
- personlig assistans
- anhörigstöd
- sysselsättning
- förebyggande insatser

2.2.2 Verksamhetens inriktning

Människor med funktionsnedsättningar har rätt till ett liv på lika villkor som andra. De hinder som en medborgare med en funktionsnedsättning begränsas av ska därför avhjälpas där så är möjligt. Alla medborgare ska ha möjligheter att välja sitt boende, ha en givande fritid och delta i arbetslivet. Därför ska valfriheten värnas för denna grupp. Stödverksamheter ska möta individen på dennes villkor med målet att stärka dennes självständighet. Där lämpliga tekniska lösningar finns ska detta vara ett alternativ som den enskilde kan välja. En bra samverkan med andra förekommande aktörer och huvudmän där individens bästa är i fokus är en självklarhet. Anhöriga som vårdar en närstående behöver ibland avlastning eller annat stöd för att orka med. Därför måste omsorgen vara lyhörd för deras behov och tillsammans med landstinget erbjuda det stöd som efterfrågas.

2.2.3 Omvärldsanalys för verksamhetsområdet

Nedan presenteras kortfattat ett antal faktorer som direkt eller indirekt kan komma att påverka omsorgen om personer med funktionsnedsättning.

Befolkningsutveckling

Befolkningsstillväxten i Tyresö kommun är fortsatt hög och är den tredje högsta i länet. Befolkningen förväntas öka med 12 procent, eller 5402 personer fram till år 2020. Detta medför ökade behov av kommunens insatser.

I slutet av år 2014 hade 0,72 procent av befolkningen i Tyresö en LSS-insats, vilket är i nivå med riket där andelen var 0,69 procent. Om andelen skulle vara konstant skulle det bli 366 personer med LSS-insats i Tyresö år 2020. Det är 40 fler personer fler än idag. För personer med funktionsnedsättning går det dock inte att enbart utifrån befolkningsprognoser beräkna de

kommande behoven ser ut. Behoven av insatser påverkas av förändringar av diagnosticering och lagstiftning. Individer med stora och komplexa behov och speciella insatser har en stor påverkan på verksamhetens kostnader. In- och utflyttningen av enskilda individer kan ha en stor inverkan.

Utveckling av insatser enligt LSS

Den officiella statistiken rörande personer med funktionsnedsättning, insatser enligt LSS år 2014, visar att det totala antalet personer med insatser enligt LSS i riket har ökat med 19 procent sedan år 2007. Ökning mellan åren 2013 till 2014 var tre procent. De vanligaste insatserna var daglig verksamhet, bostad med särskild service och kontaktperson. Det gällde även Tyresö med undantag från att korttidsvistelse, och inte kontaktperson, var den tredje vanligaste insatsen.

Den vanligaste insatsen, daglig verksamhet, är också den insats som ökar mest. I Tyresö har antal beslut om daglig verksamhet ökat med 27 procent under åren 2012 till 2014. Ökningen beror på att fler diagnosticeras inom autismspektrum eller annan neuropsykiatri, samt svårigheter för personer med dessa funktionsnedsättningar att etablera sig på arbetsmarknaden. Införandet av valfrihet enligt LOV i oktober 2013 har inneburit att utbudet av daglig verksamhet ökat, inte minst genom att det tillkommit fler aktörer som har en mer arbetsinriktad verksamhet och som även kan skaffa praktikplatser.

I Tyresö är det fler yngre som får LSS-insatser än jämfört med riket. Av det totala antalet LSS-insatser i riket gällde 28 procent barn och ungdomar upp till 22 år. I Tyresö var motsvarande siffra 46 procent. Det är också en mindre andel över 65 år som får LSS-insatser. Andelen är fyra procent i Tyresö mot sju procent i riket. På sikt kan dock den större gruppen barn och ungdomar leda till en större ökning av insatser som bostad med särskild service för vuxna och daglig verksamhet.

Den kraftiga ökningen av personer med LSS-insatser har inneburit ökade kostnader för kommunerna. Sveriges kommuner och landstings analys av verksamhetsområdet visar att kommunernas nettokostnad för omsorgen om personer med funktionsnedsättning har ökat med drygt 24 miljarder mellan åren 2002 till 2013. Det är den kommunala verksamhet som haft störst kostnadsökning. LSS-insatser utgör 80 procent av kostnaderna för personer med funktionsnedsättning. Den insats som står för den största delen av kommunernas kostnader för LSS är bostad med särskild service för vuxna.

Unga vuxna med psykiatrisk problematik

De senaste åren har det skett en ökning av gruppen unga vuxna med neuropsykiatrisk problematik och psykiatriska diagnoser. För denna grupp är det framför allt insatsen boendestöd som förväntas öka. Unga vuxna med aktivitetsersättning eller som saknar ersättning från sjukförsäkringen och som inte kommit ut på arbetsmarknaden ökar och behovet av anpassade arbetsplatser för målgruppen är stort.

SOU 2014:9 Utredning av assistansersättning

Assistansersättningsutredningen har genomfört en översyn av assistansersättningen i syfte att stärka förutsättningarna för en långsiktigt hållbar kvalitetsutveckling och finansiering av insatsen personlig assistans. I utredningen föreslås bland annat att nuvarande timschablon görs om till en grundschablon som även täcker kostnader vid ordinarie assistents sjukfrånvaro. Kostnaderna för sjuklöneansvaret har uppskattats till 256 miljoner kronor, en kostnad som i dag till stor del bärs av

kommunerna. Om förslaget går igenom kommer kommunernas omfattande merkostnad och administration för att ersätta sjuklönkostnader att utgå.

Utbildning

I mars 2014 tog Socialstyrelsen beslut om *Allmänna råd om Kunskaper hos personal som ger stöd, service eller omsorg enligt SoL och LSS till personer med funktionsnedsättning, SOSFS 2014:2 (S)*. Enligt dessa bör personalen ha godkända kurser om 1400 poäng inom vård- och omsorgsprogrammet alternativt barn- och fritidsprogrammet. Därmed finns behov av fortbildning och handledning för att upprätthålla de kunskaper och förmågor som anges i de allmänna råden.

Övertagande av hälso- och sjukvård inom LSS

Kommunen har sedan 1 oktober 2015 tagit över ansvaret för hälso- och sjukvård inom insatsen bostad med särskild service och daglig verksamhet enligt Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Förslaget innebär att kommunen ansvarar för hälso- och sjukvårdsinsatser inklusive rehabilitering och habilitering som sker i berörda verksamheter för de personer som själva inte kan ta sig till exempel vårdcentralen dvs hemsjukvården. Landstinget ansvarar för läkarinsatser och specialiserad hälso- och sjukvård, specialiserad rehabilitering och specialiserad habilitering. Reformen finansieras genom skatteväxling.

2.2.4 Strategiska mål för verksamhetsområdet

De övergripande strategiska målen/målformuleringarna redovisas under Avsnitt 1. Här nedan anges de mål som socialnämnden särskilt fokuserat kring inom respektive strategiområde och som är adekvat för verksamhetsområdet.

I bilaga 1 återfinns en förteckning över *samtliga indikatorer* per strategiskt målområde som ska följas upp under året.

God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter

Strategiskt mål

- Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Verksamhetsmål

- *Verksamheten ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser*

Attraktiv arbetsgivare

Strategiskt mål

- Medarbetarna rekommenderar Tyresö som arbetsgivare.

Verksamhetsmål

- *Medarbetarna rekommenderar Tyresö som arbetsgivare.*

2.2.5 Särskilda uppdrag

De särskilda uppdragen för omsorg om personer med funktionsnedsättning som ska genomföras under mandatperioden innebär att

- *Genomlysna behovet av boendeplatser i alla kommundelar*

- *Gemensamt med nämnderna BUN och GAN utveckla stödet till barn och ungdomar med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och deras familjer. Målsättningen är att kunna ge rätt stöd på bemyndiganden.*

2.2.6 Konkurrensutsättning av kommunal verksamhet

Driften av nya gruppboenden upphandlas enligt LOU. Boendestöd kommer under 2016 att konkurransutsättas och upphandlas enligt LOV.

2.2.7 Ekonomi

Sammanfattande budget för verksamhetsområdet 2016

Ursprunglig budgetram för 2016 ökar med 10 515 tkr netto, där ökningen består av en generell uppräknings motsvarande 4 400 tkr samt 2 500 tkr som en tillfällig förstärkning under 2016.

Under tidigare budgetår har medel avsatts i verksamhetsområdets ramanslag för drift av två gruppboendestäder – Villa Linde och Tärningen. Det totala beloppet för detta har uppgått till 11 000 tkr och har behövt användas till köpta platser. Under samma period har volymökningarna inneburit att de två gruppboendena (12 platser totalt) som nu, kraftigt försenade, tas i drift kommer att erbjudas till personer som för närvarande bor hemma hos sina föräldrar och inte som ersättning för köpta platser. Anslaget till verksamhetsområdet utökas med 11 000 tkr för att finansiera 15 nya boendeplatser i bostad med särskild service, enligt kommunfullmäktiges beslut 2015-11-26 § 137.

Organisationsförändringen innebär att del av Hästskons boendeenhet förs över organisatoriskt från individ- och familjeomsorgens verksamhetsområde till omsorg om personer med funktionsnedsättning med motsvarande 9 705 tkr. Organisationsförändringen innebär även att anslaget för Hästskons stöd- och boendeenhet ligger inom myndigheten, vilket gör att verksamheterna inte är jämförbara med föregående år.

I samband med kommunens övertagande av hälso- och sjukvårdsinsatser i LSS-boende och daglig verksamhet från Landstinget tillförs omsorgen för personer med funktionsnedsättning 3 600 tkr genom skatteväxling.

Tabell. Sammanfattande tabell per verksamhet - FO

Tkr	Budget 2015	Budget 2016	Förändring i tkr	Förändring i %
Intäkter				
Anslag från Kommunfullmäktige	222 376	253 596	31 220	14,0
Taxor och avgifter	1 538	1 150	-388	-25,2
Övriga intäkter	10 649	13 761	3 112	29,2
Totalt intäkter	234 563	268 507	33 944	14,5
Bruttokostnader				
Förvaltningsgemensamt	12 888	10 771	-2 117	-16,4
Administration/Myndighetsutövning	8 365	4 667	-3 698	-44,2
Hemtjänst i ordinärt boende	9 685	11 387	1 702	17,6
Boendestöd i ordinärt boende	4 810	6 134	1 324	27,5
Korttidsvård	1 838	5 744	3 906	212,5
Särskilt boende/annat boende	17 284	21 781	4 497	26,0
Öppen verksamhet	4 904	5 614	710	14,5
Övriga insatser i ordinärt boende	2 393	8 697	6 304	263,4
Boende enl. LSS för vuxna	68 257	83 062	14 805	21,7
Boende enl. LSS för barn och unga	9 806	4 809	-4 997	-51,0
Personlig assistans enl. LSS/SFB	28 576	36 802	8 226	28,8
Daglig verksamhet enl. LSS	36 201	37 807	1 606	4,4
Övriga insatser enl. LSS	29 556	27 665	-1 891	-6,4
HSL	0	3 567	3 567	100,0
Totalt bruttokostnader	234 563	268 507	33 944	14,5

Tabell. Nettokostnader per utförare

Nettokostnader per utförare Tkr	Budget 2014	Budget 2015	Budget 2016	Andel av total (%)
Förvaltningsgemensamt	11 640	12 888	10 771	4,3
Administration/Myndighetsutövning	18 290	51 951	51 042	20,1
Entreprenader	5 166	3 767	13 932	5,5
Kundval	37 057	52 752	54 775	21,6
Köpta platser	72 708	46 793	55 394	21,8
Verksamhet i kommunal regi	58 188	54 225	66 757	26,3
Totalt	203 049	222 376	253 596	100,0

Kommentarer till budget

Verksamhetsområdet bedöms gå in i budgetåret 2016 med ett underskott motsvarande 2 000 tkr beroende på volymökningar som inte har kunnat pareras genom vidtagna åtgärder. En fortsatt volymökning under 2016 kommer sannolikt att innebära att underskottet inte kan elimineras trots ytterligare åtgärder i effektiviseringssyfte.

Inför arbetet med ursprunglig nämndplan framkom kostnader som inte hade hanterats varför det underskott som då konstaterades avseende två gruppboenden nu har reglerats genom att verksamhetsområdet tillförs 11 000 tkr.

Prestationsersättningar

Tabell. Prestationsersättning/Prislista

Ersättning 2016	Kommunal regi	Privat regi
Hemtjänst per timme		
Omvårdnad och service	342	362
Avlösning	257	273
Ledsagning	257	273
Särskilda boenden per vård dygn		
Kommunal regi snitt	1807	
Avtal Gränsvägen-snittkostnad		1 869
Avtal Villa Linde		Nivå 3: 2 358 Nivå 4: 2 519 Nivå 5: 2 897
Avtal Tärningen		Nivå 3: 1 631 Nivå 4: 2 365 Nivå 5: 3 262
Övrig extern vård		
snitt/vård dygn		2 739
Sysselsättning (kr/månad)		
-Heltid		6 676
-Deltid		5 353
Daglig verksamhet		
Dagersättning sätts i olika nivåer utifrån Södertörns insatsmättningsmodell. Ersättningen beräknas på fem olika nivåer samt hel- och deltid.		
<i>Ersättningen för hemtjänst, avlösning och ledsagning är densamma för privata som kommunala utförare, men privata utförare erbåller kompensation för moms. Kommunala utförare får avdrag för overbeadkostnader.</i>		

2.2.8 Indikatorer

Redovisas i Bilaga 1

2.2.9 Verksamhetsspecifika kvalitetsgarantier/värdighetsgarantier

De för närvarande gällande kvalitetsgarantierna finns redovisade i Bilaga 2

2.3 Verksamhetsområde 6 - Äldreomsorgen

2.3.1 Verksamhet och syfte

Äldreomsorgens syfte är att skapa förutsättningar för människor med olika funktionsnedsättningar orsakade av åldrande eller sjukdomar att kunna leva ett så självständigt liv som möjligt. Det är av avgörande betydelse att kommunen kan erbjuda ett brett utbud av olika insatser utifrån individens behov. Insatserna formar tillsammans en helhet som täcker upp olika behovssituationer i vardagen. Insatserna kan till exempel gälla

- särskilda boendeformer (permanent boende, korttidsvård eller växelvård)
- hjälp i hemmet (omvårdnad, service, avlösning, ledsagning, trygghetslarm)
- bostadsanpassning
- rehabilitering
- förebyggande insatser
- anhörigstöd
- HSL-ansvar

2.3.2 Verksamhetens inriktning

I Tyresö ska det vara lätt att leva livet, hela livet. Hjälp i hemmet ska finnas för den som inte själv längre klarar sin omvårdnad. Hjälp ska ges med respekt för individens integritet och självbestämmande. Den enskildes rätt att styra sin vardag ska alltid vara vägledande. Även om omsorgen bedöms vara av hög kvalitet kan den upplevas på olika sätt av olika människor. Därför ska det finnas ett stort utbud av aktörer att välja mellan, både för hjälp i ordinärt boende och vård- och omsorgsboenden. Där det är möjligt ska hjälp i ordinärt boende vara ett alternativ till vård- och omsorgsboende. Där lämpliga tekniska lösningar finns ska detta vara ett alternativ som den enskilde kan välja.

Det finns många äldre som önskar att få känna tryggheten i att bo i en gemenskap. Därför ska kommunen fortsätta planera för olika former av tillgängliga boenden, med eller utan omsorg. En bra samverkan med andra förekommande aktörer och huvudmän där individens bästa är i fokus är en självklarhet. Anhöriga som vårdar en närstående behöver ibland avlastning eller annat stöd för att orka med. Därför ska omsorgen vara lyhörd för deras behov och tillsammans med landstinget erbjuda det stöd som efterfrågas.

2.3.3 Omvärldsanalys för verksamhetsområdet

Nedan presenteras kortfattat ett antal faktorer som direkt eller indirekt kan komma att påverka omsorgen om personer med funktionsnedsättning.

Kraftig ökning av antalet äldre

I Tyresö bodde år 2014 ca 7600 personer över 65 år. Den äldre befolkningen beräknas öka till 10400 personer år 2030, vilket är en ökning med 38 procent. Andelen äldre ökar snabbare i Tyresö än totalt i riket. Den grupp som är äldre än 80 år ökar mest. Allt fler äldre innebär att det kommer att ställas stora krav på kommunen avseende stöd och omsorg. Utvecklingen är att ålderssvaga och somatiskt sjuka äldre i allt större utsträckning vårdas i det egna hemmet och att behovet av boendeplatser för demenssjuka ökar.

Stockholms läns landsting framtidsplan - Ökande och förändrade krav på vården i framtiden

Stockholms läns landsting har fastställt en framtidsplan med tydliga målbilder för år 2015 och 2025. En utgångspunkt är att nya och förändrade vårdbehov uppstår när invånarna blir fler och samtidigt fler blir äldre. Invånarna tar också till sig allt mer information och ställer högre krav på hälso- och sjukvården.

Framtidsplanen beskriver vilka satsningar som behövs för att möta behoven hos en växande och åldrande befolkning. Hälso- och sjukvården ska byggas ut både genom att öka antalet vårdplatser på akutsjukhusen och genom att fler insatser görs utanför akutsjukhusen. Det behövs även fler platser inom äldre vården.

Hälso- och sjukvården för äldre ska tydligare utformas efter patientens behov. Hälso- och sjukvården ska fungera som ett nätverk runt patienten genom ökad samverkan mellan vårdgivare och genom att patienterna kan få mer stöd och hjälp av moderna hjälpmedel. Vårdplaneringen utvecklas genom uppföljande hembesök efter slutenvårdstillfällen.

Boende för äldre med särskilda behov

Personer med psykosociala problem, missbruk och hemlöshet ökar bland de äldre. Detta innebär ett ökat behov av anpassade boenden, särskilt för personer med psykiatrisk diagnos eller personer som av andra orsaker inte klarar ett ordinärt boende.

Äldres behov i centrum och ICF

Socialstyrelsen har tagit fram Äldres behov i centrum, ÄBIC som är ett behovsinriktat och systematiskt arbetssätt med strukturerad dokumentation, anpassad för socialtjänstens äldreomsorg. Arbetssättet innebär stöd för ett behovsinriktat arbetssätt, systematik för en mer likvärdig handläggning, gemensamt språk (ICF) för strukturerad dokumentation och samarbete över professionsgränser samt möjlighet att samla in lokal och nationell statistik och följa verksamheten.

ÄBIC utgår från den internationella klassifikationen av funktionstillstånd, funktionsnedsättning och hälsa, ICF. Det finns ännu inga krav på landets kommuner att införa ICF eller att arbeta i enlighet med ÄBIC. Socialstyrelsen har meddelat att allt mer statistik som efterfrågas från kommunerna kommer att utgå från ICF, därmed finns anledning att påbörja arbetet med att införa ICF även inom socialtjänsten.

Nationell e-Hälsa

Nationell eHälsa handlar om hur framtidens vård och omsorg som helhet ska fungera och förbättras med hjälp av e-tjänster. Arbetet inriktas på att skapa synliga och konkreta förbättringar för tre huvudsakliga målgrupper; individen, vård- och omsorgspersonal samt beslutfattare. Arbetet syftar till att öka patienters och brukares delaktighet, självständighet och trygghet, ge personal i vård och omsorg tillgång till rätt information på rätt plats i rätt tid samt ge beslutfattare möjlighet att följa verksamhetens resultat. SKL har en ledande och samordnande roll i arbetet som sker tillsammans med kommuner, landsting, regioner och i nära samverkan med flera andra aktörer.

2.3.4 Strategiska mål för verksamhetsområdet

De övergripande strategiska målen/målformuleringarna redovisas under Avsnitt 1. Här nedan anges de mål som socialnämnden särskilt fokuserat kring inom respektive strategiområde och som är adekvat för verksamhetsområdet.

I bilaga 1 återfinns en förteckning över *samtliga indikatorer* per strategiskt målområde som ska följas upp under året.

Medborgarfokus - varje Tyresöbo i centrum

Strategiskt mål

- Tyresöborna är nöjda med den kommunala servicen
- Tyresöborna kan påverka kommunens verksamhet

Verksamhetsmål

- *Brukarna ska vara nöjda eller mycket nöjda med bemjänt och vård- och omsorgsboende*

God och långsiktig hushällning med effektiva verksamheter

Strategiskt mål

- Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Verksamhetsmål

- *Verksamheten ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser*

Attraktiv arbetsgivare

Strategiskt mål

- Medarbetarna rekommenderar Tyresö som arbetsgivare.

Verksamhetsmål

- Medarbetarna rekommenderar Tyresö som arbetsgivare.

2.3.5 Särskilda uppdrag

De särskilda uppdragen för äldreomsorgen som ska genomföras under mandatperioden innebär att:

- *Genomföra Sibiacertifiering av äldreomsorgen*

- Säkerställa tillkomsten av ytterligare platser inom särskilt boende genom nya vård- och omsorgsboenden
- Genomföra en satsning på mat och måltider inom äldreomsorgen
- Genomlys behovet av boendeplatser i alla kommundelar

2.3.6 Konkurrensutsättning av kommunal verksamhet

Utredning pågår av förutsättningarna för LOV och olika driftsformer inom vård- och omsorgsboende för äldre.

2.3.7 Ekonomi

Sammanfattande budget för verksamhetsområdet 2016

Budgetramen för 2015 ökar med 15 154 tkr netto baserad på årlig demografisk uppräknig.

Tabell. Sammanfattande tabell per verksamhet - ÅO

Tkr	Budget 2015	Budget 2016	Förändring i tkr	Förändring i %
Intäkter				
Anslag från Kommunfullmäktige	293 387	308 541	15 154	5,2
Taxor och avgifter	15 819	19 711	3 892	24,6
Övriga intäkter	15 240	16 315	1 075	7,1
Totalt intäkter	324 446	344 567	20 121	6,2
Bruttokostnader				
Förvaltningsgemensamt	12 588	13 128	540	4,3
Administration/Myndighetsutövning	2 676	12 548	9 872	368,9
Hemtjänst i ordinärt boende	89 871	89 743	-128	-0,1
Korttidsboende	25 632	39 528	13 896	54,2
Dagverksamhet, ordinärt boende	5 102	5 204	102	2,0
Särskilt boende/annat boende	185 327	180 866	-4 461	-2,4
Öppen verksamhet	150	150	0	0
Övriga insatser i ordinärt boende	3 100	3 400	300	9,7
Totalt bruttokostnader	324 446	344 567	20 121	6,2

Tabell. Nettokostnader per utförare

Nettokostnader per utförare Tkr	Budget 2014	Budget 2015	Budget 2016	Andel av total (%)
Förvaltningsgemensamt	11 010	12 588	13 128	4,3
Administration/Myndighetsutövning	14 729	18 842	29 375	9,5
Entreprenader	57 276	70 314	69 614	22,6
Kundval	25 114	77 640	112 978	36,6
Köpta platser	17 567	27 173	12 177	3,9
Egenregiverksamhet	146 692	86 830	71 269	23,1
Totalt	272 388	293 387	308 541	100,0

Kommentarertill budget:

För äldreomsorgen innebär den demografibaserade uppräknningen samt vissa effektiviseringsåtgärder att en balanserad budget kan presenteras. Dock skapar det fortsatta och troligen ökade behovet av köpta platser under 2016 en viss osäkerhet kring kostnaderna inte minst då de upphandlade externa platserna inte är tillräckligt många.

Investeringar

Det finns behov av att öka antalet platser inom vård- och omsorgsboende under perioden. De tillkommande platserna kan skapas i både privat och kommunal regi. I investeringsprogrammet har inte upptagits medel för uppförande av vård- och omsorgsboenden i kommunal regi. Ett vård- och omsorgsboende är under uppförande vid Farmarstigen. Planarbete pågår för två ytterligare boenden i Trollbäcken och Tyresö strand.

Prestationsersättningar

Tabell. Prestation –Frislista

Ersättning 2016	Kommunal regi	Privat regi
Hemtjänst per timme		
Omvårdnad och service	342	362
Avlösning	257	273
Ledsagning	257	273
Särskilda boenden per vård dygn (budgetgenomsnittspris)		
Boendepeng egen regi, 137 platser		
-Korttidsplatser, 22 platser	2 100	
-Demensplatser,	1 680	
-Somatiska platser	1 628	
Avtal Krusmyntan 52 platser		1 651
Avtal Trollängen 39 platser somatisk		1 459
Avtal Trollängen 20 platser demens		1 459
Avtal Ångsgården 21 platser		1 505
Övrig extern vård (årssnitt/vård dygn)		1 973

Ersättningen hemtjänst per timme är densamma för privata som kommunala utförare, men privata utförare erhåller kompensation för moms. Kommunala utförare får avdrag för overbeadkostnader.

UTDRAG

§ 40

Dnr 2016/KFN 0020 10

Delårsrapport med mål- och budgetuppföljning

Kultur- och fritidsnämndens beslut

- Delårsrapport med mål- och budgetuppföljning per april 2016 samt prognos för helåret 2016 godkänns.

Beskrivning av ärendet

Delårsrapport med mål- och budgetuppföljning per april 2016.
Målen i både kommunplanen för 2015-2018 samt nämndplanen 2016 ska följas upp för kultur- och fritidsnämnden i samband med delårsrapport per april 2016.

Bilagor

Delårsbokslut Kultur och fritid april.pdf
KFN Måluppföljning april 2016.pdf

Justerandes sign			Utdragsbesyrkande
------------------	---	---	---

UTFALL 2016 (tkr)

År, period	2016, april
Ansvarig nämnd:	Kultur och Fritidsnämnden
Verksamhetsområde:	Kultur och Fritid

Viktiga händelser under perioden

Verksamhetsområdets ekonomi				
	Budget Nämnd helår	Budget Nämnd period (ack.)	Utfall period (ack.)	Prognos helår
Intäkter	136 331	45 444	45 601	0
varav kommunbidrag	124 824	41 608	41 608	
varav övriga intäkter	11 507	3 836	3 993	
Kostnader	136 331	45 444	42 779	-600
Resultat	0	0	2 822	600

Ekonomiskt resultat per verksamhet som ingår i verksamhetsområdet (netto)				
	Utfall intäkt period (ack.)	Utfall kostnad period (ack.)	Differens (ack)	Prognos helår
Övergripande beställare				
Förvaltningsgemensamt	433	345	88	
Nämnd KFN	82	40	42	
Profilfritis	467	467	0	
Anslagsfinansierade verksamheter				
Bibliotek	5 846	5 275	571	150
Kultur	7 628	7 431	197	0
Fritid	25 938	24 779	1 159	600
Fritidsgårdar	5 207	4 442	765	-170
Summa	45 601	42 779	2 822	580

TOTALT Nettoresultat			2 822	580
-----------------------------	--	--	--------------	------------

Analys av periodens resultat och prognos
Biblioteket visar i delårsbokslutet på ett överskott på 570 tkr vilket beror på lägre personal-kostnader under perioden och att kostnader inte fallit ut på "rätt månad" enligt budget. Prognosen är ett överskott motsvarande 150 tkr. Kulturenheten och kulturskolan visar i delårsbokslutet på ett överskott på 200 tkr. Kulturskolan kommer att få in lägre intäkter än budgeterat, kulturenheten har kostsamma arrangemang i maj och sept. Prognosen är att verksamheterna totalt håller budget. Fritidsavdelningen redovisar ett överskott på 1,16 mkr för perioden. Det beror på eftersläpning av betalningar; stöd till studieorganisationer (350 tkr), bidrag till nämndens föfogande (278 tkr), el (241 tkr) och kapitaltjänst för idrottsanläggningar (582 tkr). Fritidsgårdarnas resultat på plus 765 tkr pga vakanshållning av tjänster pga osäkerhet om fritidsklubben samt inkommet statsbidrag för sommarverksamhet. Kultur- och fritidsnämnden gör en årsprognos med ett överskott på 0,6 mkr.

Risker i ekonomin
Kostnader för byte av arrendator på Uddby gård finns ej med i budget. Hittills har detta belastat fritidsavdelningen med 417 tkr och under maj ytterligare 155 tkr.

Åtgärder för anpassning (vid negativ prognos)

Nyckeltal/verksamhetsmått som har betydelse för ekonomin - innevarande månad			
Nyckeltal/verksamhetsmått	Budget (antal)	Utfall (antal)	Differens (antal)

Tyresö kommun
Utvecklingsförvaltningen
Karin Sundström
Utredare

TJÄNSTESKRIVELSE
2016-05-02
1 (11)

Diarienummer
Dnr 2016/KFN 0020 10

Kultur- och fritidsnämnden

Uppföljning i delårsbokslut per april 2016 för kultur- och fritidsnämnden

Beskrivning av ärendet

Målen och uppdragen i både kommunplanen för 2015-2018 samt nämndplanen 2016 ska följas upp för kultur- och fritidsnämnden i samband med delårsbokslutet per april 2016.

Strategiskt målområde

Livskvalitet - den attraktiva kommunen

Visionen om Tyresö som den mest attraktiva kommunen i Stockholmsregionen ska prägla allt arbete. Det ska vara styrande för den fysiska planeringen av kommunen. Det ska prägla den mångfald av verksamheter som bedrivs av kommunen eller finansieras via kommunen oavsett om det handlar om skola, äldreomsorg eller parkförvaltning. En genomtänkt och långsiktig stadsplanering ska möjliggöra ett Tyresö som växer och tar ansvar i Stockholmsregionen, samtidigt som Tyresös värden - närhet till naturen och stora grönområden, närhet till vatten och skärgård, närhet till storstaden och vår trygghet i vardagen - ska värnas. Det ska vara lätt att leva i Tyresö och vara Tyresöbo. Tillsammans, i dialog med alla Tyresöbor, skapar vi framtidens Tyresö, den attraktivaste kommunen där man vill leva hela livet.

Strategiskt mål

Tyresö är en av Sveriges mest attraktiva boendekommuner

Nämndmål

Tyresö ska fortsätta att utvecklas som friluftskommun.

Kommentar

I Naturvårdsverkets undersökning fick Tyresö kommun 28,5 poäng i resultat 2016. Det är en kraftig ökning sedan 2015 års undersökning.

Fritidsavdelningen fortsätter arbetet med att utveckla friluftsområdet i Alby. Förbättringar sker regelbundet på de kommunala friluftsbaderna. Utegym finns i alla delar av Tyresö. Rikt båt-, fiske- och naturliv. Underhåll av fastigheter i Alby pågår. Friluftsstugan och prästgården är klara. Upphandling för renovering av 4 km slingan i Alby pågår. Tillverkning av skyltar och informationscenter pågår.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016-04	Mål 2016
Bibliotek, kultur och fritid - så nöjda är medborgarna med kommunens utbud av friluftsaktiviteter (poäng). Naturvårdsverket	28	21	28,5	29

Tyresöbornas uppfattning om våra idrotts- och motionsanläggningar ska vara mycket positiv.

Kommentar

Daglig behovsanpassad drift och underhåll av befintliga anläggningar genomförs. Förarbete för en ny ishall har gjorts. Träffar med Tyresö Ryttnarörening angående renoveringen av Fårdala ridskola är genomförd. Ligger hos arkitekt. Det pågår upphandling av nytt kylaggregat till Fontanahallen. Föreningsmöten är genomförda avseende upprustning av friidrottsanläggningen på Trollbäckens IP.

Möten med friidrottsförbundets anläggningskonstruktör genomförda. Ligger hos arkitekt. Upphandling påbörjas inom kort.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016-04	Mål 2016
Bibliotek, kultur och fritid - medborgares sammanställda betygsindex avseende faktorn idrotts- och motionsanläggningar (Nöjd medborgar index)	68	0	0	69

Kommentar

SCB:s medborgarundersökning redovisas i december 2016.

Tyresö ska ha ett kulturutbud som väl tillgodoser medborgarnas behov.

Kommentar

Kulturavdelningen har genomfört flera initiativ som berikar kommunens kulturliv. Kulturavdelningen har genomfört musikveckan som är en ny tradition där samverkan skett med externa artister. Olika elevgrupper har framträtt vid konserterna som "förband" eller inledning. Det har inneburit att man fått en helt ny publik som inte är familjeorienterad och når då ut på ett annat sätt.

Kulturavdelningen har arrangerat barnteater, konstutställningar, konstföreläsningar, lovaktivitet med skapande verksamhet och musikvecka enligt vårprogrammet. Arrangerat konstvandring i promenadfestivalen. Café Bonza har kulturaktiviteter för ungdomar löpande. Arbetar för en brukarenkät med frågan om vad medborgarna vill ha, som ännu inte har publicerats.

De yngre medborgarna nås genom skapande skola. Projektet är bidragsfinansierat och gör att det finns möjlighet att nå även de barn som inte hittar till kulturaktiviteter i vanliga fall.

Samarbete sker med föreningsliv med föreläsningar inom konst och hantverk samt barnteater.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016-04	Mål 2016
Bibliotek, kultur och fritid - medborgares sammanställda betygsindex avseende faktorn kultur (Nöjd medborgar index)	60	0	0	62

Kommentar

SCB:s medborgarundersökning kommer i december 2016.

Kommunens tre bibliotek ska vara platser som besöks av många medborgare, inte bara i syfte att låna böcker.

Kommentar

Antalet besökare under första kvartalet 2016 var 63 581 personer. Antalet besökare under motsvarande period 2015 var 64 777. En minskning med 1 196 personer.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016- 04	Mål 2016
Bibliotek, kultur och fritid - antal fysiska besökare på biblioteken	221 552	216 691	0	216 691

En stor del av kommunens medborgare ska utnyttja bibliotekets huvudtjänst, utlåning av böcker.

Kommentar

Antalet aktiva låntagare under första kvartalet 2016 är 6 026 personer. Under motsvarande period 2015 så hade biblioteket 5 987 aktiva låntagare.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016-04	Mål 2016
Bibliotek, kultur och fritid - antal aktiva låntagare på biblioteken	12	11	0	11

Den digitala informationen till föreningar och medborgare om nämndens verksamhet och evenemang ska nå fler mottagare.

Kommentar

Vid biljettförsäljning på nätet får kunden möjlighet att anmäla sig till nyhetsbrevet Kulturnytt. På trycksaker och i annonser används en QR-kod som leder till information om Kulturnytt. Annons om nyhetsbrev i sociala medier och i kommunrutan. Affischer om nyhetsbrev finns.

I alla mail fritidsavdelningen skickar ut finns en påminnelse om föreningsnytt med uppmaning att man ska prenumerera. Påminns vid föreningsmöten.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016-04	Mål 2016
Bibliotek, kultur och fritid - antal prenumeranter av nyhetsbrevet Föreningsnytt		364	414	437
Bibliotek, Kultur och fritid - antal prenumeranter av nyhetsbrevet Kulturnytt		386	453	463

Kommunens fritidsgårdar och träffpunkter ska vara öppna när ungdomarna vill besöka dem.

Kommentar

Fritidsgårdarna lyssnar på besökarnas önskemål om förändrade öppettider och har denna fråga uppe bland våra tonåringar hela tiden. Kommer mäta igen under hösten 2016. Mätningen kommer ske i september detta år då vi gjort en annan enkät under våren.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016- 04	Mål 2016
Fritidsgårdar - andel besökare som instämmer på påståendet "den här fritidsgården/träffpunkten är öppen när jag vill vara här"	78,00%	81,00%	0	83,00%

*Särskilda uppdrag som ska genomföras under mandatperioden***Konkurrensutsättning**

Kommunal verksamhet, såväl befintlig som ny, kan med vissa undantag prövas för konkurrensutsättning. Nämnderna ska sträva efter att erbjuda olika alternativ för att ge medborgarna ökad mångfald och valfrihet.

Kommentar

2013 redovisades två utredningar till kultur- och fritidsnämnden om konkurrensutsättning av nämndens ansvarsområde.

God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter

Tyresö kommun har en långsiktigt stabil ekonomi med fokus på kommande generationer. För en långsiktigt stabil ekonomi är det nödvändigt att ha vissa överskott för att möta behov av investeringar, underhåll, utbyggnad, tillväxt och kommunens pensionsåtaganden mot våra medarbetare. Kommunens arbete präglas av effektivitet, enkelhet och ett tydligt fokus på nöjda medborgare. En strävan är att samordna resurser och se till gemensamma behov som kommunen och medarbetarna har. Tyresö kommun visar respekt för skattebetalarna - Tyresöborna - genom att sträva efter kostnadseffektivitet och arbetsmetoder som ger bästa möjliga resultat. Den kommunala utdebiteringen ska hållas på lägsta möjliga nivå för att möjliggöra god och långsiktig hushållning i kommunen.

Strategiskt mål

Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Kommentar

Enheterna följer budget.

Attraktiv arbetsgivare

Tyresö kommun präglas av en god service till medborgarna. För detta krävs motiverade och kompetenta chefer och medarbetare samt ett kreativt och gott arbetsklimat. Tyresö ska stärka sin profil som attraktiv arbetsgivare för att kunna rekrytera och behålla kompetent personal. Tyresö erbjuder många vägar in till arbete i kommunen. Vi erbjuder stimulerande arbetsuppgifter i en utvecklande miljö, god arbetsmiljö, goda möjligheter till utveckling av karriären samt konkurrenskraftiga löner.

Strategiskt mål

Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent.

*Särskilda uppdrag som ska genomföras under mandatperioden***Konkurrensutsättning**

Kommunal verksamhet, såväl befintlig som ny, kan med vissa undantag prövas för konkurrensutsättning. Nämnderna ska sträva efter att erbjuda olika alternativ för att ge medborgarna ökad mångfald och valfrihet.

Kommentar

2013 redovisades två utredningar till kultur- och fritidsnämnden om konkurrensutsättning av nämndens ansvarsområde.

Taxor och avgifter

Alla nämnder ska årligen se över sina taxor och avgifter i syfte att avgiftsintäkterna ska bidra till verksamheternas finansiering.

Kommentar

Förslag på indexreglering av taxor och avgifter inom kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområde presenteras på Kultur- och fritidsnämnden den 23 maj.

*Särskilda uppdrag som ska genomföras under mandatperioden***Genomföra den planerade Alby-utvecklingen***Kommentar*

Fritidsavdelningen fortsätter arbetet med att utveckla friluftsområdet i Alby. Underhåll av fastigheter i Alby pågår. Friluftsstugan och prästgården är klara. Upphandling för renovering av 4 km slingan i Alby pågår samt utbyte av lampor. Tillverkning av skyltar och informationscenter pågår. Möten med konsulter från WSP. Underlag till upphandling tas fram. Upphandlas inom kort.

Kulturenheten bevakar att de kultur- och naturhistoriska värden som finns i Alby beaktas i utvecklingen av Alby. Därutöver görs dessa tillgängliga genom fysisk skyltning och levandegörs genom programverksamhet och pedagogiska program. Möten i Tyresö föreningsråd har genomförts.

Utveckla någon form av kulturhus i anslutning till Tyresö centrum i nära samverkan med andra aktörer*Kommentar*

Kulturenheten och biblioteket har deltagit i de olika workshop som genomförts under hösten/vintern 2015/2016. Enheterna deltar med specialistkompetens i det fortsatta arbetet med projektering under 2016.

Arbeta fram en strategisk anläggningsförsörjningsplan inom verksamhetsområde

Kommentar

Anläggningsförsörjningsplanen har påbörjats inom fritids ansvarsområde. Planen ska omfatta hela kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområde.

Nämnduppdrag

Parkourpark - Förvaltningen får i uppdrag att undersöka möjligheten att uppföra en parkourpark på den gamla grusplanen vid Skate 135 eller annat lämpligt ställe.

Utredningen görs i syfte att identifiera hur man kan locka olika personer (med tanke på kön, ålder och fysiska förutsättningar) till platsen med hjälp av utsmyckning och utformning av anläggningen.

Kommentar

Utredningen överlämnad till KFN för beslut i nämnd den 25 april 2016. Kultur- och fritidsnämnden beslutade att investera i en parkourpark, men med villkor att delfinansiering från Stockholms Idrottsförbund beviljas.

Biblioteksvecka - Förvaltningen får i uppdrag att undersöka möjligheten att arrangera en biblioteksvecka i syfte att öka kännedomen om vad man kan göra på biblioteket förutom att låna böcker.

Kommentar

Biblioteket genomförde en biblioteksvecka under vecka 16, med ett antal olika aktiviteter för barn, unga och vuxna på alla tre biblioteken. Veckan avslutades med världsbokdagen den 23 april. Andra aktiviteter var författarbesök, 50-årsjubileum av huvudbiblioteket i Tyresö centrum, synliggöra resurser genom seminarier och visningar av resurser och tjänster som biblioteket erbjuder.

Kultur- och kunskapscenter - Förvaltningen får i uppdrag att aktivt bevaka projekteringen och utvecklingen av det nya kultur- och kunskapscentret som planeras i Tyresö centrum.

En viktig del i detta arbete är att samverka med kommunens föreningsliv redan i planeringsstadiet för största möjliga delaktighet och förankring.

Kommentar

Kulturenheten kommer att vara aktiv i projekteringsarbetet genom att bidra med ett brett perspektiv och specialistkunskap. Biblioteket har deltagit vid de workshops som hållits under hösten och vinter 2015/2016 och deltar i det vidare arbetet under våren 2016. Synpunkter från föreningslivet kommer delvis att samordnas med brukarundersökningen. Kulturavdelningen ingår i de olika referensgrupper och arbetsgrupp som inrättats i samband med projektering av kultur- och kunskapscenter. I dessa kommer olika kompetenser att knytas.

Brukarundersökning - Förvaltningen får i uppdrag att genomföra en brukarundersökning för föreningslivet i Tyresö.

Undersökningen ska besvara hur föreningarna uppfattar kommunens service, anläggningarnas kvalitet och tillgänglighet samt det ekonomiska stödet till främst barn- och ungdomsverksamheten. Brukarundersökningen ska omfatta alla typer av föreningar.

Kommentar

Brukarundersökning ska genomföras under hösten 2016.

Förvaltningen får i uppdrag att fr.o.m. verksamhetsberättelsen 2016, via analyser i verktyget ApN, redovisa relevant statistik.

Kommentar

ApN:s statistik- program är infört. Kontakter finns med ansvarig i Umeå. Uppgifter finns redovisade i verksamhetsberättelsen för 2015.

Fritidsgårdar, nämndmål och kvalitetsgarantier

Förvaltningen får i uppdrag att inför nämndplanen 2017 formulera ett nämndmål för fritidsgårdarna som tar sin utgångspunkt i Nackanätverkets brukarundersökning samt utveckla kvalitetsgarantierna för fritidsgårdsverksamheten i Tyresö.

Kommentar

Fritidsgårdarna arbetar med denna fråga i ledningsgruppen och kommer komma med ett förslag under våren.

Datum 2016-05-23
 Tid 18:30–20:00
 Plats Myggdalen, plan 1 kommunhuset

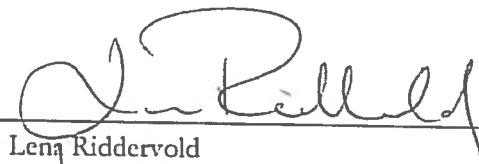
Beslutande Se närvarolista

Övriga deltagare Se närvarolista

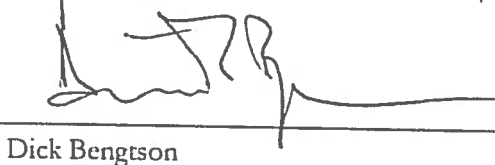
Justeringens plats och tid Utvecklingsförvaltningen, plan 7 kommunhuset, 2016-05-24 kl. 10.45

Paragrafer 40 - 47

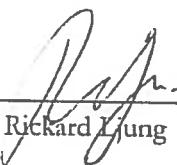
Sekreterare

 Lena Riddervold

Ordförande

 Dick Bengtson

Justerande

 Rickard Ljung

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
 Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Kultur- och fritidsnämnden
 Sammanträdesdatum 2016-05-23
 Datum då anslaget sätts upp 2016-05-24
 Datum då anslaget tas ned 2016-06-14
 Förvaringsplats för protokollet Utvecklingsförvaltningens arkiv, plan 7 kommunhuset

Underskrift

 Lena Riddervold

		Utdragsbestyrkande
---	---	--

Närvarolista

Beslutande

Dick Bengtson (M)
Anders Olsson (C)
Rickard Ljung (MP)
Thomas Halvarsson (M)
Thomas Sundblad (L)
Per Lindén (KD)
Karin Ljung (S)
Beatrice Rubeling (S)
Karin Sällberg (S)

Ersättare

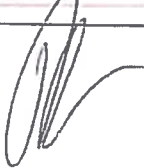
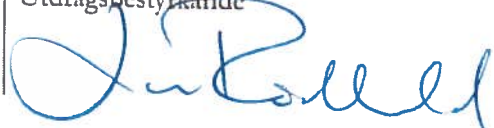
Lilian Edberg (M)
Erkki Vesa (M)
Christian Delhage (KD)
Niklas Wennergren (S)
Mikael Ordenius (MP)

Övriga

Lena Riddervold, Sekreterare, Utvecklingsförvaltningen
Thomas Dennerby, Fritidschef, Utvecklingsförvaltningen
Karin Sundström, Handläggare, Utvecklingsförvaltningen
Inger Lundin, Tf avdelningschef kultur och fritidsgårdar, Utvecklingsförvaltningen

Frånvarande

Agneta Hansson (L)
Birger Vuorinen (C)
Börje Eriksson (S)
Gunilla Andersson (V)

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	---	---	--

UTDRAG

§ 84

Dnr 2016 KSM/1221.042

Delårsbokslut per april 2016

Miljö- och samhällsbyggnadsutskottets förslag till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

- Delårsrapport med mål- och budgetuppföljning per april 2016 samt prognos för helåret 2016 godkänns.

Beskrivning av ärendet

Den ekonomiska delårsrapporten avser utfall per 30 april 2016 avseende miljö- och samhällsbyggnadsutskottet.

Bilagor

Tjänsteskrivelse delårsrapport 2016.pdf
Delårsrapport T1 2016 MSU.pdf

Justerandes sign 		Utdragsbestyrkande
---	---	--

Tyresö kommun
Stadsbyggnadsförvaltningen
Sara Kopparberg
Stadsbyggnadschef

TJÄNSTESKRIVELSE
2016-05-19
1 (1)

Diarienummer
2016 KSM1221.042

Kommunstyrelsen

Delårsrapport T1 2006 för Miljö- och samhällsbyggnadsutskottet

Förslag till beslut

Delårsrapport med mål- och budgetuppföljning per april 2016 samt prognos för
helåret 2016 godkänns.

Sara Kopparberg
Stadsbyggnadschef

Beskrivning av ärendet

Det första kvartalet har präglats av bildandet av nya Stadsbyggnadsförvaltningen. De nya avdelningarna och enheterna har börjat hitta sin form och arbetssätt och rekrytering till de nya tjänsterna har påbörjats. Det är ett fortsatt mycket högt tryck på förvaltningen, både beroende på högkonjunktur och på Tyresös positiva utveckling. Den stora konkurrensen om personal inom stadsbyggnadsområdet har gjort att omsättningen är relativt hög och att mycket kraft går åt till att rekrytera ersättare för de som slutar och samtidigt utöka personalstyrkan för att hantera den stora mängd projekt som pågår.

Måluppfyllelsen för verksamhetsområdet bedöms generellt som hög. Bostadsmålet, både när det gäller antalet färdigställda bostäder och antalet bostäder i laga kraft vunna planer, ser ut att kunna uppnås med marginal. Detta bidrar även till en fortsatt hög bostadsproduktion under kommande år.

Förvaltningens bedömning

Verksamhetsområdet uppvisar ett stort underskott mot budget. En stor orsak till underskottet är att den nya förvaltningen har fått ta en ökad del av de overheadkostnader som tidigare delats med det nuvarande Tekniska kontoret. Tjänster som tidigare låg inom andra verksamheter har förts till verksamhetsområdet, utan att motsvarande finansiering har följt med. En ökad personalstyrka har också medfört att lokalkostnaderna har ökat. Den stora konkurrensen om personal har också lett till att mer kostnader har lagts på rekrytering än vad som budgeterats. Vakanser har också lett till att kostnaden för konsulter har ökat. För dessa delar bedömer förvaltningen att det krävs 4,0 miljoner i extra medel för att klara ett nollresultat. Övriga delar av underskottet beror på att de timmar som debiterats intern mot investeringsprojekt eller till andra förvaltningar har följt en princip som inte ger tillräcklig kostandstäckning eller inte debiterats alls. Detta kommer att räknas om under maj månad. Planintäkterna ligger också lägre än budget beroende på naturliga variationer under året och bedöms rättas till under året.

Datum 2016-05-18
Tid 08:30–11:30
Plats Bollmora

Beslutande Se närvarolista

Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats
och tid Stadsbyggnadsförvaltningen 2016-05-23

Paragrafer 69 - 86

Sekreterare

Solveig Lönnervall

Ordförande

Fredrik Saweståhl

Justerande

Anita Mattsson

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Miljö- och samhällsbyggnadsutskottet
Sammanträdesdatum 2016-05-18
Datum då anslaget sätts upp 2016-05-23
Datum då anslaget tas ned 2016-06-16
Förvaringsplats för protokollet Samhällsbyggnadsförvaltningens arkiv

Underskrift

Utdragsbestyrkande

Närvarolista

Beslutande

Fredrik Saweståhl (M)
Mats Lindblom (L) tjänstgörande under § 69- § 76
Marie Åkesdotter (MP)
Anki Svensson (M) tjänstgörande under § 69- § 71
Peter Odelvall (M) tjänstgörande under § 72- § 85
Anna Steele (L) tjänstgörande under § 79- § 85
Ulrica Riis-Pedersen (C)
Leif Kennerberg (KD)
Anna Lund (KD) tjänstgörande under § 77- § 78
Anita Mattsson (S)
Kristjan Vaigur (S)
Lennart Jönsson (S)
Anders Linder (S)

Ersättare

Dick Bengtson (M)
Helen Dwyer (C)
Peter Bylund (MP)

Övriga

Sara Kopparberg, förvaltningschef, Stadsbyggnadsförvaltningen
Jenny Linné, avdelningschef, Stadsbyggnadsförvaltningen
Annie Söder, planarkitekt, Stadsbyggnadsförvaltningen
Carolina Fintling Rue, enhetschef, Stadsbyggnadsförvaltningen
Heléne Hjerdin, avdelningschef, Stadsbyggnadsförvaltningen
Helena Swahn, enhetschef, Stadsbyggnadsförvaltningen
Henrik Lagerhed, Controller, Ekonomi
Karin Björnelund, koordinator, Stadsbyggnadsförvaltningen
Åsa Ström, exploateringsingenjör, Stadsbyggnadsförvaltningen
Emilia Reiding, projektledare, Stadsbyggnadsförvaltningen
Elin Stenström, projekteringsledare, Stadsbyggnadsförvaltningen
Emma Shepherdson, projektledare, Stadsbyggnadsförvaltningen

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

Ajda Asgari, politisk sekreterare, Miljöpartiet

Marita Bertilsson, politisk sekreterare, Socialdemokraterna

Åsa De Mander, politisk sekreterare, Liberalerna

Frånvarande

Karin Ljung (S)

Marcus Obligado (V)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

Tyresö kommun
Stadsbyggnadsförvaltningen
Sara Kopparberg
Stadsbyggnadschef

TJÄNSTESKRIVELSE
2016-05-19
1 (1)

Diarienummer
2016 KSM1221.042

Kommunstyrelsen

Delårsrapport T1 2006 för Miljö- och samhällsbyggnadsutskottet

Förslag till beslut

Delårsrapport med mål- och budgetuppföljning per april 2016 samt prognos för helåret 2016 godkänns.

Sara Kopparberg
Stadsbyggnadschef

Beskrivning av ärendet

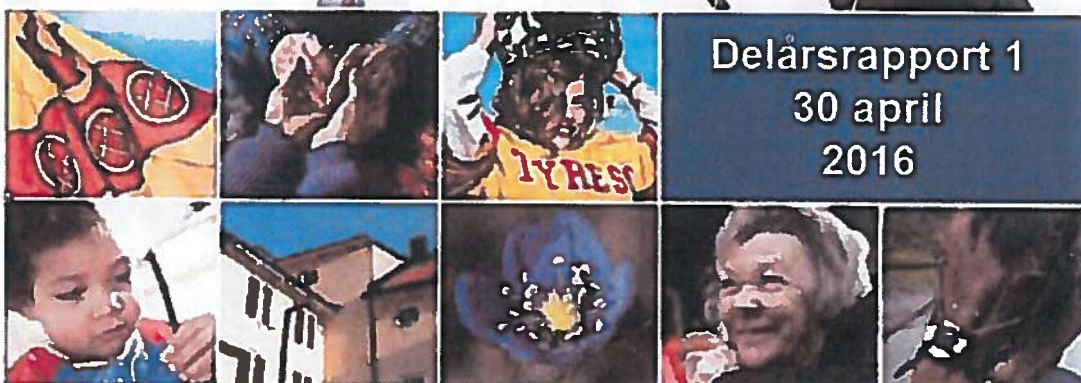
Det första kvartalet har präglats av bildandet av nya Stadsbyggnadsförvaltningen. De nya avdelningarna och enheterna har börjat hitta sin form och arbetssätt och rekrytering till de nya tjänsterna har påbörjats. Det är ett fortsatt mycket högt tryck på förvaltningen, både beroende på högkonjunktur och på Tyresös positiva utveckling. Den stora konkurrensen om personal inom stadsbyggnadsområdet har gjort att omsättningen är relativt hög och att mycket kraft går åt till att rekrytera ersättare för de som slutar och samtidigt utöka personalstyrkan för att hantera den stora mängd projekt som pågår.

Måluppfyllelsen för verksamhetsområdet bedöms generellt som hög. Bostads målet, både när det gäller antalet färdigställda bostäder och antalet bostäder i laga kraft vunna planer, ser ut att kunna uppnås med marginal. Detta bidrar även till en fortsatt hög bostadsproduktion under kommande år.

Förvaltningens bedömning

Verksamhetsområdet uppvisar ett stort underskott mot budget. En stor orsak till underskottet är att den nya förvaltningen har fått ta en ökad del av de overheadkostnader som tidigare delats med det nuvarande Tekniska kontoret. Tjänster som tidigare låg inom andra verksamheter har förts till verksamhetsområdet, utan att motsvarande finansiering har följt med. En ökad personalstyrka har också medfört att lokalkostnaderna har ökat. Den stora konkurrensen om personal har också lett till att mer kostnader har lagts på rekrytering än vad som budgeterats. Vakanser har också lett till att kostnaden för konsulter har ökat. För dessa delar bedömer förvaltningen att det krävs 4,0 miljoner i extra medel för att klara ett nollresultat. Övriga delar av underskottet beror på att de timmar som debiterats intern mot investeringsprojekt eller till andra förvaltningar har följt en princip som inte ger tillräcklig kostandstäckning eller inte debiterats alls. Detta kommer att räknas om under maj månad. Planintäkterna ligger också lägre än budget beroende på naturliga variationer under året och bedöms rättas till under året.

Miljö- och samhälls- byggnadsutskottet

Delårsrapport 1
30 april
2016

tyresö kommun

Innehållsförteckning

Delårsrapport 1 – per 30 april 2016	3
1 Viktiga händelser	3
2 Mål och resultat	3
3 Utvärdering av verksamhet och ekonomi.....	6
4 Åtgärder som nämnden avser vidta vid avvikelser	7

1 Viktiga händelser

Det första kvartalet har präglats av bildandet av nya Stadsbyggnadsförvaltningen. De nya avdelningarna och enheterna har börjat hitta sin form och arbetssätt och rekrytering till de nya tjänsterna har påbörjats. Det är ett fortsatt mycket högt tryck på förvaltningen beroende på högkonjunktur och Tyresös positiva utveckling. Den stora konkurrensen om personal inom stadsbyggnadsområdet har gjort att omsättningen är relativt hög och att mycket kraft går åt till att rekrytera ersättare för de som slutar och samtidigt utöka personalstyrkan för att hantera den stora mängd projekt som pågår.

2 Mål och resultat

Strategiskt målområde

Livskvalitet - den attraktiva kommunen

Visionen om Tyresö som den mest attraktiva kommunen i Stockholmsregionen ska präglade allt arbete. Det ska vara styrande för den fysiska planeringen av kommunen. Det ska präglade den mångfald av verksamheter som bedrivs av kommunen eller finansieras via kommunen oavsett om det handlar om skola, äldreomsorg eller parkförvaltning. En genomtänkt och långsiktig stadsplanering ska möjliggöra ett Tyresö som växer och tar ansvar i Stockholmsregionen, samtidigt som Tyresös värden - närhet till naturen och stora grönområden, närhet till vatten och skärgård, närhet till storstaden och vår trygghet i vardagen - ska värnas. Det ska vara lätt att leva i Tyresö och vara Tyresöbo. Tillsammans, i dialog med alla Tyresöbor, skapar vi framtidens Tyresö, den attraktivaste kommunen där man vill leva hela livet.

Strategiskt mål

Tyresö är en av Sveriges mest attraktiva boendekommuner

Nämndmål

Kommunens tre centrumområden ska utvecklas med nya bostäder och service.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016-04	Mål 2016
Antal bostäder i antagna detaljplaner under året	33	51	215	400

Antal nybyggda lägenheter och småhus per 1 000 invånare, årsgenomsnitt	9,56	6,63	2,83	6,52
Antal nybyggda lägenheter och småhus i kommunens tre centrumområden*	-	-	70	225
Leverans av nybyggnadskartor sker inom två veckor (medel)	-	-	1.1	Max 2

*Som centrumområden räknas här 1 km radie kring Tyresö Centrum, Trollbäckens Centrum och Strandtorget.

Analys och kommentarer

Bostads målet, både när det gäller antalet färdigställda bostäder och antalet bostäder i laga kraft – vunna planer, ser ut att kunna uppnås med marginal. Detta bidrar även till en fortsatt hög bostadsproduktion under kommande år.

God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter

Tyresö kommun har en långsiktigt stabil ekonomi med fokus på kommande generationer. För en långsiktigt stabil ekonomi är det nödvändigt att ha vissa överskott för att möta behov av investeringar, underhåll, utbyggnad, tillväxt och kommunens pensionsåtaganden mot våra medarbetare. Kommunens arbete präglas av effektivitet, enkelhet och ett tydligt fokus på nöjda medborgare. En strävan är att samordna resurser och se till gemensamma behov som kommunen och medarbetarna har. Tyresö kommun visar respekt för skattebetalarna - Tyresöborna - genom att sträva efter kostnadseffektivitet och arbetsmetoder som ger bästa möjliga resultat. Den kommunala utdebiteringen ska hållas på lägsta möjliga nivå för att möjliggöra god och långsiktig hushållning i kommunen.

Strategiskt mål

VARJE VERKSAMHETSOMRÅDE SKA BEDRIVAS INOM RAMEN FÖR TILLDELADE EKONOMISKA RESURSER

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016-04	Mål 2016
Ekonomiskt resultat, Tkr	504	-62	-2 848	-4 000

Attraktiv arbetsgivare

Strategiskt mål Tyresö kommun präglas av en god service till medborgarna. För detta krävs motiverade och kompetenta chefer och medarbetare samt ett kreativt och gott arbetsklimat. Tyresö ska stärka sin profil som attraktiv arbetsgivare för att kunna rekrytera och behålla kompetent personal. Tyresö erbjuder många vägar in till arbete i kommunen. Vi erbjuder stimulerande arbetsuppgifter i en utvecklande miljö, god arbetsmiljö, goda möjligheter till utveckling av karriären samt konkurrenskraftiga löner.

MEDARBETARNA REKOMMENDERAR TYRESÖ SOM ARBETSGIVARE.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016-04	Mål 2016
Andel av förvaltningens anställda om skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare	-	87,0% (SBF)	-	100%
Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent	2,55%	6,42%	7,33%	4%

Under året ska flera åtgärder vidtas för att stärka förvaltningens attraktivitet som arbetsgivare och skapa möjlighet för medarbetarna att skapa balans mellan arbetsliv och fritid under en tid med hög press på förvaltningen. Förhoppningsvis påverkar det även sjuktalen positivt.

Särskilda uppdrag

- *Arbeta fram en centrumutvecklingsplan för Trollbäcken som omfattar sträckan längs Vendelsvägen från Drevviken till Södergården i syfte att möjliggöra mindre förtätningar med bostäder och förbättrat service- och centrumutbud*

Kommentar: Arbetet med centrumutvecklingsplan för Trollbäcken fortsätter under 2016 och planeras bli klar i samband med att den nya översiktsplanen antas under första kvartalet 2017.

- *Planera Trädgårdsstadens tredje etapp.*

Kommentar: Arbetet har inte påbörjats. Området används för masshantering för utbyggnad av VA och vägar på Östra Tyresö. Förvaltningen har därför hittills prioriterat utveckling av andra områden. Programarbete planeras att påbörjas i slutet av mandatperioden.

- *Genomföra ett arbete i syfte att effektivisera Tyresös företagsområden så att fler arbetsplatser kan rymmas, fler företag etableras eller tillåtas expandera.*

Kommentar: En genomlysning av befintliga planer gjordes under 2014 och 2015. Det som kvarstår är en närmare genomlysning av Bollmora industriområde vilket kommer att påbörjas i slutet av mandatperioden.

- Etablera ett kultur- och kunskapscentrum med högskoleförberedande program i samverkan med vuxenutbildning och kulturverksamhet i anslutning till Tyresö centrum.

Kommentar: Under första kvartalet har utvecklingsförvaltningen arbetat vidare med att utveckla förslaget och tagit fram en ekonomisk kalkyl. Under hösten kommer arbetet med att ta fram en detaljplan för kultur- och kunskapscentrumet fortsätta och parallellt med detta arbete kommer en översyn av kvalitetsprogrammet för Norra Tyresö centrum göras för att anpassa det till eventuella nya förutsättningar.

- Utarbeta riktlinjer och en process kring strategiska markförvärv.

Kommentar: Förvaltningen har påbörjat arbetet med att ta fram riktlinjer och förväntas att få dessa antagna under 2016.

- Vidta fortsatta åtgärder för förbättrad framkomlighet längs Tyresövägen

Kommentar: Arbetet med att färdigställa handlingarna inför upphandlingen av cirkulationsplatsen vid Petterboda har pågått och en kommunikationsplan för ombyggnaden har tagits fram. En översyn av projektet Tyresövägen som helhet har påbörjats.

- Inleda arbetet med att upprätta naturreservat runt Telegrafberget och runt Barnsjön

Kommentar: Arbetet med att upprätta ett naturreservat runt Telegrafberget har påbörjats. Arbetet med att upprätta ett naturreservat runt Barnsjön förväntas påbörjas i slutet av mandatperioden.

3 Analys av verksamhet och ekonomi

Ekonomisk redovisning per verksamhet, myndighet/beställare

Tkr	Periodens intäkter	Periodens kostnader	Periodens resultat	Prognos belär
Mark- och exploatering	4 028	4 846	-582	300
Plan	2 396	4 232	-1 836	-3 400
Mät o kart	2 605	3 034	-430	-900
Totalt			-2 848	-4 000

Verksamhetsområdet uppvisar ett stort underskott mot budget. En stor orsak till underskottet är att den nya förvaltningen har fått ta en ökad del av de overheadkostnader som tidigare delats med det nuvarande Tekniska kontoret. Tjänster som tidigare låg inom andra verksamheter har förts till verksamhetsområdet, utan att motsvarande finansiering har följt med. En ökad personalstyrka har också medfört att lokalkostnaderna har ökat. Den stora konkurrensen om personal har också lett till att mer kostnader har lagts på rekrytering än vad som budgeterats. Vakanser har också lett till att

kostnaden för konsulter har ökat. För dessa delar bedömer förvaltningen att det krävs 4,0 miljoner i extra medel för att klara ett nollresultat. Övriga delar av underskottet beror på att de timmar som debiterats intern mot investeringsprojekt eller till andra förvaltningar har följt en princip som inte ger tillräcklig kostandstäckning eller inte debiterats alls. Detta kommer att räknas om under maj månad så att de bidrar till att utfallet blir bättre på driften. Dessa kostnader belastar istället investeringsprojekten, vars budget därför kan behöva revideras. Planintäkterna ligger också lägre än budget beroende på naturliga variationer under året och bedöms rättas till under året.

4 Åtgärder som nämnden avser vidta vid avvikelser

Förvaltningen har under de senaste åren bedrivit ett kontinuerligt och framgångsrikt effektiviseringsarbete för att öka debiteringsgraden och därmed självförsörjningsgraden. Tack vare det har produktionen ökat och fler tjänster har finansierats, trots att kommunbidraget varit det samma under flera år. För att kunna fortsätta bedriva verksamheten med hög effektivitet och kvalitet krävs ytterligare medel. Taxorna för Mät- och kart har setts över och kommer att höjas inom vissa områden redan i år.

§ 28

Dnr 2016/GAN 0059

UTDRAG

Tertialbokslut och måluppfyllelse per april 2016

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens beslut

- Delårsrapport med mål- och budgetuppföljning per 2016-04-30 samt prognos för helåret 2016 godkänns.

Kristjan Vaigur (S) deltar inte i beslutet med hänvisning till eget budgetalternativ.

Luis Arias Vera (MP) deltar inte i beslutet med hänvisning till eget budgetalternativ.

Protokollsanteckning

Ulla Hoffmann (V) hade inte deltagit i beslutet om hon hade haft rösträtt med hänvisning till eget budgetalternativ.

Beskrivning av ärendet

Vid sammanträdet presenteras tertialbokslut för gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden per 2016-04-30. Förvaltningen lämnar tjänsteskrivelse om måluppfyllelsen.

Bilagor

Tertialbokslutet per 2016-04-30 .pdf
Tjänsteskrivelse måluppfyllelse per april.pdf

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Uppföljning av budget (tkr)

År, period	2016, april
Ansvarig nämnd:	Gymnasie och arbetsmarknadsnämnden
Verksamhetsområde:	Gymnasium

Viktiga händelser under perioden

Verksamhetsrådets ekonomi				
	Budget Nämnd helår	Budget Nämnd period (ack.)	Utfall period (ack.)	Prognos helår
Intäkter	234 591	78 197	78 761	234 591
varav kommunbidrag	210 591	70 197	70 197	210 591
varav övriga intäkter	24 000	8 000	8 564	24 000
Kostnader	234 591	78 197	76 626	235 591
Resultat	0	0	2 135	-1 000

Ekonomiskt resultat per verksamhet (som ingår i verksamhetsområdet (netto))				
	Utfall intäkt period (ack.)	Utfall kostnad period (ack.)	Differens (ack)	Prognos helår
Övergripande beställare				
Förvaltningsgemensamt (ansv 610)	792	544	248	0
Pengfinansierade och volyberoende verksamheter				
Gymnasium	74 436	70 440	3 996	9 000
Anslagsfinansierade verksamheter				
Särskola anslag	3 533	3 020	513	0
Resultat Beställare	78 761	74 004	4 757	9 000
	Intäkter (ack.)	Kostnader (ack.)	Differens	Prognos helår
Verksamheter egen regi				
Gymnasiet	19 848	22 470	-2 622	-10 000
Resultatöverföring				
Summa Utförare	19 848	22 470	-2 622	-10 000
TOTALT Nettoresultat Gymnasium	98 609	96 474	2 135	-1 000

Analys av periodens resultat och prognos

Beställarsidan:

Förvaltningens prognos på helår är 9 mkr.

Utförarsidan: Enhetens prognos på helår är ett underskott på 10 mkr.

Risker i ekonomin

Utförarsidan:

Resultatenheten Tyresö gymnasium prognostiserar ett underskott på 10 mkr på helår. Vilket orsakas av att det är färre elever som sökt sig till Tyresö gymnasium än budgeterat. Den erhållna programpengen täcker inte totala kostnader. Enheten har budgeterat med fler elever under ht än vad preliminär gymnasieantagning visar. Dessutom är antalet ensamkommande flyktingelever färre än förväntat.

Åtgärder för anpassning (vid negativ prognos)

Nyckeltal/verksamhetsmått som har betydelse för ekonomin - innevarande månad

Nyckeltal/verksamhetsmått	Budget helår (antal)	Utfall april	Differens (antal)
Gymnasieskola			
Gymnasieelever i egen regi	625	519	-106
- varav elev från annan kommun	-140	-131	9
- varav nyanlända elever ej folkbokförda i Tyresö		-68	-68
Gymnasieelever i annan regi	1366	1 500	134
Summa gymnasieskola (folkbokförda i Tyresö)	1851	1820	-31
Särskola			
Gymnasieelever i egen regi	40	38	-2
- varav elev från annan kommun	-20	-17	3
Gymnasieelever i annan regi	5	7	2
Summa gymnasieelever i särskola (folkbokförda i Tyresö)	25	28	3
Totalt antal folkbokförda elever i Tyresö	1876	1848	-28

Uppföljning av budget (tkr)

År, period	2016, april
Ansvarig nämnd:	Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden
Verksamhetsområde:	Arbetscentrum

Viktiga händelser under perioden

--

Verksamhetsområdets ekonomi

	Budget Nämnd helår	Budget Nämnd period (ack.)	Utfall period (ack.)	Prognos helår
Intäkter	23 674	7 891	8 626	23 674
varav kommunbidrag	10 545	3 515	3 515	10 545
varav övriga intäkter	13 129	4 376	5 111	13 129
Kostnader	23 674	7 891	8 234	21 656
Resultat	0	0	392	0

Ekonomiskt resultat per verksamhet som ingår i verksamhetsområdet (netto)

	Utfall intäkt period (ack.)	Utfall kostnad period (ack.)	Differens (ack)	Prognos avv helår
Övergripande beställare				
Förvaltningsgemensamt	132	139	-7	
Nämnd	85	29	56	
Ankomstboende	941	950	-9	
Anslagsfinansierade verksamheter				
Flyktningmottagande	1 881	1 793	88	
Arbetsmarknadsåtgärder	4 130	3 671	459	
Rådet för funktionshinder	249	163	86	
Verksamheter	1 208	1 489	-281	
Summa	8 626	8 234	392	0

TOTALT Nettoresultat

			392	0
--	--	--	------------	----------

Analys av periodens resultat och prognos

Periodens utfall beror på att kostnader för sommarjobben inte fallit ut. Arbetscentrum gör en årsprognos i enlighet med budget.

Risker i ekonomin

--

Åtgärder för anpassning (vid negativ prognos)

--

Nyckeltal/verksamhetsmått som har betydelse för ekonomin - innevarande månad

Nyckeltal/verksamhetsmått	Budget (antal)	Utfall (antal)	Differens (antal)

Uppföljning av budget (tkr)

År, period	2016, april
Ansvarig nämnd:	Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden
Verksamhetsområde:	Vuxenutbildning

Viktiga händelser under perioden

--

Verksamhetsområdets ekonomi

	Budget Nämnd helår	Budget Nämnd period (ack.)	Utfall period (ack.)	Prognos helår
Intäkter	41 911	13 970	15 236	41 911
varav kommunbidrag	26 747	8 916	8 916	26 747
varav statsbidrag	8 637	2 879	3 332	8 637
varav försäljning skolplatser	5 549	1 850	2 807	5 549
varav övriga intäkter	978	326	181	978
Kostnader	41 911	13 970	13 723	41 911
Resultat	0	0	1 513	0

Ekonomiskt resultat per verksamhet som ingår i verksamhetsområdet (netto)

	Utfall intäkt period (ack.)	Utfall kostnad period (ack.)	Differens (ack)	Prognos avv helår
Övergripande beställare				
Förvaltningsgemensamt (ansv 610, alla vht)	246	245	1	
Anslagsfinansierade verksamheter				
Grundläggande kurser (vht 470)	1 130	1 046	84	
Gymnasiala kurser (vht 47211)	1	1 322	-1 321	
Gymnasiala yrkesutbildningar (vht 47212-47272)	8 190	6 445	1 745	
Yrkeshögskoleutbildningar (vht 475)	1 106	800	306	
Särvux (vht 474)	87	39	48	
Lärling (vht 47280)	775	424	351	
SFI, SFX (vht 4762, 4768)	3 587	3 254	333	
Uppdragsutbildning (vht 478)	114	148	-34	
Resultat	15 236	13 723	1 513	0

TOTALT Nettoresultat			1 513	0
-----------------------------	--	--	--------------	----------

Analys av periodens resultat och prognos

Ett positivt resultat som behövs inför höstterminens yrkesutbildningssatsningar med elektriker- och tornkransutbildning samt SFY med inriktning omvårdnad. Vuxenutbildningen gör en prognos i enlighet med budget.

Risker i ekonomin

--

Åtgärder för anpassning (vid negativ prognos)

--

Nyckeltal/verksamhetsmått som har betydelse för ekonomin - innevarande månad

Nyckeltal/verksamhetsmått	Budget (antal)	Utfall (antal)	Differens (antal)
	inga nyckeltal för tillfället		
	inga nyckeltal för tillfället		

Tyresö kommun
Utvecklingsförvaltningen
Frida Ryholt
Utredare
08-5782 96 41
frida.ryholt@tyreso.se

PM
2016-05-18
1 (15)

Diarienummer
Dnr 2016/GAN 0059

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

Måluppfyllelse delårsrapport per april 2016 för gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

Beskrivning av ärendet

Målen och uppdragen i både kommunplanen för 2015-2018 samt nämndplanen 2016 ska följas upp för kultur- och fritidsnämnden i samband med delårsbokslutet per april 2016.

Enligt kommunplanen 2015-2018 har Tyresö kommun följande strategiska målområden.

- Livskvalitet - den attraktiva kommunen
- Medborgarfokus - varje Tyresöbo i centrum
- Blomstrande näringsliv
- God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter
- Attraktiv arbetsgivare.

Verksamhetsområde 6: Gymnasieskola

Verksamhet och syfte

De flesta ungdomar söker till gymnasiet efter grundskolan. Valfriheten är stor och eleverna kan söka till Tyresös eget gymnasium, som har både yrkesförberedande och högskoleförberedande program, men också till såväl fristående som kommunala skolor i hela länet. I Stockholms län råder frisök till gymnasiet, vilket betyder att elever som söker till gymnasieskolor i andra kommuner blir mottagna som förstahandssökande där. I Tyresö utnyttjas den möjligheten av cirka 80 procent av 16-17-åringarna. Syftet med gymnasieskolans och gymnasiesärskolans utbildningar är att förbereda eleven för framtida studier och arbetsliv.

Verksamhetens inriktning

Gymnasieskolan engagerar och attraherar Tyresös elever. Skolan är modern och erbjuder program som ligger i linje med elevernas egna val. Tyresö gymnasium är ett gymnasium som snabbt tar till sig och drar nytta av framtida teknisk utveckling, särskilt inom den digitala sektorn. Vi lever i en globaliserad värld som även påverkar skolan lokalt. I samverkan med länets alla kommuner utvecklar vi gymnasieutbildningen så att elevens val alltid är val mellan skolor med högsta kvalitet. Förståelse för människors skilda bakgrund präglar arbetet i Tyresö gymnasium - så att tolerans är framträdande drag i arbetsmiljön. Gymnasiet är Tyresös stolthet. Stoltheten bygger på att alla elever har goda kunskaper och ligger högt i framtida rankingar. Arbetsmarknaden frågar efter framtidens Tyresöelever, och de är framgångsrika inom forskning och utbildning på universitet och högskolor. Gymnasiesärskolan utvecklar de nationella programmen så att fler elever får arbete och går ut i egen försörjning. Varje elev får det stöd och den arbetsro som inläring kräver.

Strategiskt målområde**Livskvalitet - den attraktiva kommunen**

Visionen om Tyresö som den mest attraktiva kommunen i Stockholmsregionen ska präglar allt arbete. Det ska vara styrande för den fysiska planeringen av kommunen. Det ska präglar den mångfald av verksamheter som bedrivs av kommunen eller finansieras via kommunen oavsett om det handlar om skola, äldreomsorg eller parkförvaltning. En genomtänkt och långsiktig stadsplanering ska möjliggöra ett Tyresö som växer och tar ansvar i Stockholmsregionen, samtidigt som Tyresös värden - närhet till naturen och stora grönområden, närhet till vatten och skärgård, närhet till storstaden och vår trygghet i vardagen - ska värnas. Det ska vara lätt att leva i Tyresö och vara Tyresöbo. Tillsammans, i dialog med alla Tyresöbor, skapar vi framtidens Tyresö, den attraktivaste kommunen där man vill leva hela livet.

Strategiskt mål

Tyresö är en av Sveriges bästa skolkommuner

Nämndmål avseende verksamhetsområde gymnasieskola utifrån det strategiska målet

Nämndmål: Elever i Tyresö har kunskap och förmåga att göra väl underbyggda val för fortsatta studier och framtida yrkesval.

Kommentar: Utvärdering har ännu inte gjorts men elevhälsoteamet har heller inte sett någon förändring i beteendet hos våra elever. Antalet elever med bedömt behov av extra insatser och/eller stödåtgärder ökar. Tyresö gymnasium

har haft 1,5 SYV under läsåret 15/16, en tjänst för gymnasiets nationella program och en halv tjänst för introduktionsprogrammen.

Indikator	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016-04	Mål 2016
Gymnasieskola - andel elever som fullföljt gymnasieutbildning eller efter fyra år	-	79,6%	-	

Kommentar om indikatorn: År 2014 gick de första eleverna ut gymnasiet enligt gymnasireformen 2011. Det är ett nytt kursinnehåll, nytt betygssystem och högre krav för att få examen än tidigare. Detta gör det svårt att jämföra siffrorna med tidigare år. Från 2015 är första gången det går att mäta inom ett fyraårs intervall. Riket hade 78,6.

(Källa: Kolada)

Elevers inkludering och delaktighet inom gymnasiet ska öka.

Indikator	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016-04	Mål 2016
Gymnasieskola - andel elever (%) på Tyresö gymnasium som anser att de får vara med och påverka hur man arbetar på lektionerna	36%	44 %	37%	
Gymnasieskola - andel elever (%) på Tyresö gymnasium som får vara med och påverka innehållet i undervisningen	30%	41,00%	41%	
Gymnasieskola - andel elever (%) på Tyresö gymnasium som anser att deras synpunkter tas tillvara på ett bra sätt för skolan	46%	51,00%	49%	

Elevernas kännedom om kursmål och kunskapskrav för betyg och bedömning ska öka.

Indikator	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016-04	Mål 2016
Gymnasieskola - andel elever (%) som anger att "Mina lärare har informerat mig om vad som krävs för att uppnå de olika betygen"	71 %	78,00%	74%	100 %

Elevernas kunskapsresultat ska öka.*Kommentar:* Följs upp när läsåret är slut i juni 2016.

Indikator	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016- 04	Mål 2016
Gymnasieskola - genomsnittligt meritvärde på Tyresö gymnasium avseende slutbetyg	13	12	-	

Elevernas utbildnings- och yrkesval under och efter gymnasiet ska vara väl underbyggda där möte med studie- och yrkesvägledare är en viktig del.*Kommentar:* Uppföljning av detta mål i juni 2016.

Indikator	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016- 04	Mål 2016
Gymnasieskola - andel elever (%) som anger att "Jag har fått information och vägledning inför studier och arbete efter gymnasiet	46%	44,00%	63 %	100 %

Samtliga elever på Tyresö gymnasium upplever god studie- och arbetsro.*Kommentar:* 100 % av eleverna upplever inte studiero samtidigt upplever eleverna inte att de bidrar till studie- och arbetsro.

Indikator	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016-04	Mål 2016
Gymnasieskola - andel elever (%) på Tyresö gymnasium som upplever god studie- och arbetsro	56 %	65,00%	57%	100 %

Strategiskt målområde:**God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter**

Tyresö kommun har en långsiktigt stabil ekonomi med fokus på kommande generationer. För en långsiktigt stabil ekonomi är det nödvändigt att ha vissa överskott för att möta behov av investeringar, underhåll, utbyggnad, tillväxt och kommunens pensionsåtaganden mot våra medarbetare. Kommunens arbete präglas av effektivitet, enkelhet och ett tydligt fokus på nöjda medborgare. En strävan är att samordna resurser och se till gemensamma behov som kommunen och medarbetarna har. Tyresö kommun visar respekt för skattebetalarna - Tyresöborna - genom att sträva efter kostnadseffektivitet och arbetsmetoder som ger bästa möjliga resultat. Den kommunala utdebiteringen ska hållas på lägsta möjliga nivå för att möjliggöra god och långsiktig hushållning i kommunen.

Strategiskt mål: Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Nämndmål avseende verksamhetsområde gymnasieskola utifrån det strategiska målet

Verksamheten ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser.

Indikator	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016-04	Mål 2016
Ekonomiskt resultat, Tkr	-12385	-918	Se tertialbokslut	0

Strategiskt målområde: Attraktiv arbetsgivare

Tyresö kommun präglas av en god service till medborgarna. För detta krävs motiverade och kompetenta chefer och medarbetare samt ett kreativt och gott arbetsklimat. Tyresö ska stärka sin profil som attraktiv arbetsgivare för att kunna rekrytera och behålla kompetent personal. Tyresö erbjuder många vägar in till arbete i kommunen. Vi erbjuder stimulerande arbetsuppgifter i en utvecklande miljö, god arbetsmiljö, goda möjligheter till utveckling av karriären samt konkurrenskraftiga löner.

Strategiskt mål

Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent.

Målet är uppfyllt. Ackumulerad sjukfrånvaro:3.58%

Särskilda uppdrag från kommunplanen

Ekologiska livsmedel

Nämnderna ska medverka till att andelen ekologiska livsmedel uppgår till minst 30 procent.

Status: Kommunen har säkrat upp att 20 % av maten alltid är ekologiskt genom att ha det som ett ska-krav i upphandling som är gjord gällande kall huvudkomponent. Med huvudkomponent menas del av maträtt som utgör maträttens bas exempelvis kött och sås, fisk och sås eller köttgryta. För att nå målet 30 % ska övriga 10 % täckas in genom beställningen som görs av bikomponent.

Implementera framtidens gymnasium med ny profilering och nytt arbetssätt

Ska genomföras under mandatperioden.

Genomföra etablering av nytt gymnasium för såväl högskoleförberedande som yrkesförberedande program

Ska genomföras under mandatperioden.

Stärka studie- och yrkesvägledningen i syfte att minska studieavbrott på gymnasiet.

Ska genomföras under mandatperioden.

Verksamhetsområde 7: Vuxenutbildning

Verksamhet och syfte

Centrum för livslångt lärande (C3L) är Tyresö kommuns lärcenter för vuxenutbildningen. C3L bedriver kommunal vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå, särskild undervisning för vuxna (Särvux), gymnasiala yrkesutbildninga, yrkeshögskoleutbildningar samt under visning för svenska för invandrare (sfi). Yrkesutbildningar sker i kommunens egen regi och genom ramavtal med andra utbildningsanordnare. I egen regi finns barnskötar-, omvårdnads-, ekonomiassistent- och yrkesförarutbildning. Genom ramavtal med andra genomförs utbildningar inom restaurang, elektronik och VVS. C3L har yrkeshögskoleutbildningar inom kvalificerad informationsteknik (IT). Lärlingsutbildning finns både i kommunens egen regi och i samverkan med Haninge kommun. Högskolekurser på distans erbjuds i samverkan med högskolan i Gävle. Alla Tyresöbor erbjuds studie- och yrkesvägledning. C3L samarbetar med arbetsförmedlingen, försäkringskassan, arbetsmarknadsenheten, socialförvaltningen och kommuner i Stockholms län kring vuxnas lärande. Verksamhetens syfte är att vägleda och stötta människor till arbete och egen försörjning.

Verksamhetens inriktning

Vuxenutbildningen är framgångsrik på alla nivåer, inte minst vad gäller eftergymnasiala utbildningar, yrkeshögskolekurser samt yrkesutbildningar för vuxna. Samverkan med gymnasieskolan är given. Vuxenutbildningen främjar integration genom språkutbildning, yrkesutbildningar och omfattande nätverk. Vuxenutbildningen är ett föredöme för skola och utbildning. Utbildning i vuxen ålder är ett självklart eget val i en vuxenutbildning som också är en rättighet för var och en. Särskild utbildning för vuxna (särvux) följer inriktningen på vuxenutbildningen och fler får arbete.

Strategiskt målområde: Livskvalitet - den attraktiva kommunen

Visionen om Tyresö som den mest attraktiva kommunen i Stockholmsregionen ska prägla allt arbete. Det ska vara styrande för den fysiska planeringen av kommunen. Det ska prägla den mångfald av verksamheter som bedrivs av kommunen eller finansieras via kommunen oavsett om det handlar om skola, äldreomsorg eller parkförvaltning. En genomtänkt och långsiktig stadsplanering ska möjliggöra ett Tyresö som växer och tar ansvar i Stockholmsregionen, samtidigt som Tyresös värden - närhet till naturen och stora grönområden, närhet till vatten och skärgård, närhet till storstaden och vår trygghet i vardagen - ska värnas. Det ska vara lätt att leva i Tyresö och vara Tyresöbo. Tillsammans, i dialog med alla Tyresöbor, skapar vi framtidens Tyresö, den attraktivaste kommunen där man vill leva hela livet.

Strategiskt mål: Tyresö är en av Sveriges bästa skolkommuner

Nämndmål: Elevers delaktighet inom vuxenutbildningen ska öka.

Kommentar: Indikatorutfall för 2016-04 kan ej anges. Vuxenutbildningarnas kommungemensamma studerandenkät i Stockholms län för 2016 pågår under april och maj. Resultatet presenteras i juni.

Indikator	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016-04	Mål 2016
Vuxenutbildning - studerande som anger att de är nöjda med inflytandet de har över undervisningen	4,1	3,9	-	5,0
Vuxenutbildning - andel elever som anger att: "Jag får välja hur jag redovisar mina kunskaper"	3,6	3,4	-	5,0
Vuxenutbildning - andel elever som anger att: "Jag vet vem jag kan kontakta om jag har synpunkter eller klagomål"	4,0	3,8	-	5,0

Nämndmål: Elevernas kunskapsresultat ska öka.

Kommentar: Indikatorutfall för 2016-04 kan ej anges. Mättet mäts termins- och helårsvis.

Indikator	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016-04	Mål 2016
Vuxenutbildning - andel elever (%) som uppnått godkända betyg på grundläggande nivå och gymnasial nivå	90,3%	90,6	-	100%

Nämndmål: Elevernas utbildnings- och yrkesval inom vuxenutbildningen ska vara väl underbyggda.

Kommentar: Indikatorutfall för 2016-04 kan ej anges. Vuxenutbildningarnas kommungemensamma studerandenkät i Stockholms län för 2016 pågår under april och maj. Resultatet presenteras i juni.

Indikator	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016-04	Mål 2016
Vuxenutbildning - andel elever som anger att: "Jag har tydliga mål för mina studier"	4,4	4,3	-	5,0
Vuxenutbildning - andel elever som anger att: "Jag har träffat en studie- och yrkesvägledare på min skola"	72 %	78%	-	100 %

Strategiskt målområde:

God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter

Tyresö kommun har en långsiktigt stabil ekonomi med fokus på kommande generationer. För en långsiktigt stabil ekonomi är det nödvändigt att ha vissa överskott för att möta behov av investeringar, underhåll, utbyggnad, tillväxt och kommunens pensionsåtaganden mot våra medarbetare. Kommunens arbete präglas av effektivitet, enkelhet och ett tydligt fokus på nöjda medborgare. En strävan är att samordna resurser och se till gemensamma behov som kommunen och medarbetarna har. Tyresö kommun visar respekt för skattebetalarna - Tyresöborna - genom att sträva efter kostnadseffektivitet och arbetsmetoder som ger bästa möjliga resultat. Den kommunala utdebiteringen ska hållas på lägsta möjliga nivå för att möjliggöra god och långsiktig hushållning i kommunen.

Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Nämndmål: Verksamheten ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser.

Kommentar: Ett positivt resultat som behövs inför höstterminens yrkesutbildningssatsningar med elektriker- och tornkransutbildning samt SFY med inriktning omvårdnad.

Indikator	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016-04	Mål 2016
Ekonomiskt resultat, Tkr	230	32	Se tertiärbokslut	0

Strategiskt målområde: Attraktiv arbetsgivare

Tyresö kommun präglas av en god service till medborgarna. För detta krävs motiverade och kompetenta chefer och medarbetare samt ett kreativt och gott arbetsklimat. Tyresö ska stärka sin profil som attraktiv arbetsgivare för att kunna rekrytera och behålla kompetent personal. Tyresö erbjuder många vägar in till arbete i kommunen. Vi erbjuder stimulerande arbetsuppgifter i en utvecklande miljö, god arbetsmiljö, goda möjligheter till utveckling av karriären samt konkurrenskraftiga löner.

Strategiskt mål

Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent.

Kommentar: Med endast tillgänglig statistik för januari – mars uppfyller C3L målet en på sjukfrånvaro lägre än 4%. Från en tillfällig topp i januari på 7,1% till ett årslägsta i mars på 0,72% ger ett medelvärde på 3,39%.

Verksamhetsområde 8: Arbetscentrum

Verksamheten och syfte

Arbetscentrum erbjuder olika former av stöd och arbetsmarknadsåtgärder för att fånga upp ungdomar, invandrare, utförsäkrade och arbetslösa genom att slussa dem vidare till studier, olika arbetsmarknadsåtgärder eller egen försörjning. Detta sker i nära samarbete med vuxenutbildningen, arbetsförmedlingen och försörjningsstödsenheten inom socialförvaltningen. Verksamhetens syfte är att hjälpa och stötta de Tyresöbor som är eller riskerar att bli arbetslösa samt arbeta för ett mer integrerat samhälle genom att underlätta för flyktingar, invandrare och personer med funktionsnedsättningar att etablerar sig på arbetsmarknaden och därigenom bli delaktiga i samhället.

Verksamhetens inriktning

Insatser för att främja arbete och egen försörjning utvecklas genom samverkan mellan Arbetscentrum och andra institutioner och organisationer, förvaltningar och samverkansorgan. Det lokala näringslivet har vägar in i Arbetscentrum. I Tyresö sänks arbetslösheten för ungdomar med nya vägar till arbete. Arbetslösheten sänks för invandrare, särskilt kvinnorna. Mångfalden är tydlig i företagandet, det sociala arbetet och i skolan. De demokratiska värderingarna slår igenom i alla yrken och på alla arbetsplatser så att var och en respekteras för sin tro, sin bakgrund, sin ålder och sexuella läggning eller könsidentitet. Projekt utvecklas för att främja integration genom kontakter med föreningsverksamheter och frivilligorganisationer. Särskilt lyfts frågan om bostäder i kommunens hela bostadsbestånd. Flyktingmottagning och service till invandrare förnyas genom nya arbetssätt och samverkansformer.

Strategiskt målområde: Blomstrande näringsliv

Entreprenörandsan är stark i Tyresö. Kommunen främjar företagsklimatet och inbjuder till nyetableringar av företag. En nära samverkan med näringslivet är en framgångsfaktor. Genom god planering kan fler arbetsplatser och företag få utrymme att etablera sig och växa i Tyresö. Det ska vara enkelt att vara företagare och entreprenör i Tyresö - kommunens service ska vara god och snabb. Vi konkurrerar aldrig med näringslivet. Ett bra lokalt företagsklimat bidrar till hög sysselsättningsgrad och få arbetslösa.

Strategiskt mål: Arbetslösheten i Tyresö är bland de lägsta i regionen och sysselsättningsgraden hög.

Kommentar: Arbetslösheten i Tyresö ligger under siffrorna för både länet och riket

Nämndmål avseende verksamhetsområde arbetscentrum utifrån det strategiska målet

Nämndmål: Tar initiativ till nya verksamheter för Arbetscentrums målgrupper

Kommentar: Delvis uppfyllt. 8 utbildningskontrakt är igång i samarbete med Ung i Tyresö och vuxenutbildningen. Planeras för fler för att nå enhetsmålet på 10 utbildningskontrakt. Planering pågår för att erbjuda 10 traineeplatser under året.

Indikator	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016-04	Mål
Arbetscentrum - antal nya aktiviteter för Arbetscentrums målgrupper	6	2	0	2

Nämndmål: Säkerställer inflytande och delaktighet för personer som har kontakt med Arbetscentrum

Kommentar: Genom personalmöten varje vecka deltar personerna i planeringen av arbetets uppläggning. Månatliga APT:n ger samtliga möjlighet att delta i verksamhetens utveckling. När en person slutar erbjuds att svara på enkät om tiden på Arbetscentrum. Uppföljning sker löpande med slutrapport vid årsskiftet.

Indikator	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016-04	Mål
Arbetscentrum - antal deltagare som upplever att de har inflytande och är delaktiga	-	-	100	100

Särskilda uppdrag som ska genomföras under mandatperioden

Implementera och utveckla projektet "En väg in och många vägar till arbete, studier och egen försörjning" i den ordinarie verksamheten från och med 2016.

Kommentar: En väg in är nu implementerat och följs upp och utvärderas löpande och vid årsskiftet. Del- och slutrapport är lämnad till styrgruppen och teamet

Genom aktiva insatser i nära samverkan med andra aktörer verka för ännu högre sysselsättningsgrad och självförsörjningsgrad i Tyresö

Kommentar: Arbetet i En väg in och utökningen av offentligt skyddade anställningar har starkt bidragit till att fler kommit ut i arbete och studier och minskat antalet hushåll som uppbär försörjningsstöd. Vid två gånger under hösten och två gånger under våren har vi planerat gemensamma planeringsdagar med försörjningsstöd men de har tyvärr ställt in med kort varsel.

Öka kapaciteten för flyktingmottagandet

Kommentar: 1 mars trädde den nya Bosättningslagen i kraft. För Tyresö kommuns del innebär det att vi förväntas ta emot 170 flyktingar med permanent uppehållstillstånd. En arbetsgrupp är tillsatt som arbetar med att få fram fler bostäder. I april och maj kommer vi att kunna bosätta 26 personer. Planeringen med Bosättningsenheten ger kommunen en frist över juni, juli och augusti med bosättning. Bosättningen går igång med ett utökat antal i september.

Inrätta offentligt skyddade anställningar i syfte att öka självförsörjandegraden.

Kommentar: Antalet skyddade anställningar har ökat med 6. Antalet är nu 21 platser

Strategiskt målområde: God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter

Tyresö kommun har en långsiktigt stabil ekonomi med fokus på kommande generationer. För en långsiktigt stabil ekonomi är det nödvändigt att ha vissa överskott för att möta behov av investeringar, underhåll, utbyggnad, tillväxt och kommunens pensionsåtaganden mot våra medarbetare. Kommunens arbete präglas av effektivitet, enkelhet och ett tydligt fokus på nöjda medborgare. En strävan är att samordna resurser och se till gemensamma behov som kommunen och medarbetarna har. Tyresö kommun visar respekt för skattebetalarna - Tyresöborna - genom att sträva efter kostnadseffektivitet och arbetsmetoder som ger bästa möjliga resultat. Den kommunala utdebiteringen ska hållas på lägsta möjliga nivå för att möjliggöra god och långsiktig hushållning i kommunen.

Strategiskt mål: Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Nämndmål: Verksamheten ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser.

Kommentar: Budgeten ser bra ut och följer planen

Indikator	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016-04	Mål 2016
Ekonomiskt resultat, Tkr	242	1246	Se tertialbokslut	0

Strategiskt målområde: Attraktiv arbetsgivare

Tyresö kommun präglas av en god service till medborgarna. För detta krävs motiverade och kompetenta chefer och medarbetare samt ett kreativt och gott arbetsklimat. Tyresö ska stärka sin profil som attraktiv arbetsgivare för att kunna rekrytera och behålla kompetent personal. Tyresö erbjuder många vägar in till arbete i kommunen. Vi erbjuder stimulerande arbetsuppgifter i en utvecklande miljö, god arbetsmiljö, goda möjligheter till utveckling av karriären samt konkurrenskraftiga löner.

Strategiskt mål

Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent.

Kommentar: På grund av tre medarbetares långtidssjukskrivning, som inte är arbetsrelaterade, ligger vi över målet. Värdet är 5,84

Gemensamma nämnduppdrag

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden (GAN) har ett antal gemensamma nämnduppdrag tillsammans med barn- och utbildningsnämnden (BUN) och socialnämnden (SN) som presenteras nedan.

Neuropsykiatrisk funktionsnedsättning hos barn och unga

Gemensamt mellan nämnderna BUN, SN och GAN utveckla stödet till barn och ungdomar med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och deras familjer. Målsättningen är en högre måluppfyllelse i skolan.

Kommentar: En arbetsgrupp är utsedd med representanter för de tre nämnderna. Uppdraget är att göra en förstudie enligt projektmodellen i syfte att skapa samsyn och gemensam utgångspunkt. I förstudien formuleras:

- Målgrupp (vetenskaplig förankring)
- Nuläge – målbild – vad saknas
- Rutiner, bland annat med fokus på gemensamma upphandlingar som tar in skolgången i kravställningen.

Tidsplan: Återrapport i maj. Nytt uppdrag inför hösten

Föräldrastöd

Gemensamt mellan nämnderna BUN, SN och GAN besluta om vilket förebyggande arbete och tidiga insatser som Tyresö kommun ska erbjuda samt säkerställa uppföljning och kvalitetsmätning av insatserna.

Kommentar: En arbetsgrupp är utsedd med representanter för de tre nämnderna. Uppdraget är att göra en förstudie enligt projektmodellen i syfte att skapa samsyn och gemensam utgångspunkt.

Arbetsgruppens uppdrag är:

- Begreppsdefinition och målgrupp (vetenskaplig förankring)
- Definiera nuläge för att kunna ha ett referensvärde (mätbarnet)
- Omvärldsanalys: Vad görs och vad ger bäst effekt?
- Kartläggning: Vad görs i Tyresö idag?
- Utvärdering: vad görs idag? Vilket förebyggande arbete är önskvärt?

Nyanlända elever

Gemensamt mellan nämnderna BUN, SN och GAN skapa en samordnande funktion för flyktingmottagandet. Boendelösningar, återsökning av statsbidrag och samverkan med ideella krafter är exempel på aktiviteter som behöver samordnas.

En särskild tjänst som flyktingstrateg har instiftats i syfte att samordna och arbeta i linje med uppdraget. Verksamheterna står beredda att förse strategen med information och agera på dennes initiativ. Flyktingstrategen ska utse en arbetsgrupp.

Sommarskola

Gemensamt mellan BUN och GAN skapa en sommarskola efter år 9 för att bättre förbereda nyanlända ungdomar för gymnasiestudier. Diskussioner har påbörjats mellan nämnderna.

Datum 2016-05-26
Tid 18:30–20:35
Plats Bollmora, plan 1 kommunhuset

Beslutande Se närvarolista

Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats
och tid 20160527

Paragrafer 27 - 38

Sekreterare
Frida Ryholt

Ordförande
Anna Steele

Justerande
Anna Steele

Kristjan Vaigur

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden
Sammanträdesdatum 2016-05-26
Datum då anslaget sätts upp 2016-05-27
Datum då anslaget tas ned 2016-06-22
Förvaringsplats för protokollet Kommunhuset

Underskrift
Frida Ryholt

	Utdragsbestyrkande
---	--------------------

Närvarolista

Beslutande

Dan Grönstedt (C)
Anna Steele (L)
Peter Odelvall (M)
Kristjan Vaigur (S)
Emil Kennerberg (KD)
Kaj Runelund (M)
David Westius (S)
Agneta Hallbeck (S)
Luis Arias Vera (MP)

Ersättare

Mats Larsson (L)
Ingmar Jansson (MP)
Ulla Hoffmann (V)

Frånvarande

Helena Rustas (S)
Bo Jakobsen (M)
Ulrika Roselius (M)
Anders Olsson (C)
Lukas Englund (KD)
Selma Harki (S)

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

§ 1044

Dnr 2016/SN 0049 10

UTDRAG

Delårsrapport per den 30 april 2016 och prognos för året.

Socialnämndens beslut

- Delårsrapporten noteras.

Beskrivning av ärendet

Delårsrapport per den 30 april 2016 avser socialnämndens tre verksamhetsområden inklusive verksamheterna i kommunal regi. Delårsrapporten innehåller även en prognos för helåret 2016, uppföljning av mål och särskilda uppdrag samt en kvalitetsuppföljning.

Det sammantagna resultatet för socialnämndens verksamheter för perioden januari till och med april överstiger budgeten. Resultatet för de tre verksamhetsområdena är totalt 12,8 mkr. För verksamhetsområdena individ- och familjeomsorgen och äldreomsorgen redovisas nu ett överskott. Prognosen för helåret är dock ett underskott med ca 17 mkr för de tre verksamhetsområdena sammantaget.

Ordförandeförslag

Ordförande föreslår att delårsrapporten noteras.

Bilagor

Tjänsteskrivelse delår 1.pdf

Delårsrapport 1 april 2016.pdf

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	---

Tyresö kommun
Socialförvaltningen
Håkan Wramner
Utredare

TJÄNSTESKRIVELSE
2016-05-18
1 (2)

Diarienummer
2016/SN 0049 010

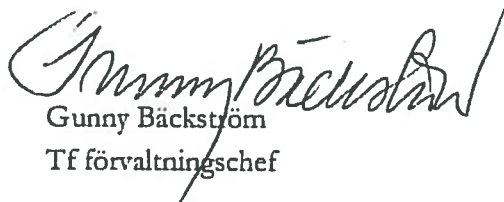
Socialnämnden

Socialnämndens delårsrapport per den 30 april 2016 samt prognos för helåret

Förslag till beslut

- Delårsrapporten godkänns.

Socialförvaltningen

Gunny Bäckström
Tf förvaltningschef

Ansa Haapala
Stabschef

Beskrivning av ärendet

Delårsrapport per den 30 april 2016 avser socialnämndens tre verksamhetsområden inklusive verksamheterna i kommunal regi. Delårsrapporten innehåller även en prognos för helåret 2016, uppföljning av mål och särskilda uppdrag samt en kvalitetsuppföljning.

Det sammantagna resultatet för socialnämndens verksamheter för perioden januari till och med april överstiger budgeten. Resultatet för de tre verksamhetsområdena är totalt 12,8 mkr. För verksamhetsområdena individ-

och familjeomsorgen och äldreomsorgen redovisas nu ett överskott. Prognosen för helåret är dock ett underskott med ca 17 mkr för de tre verksamhetsområdena sammantaget.

Socialnämnden

Delårsrapport 1
30 april
2016

tyresö kommun

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning.....	2
1 Viktiga händelser inom socialnämndens verksamheter.....	3
2 Mål och resultat	5
Särskilda politiska uppdrag från kommunplanen	5
Särskilda uppdrag från nämndplanen för omsorg om personer med funktionsnedsättning....	7
Indikatorer avseende individ- och familjeomsorgen	8
Indikatorer avseende omsorgen om personer funktionsnedsättning	9
Indikatorer avseende äldreomsorg	10
3 Analys av verksamhet och ekonomi.....	12
Omsorg om personer med funktionsnedsättning – kommunal regi.....	15
Äldreomsorg - myndighetsutövning	15
Äldreomsorg - kommunal regi.....	16
4 Åtgärder som nämnden avser vidta vid avvikelser	17
5 Kvalitetsuppföljning	18
Inkomna synpunkter till socialförvaltningen	18
Lex Sarah och Lex Maria	18
Ej verkställda beslut	18
Uppföljning av utförare	18
Granskningar.....	18

1 Viktiga händelser inom socialnämndens verksamheter

PERSONALSITUATIONEN

Det har varit fortsatt stort fokus på rekrytering av personal inom socialförvaltningen. Sedan årsskiftet har det skett flera chefsbyten inom socialförvaltningen och nya medarbetare har rekryterats.

Förvaltningschefen Åsa Danielsson har avslutat sin anställning och Gunny Bäckström, tidigare verksamhetschef för omsorgen om personer med funktionsnedsättning i kommunal regi har tillträtt som tillförordnad förvaltningschef. En tillförordnad chef ersätter henne på hennes ordinarie tjänst.

En ny myndighetschef för omsorg om personer med funktionsnedsättning samt för äldreomsorgen tillträdde i februari. Myndigheten har också förstärkts med en funktion som boendesamordnare.

Sedan februari finns en inhyrd tillförordnad myndighetschef för individ- och familjeomsorgen. Rekrytering av en ordinarie myndighetschef pågår.

Inom individ- och familjeomsorgen har nya enhetschefer rekryterats på barn- och ungdomsenheten och på familjevårdssenheten.

Verksamhetschefen för äldreomsorg i kommunal regi kommer att på egen begäran avsluta sin anställning den sista maj. En tillförordnad verksamhetschef kommer att tillsättas.

ENSAMKOMMANDE ASYLSÖKANDE BARN OCH UNGA

Antalet ensamkommande barn och unga som sökt asyl i Sverige den senaste tiden har varit lågt i förhållande till prognosen som kom under hösten 2015. Tyresö har under 2016 inte tagit emot några ensamkommande.

Migrationsverket har tagit fram en ny modell för anvisning av ensamkommande där barn och unga fördelas bland kommunerna utifrån en för varje kommun fastställd andel av det totala antalet som väntas söka asyl i Sverige. Hänsyn tas till kommunernas tidigare mottagande av asylsökande, nyanlända samt mottagande av ensamkommande barn och unga. Migrationsverket avvaktar tills vidare med att teckna nya överenskommelser med kommunerna om antalet platser.

ÖVRIGT

Förvaltningen har med stöd av konsultfirman PWC tagit fram en ny planerings- och uppföljningsprocess. Modellen har börjat tillämpas i arbetet med nämndplan för år 2017.

Överenskommelser för utförandet av LSS-boenden i kommunal regi håller på att tas fram. Syftet är att tydliggöra vad som ingår i uppdraget och förbättra uppföljningsmöjligheterna.

Inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning i kommunal regi pågår arbetsplatsförlagd kompetensutveckling samt ledarskapssatsningar kring digital teknik och arbete med digitala verktyg.

Ett pilotprojekt för att förbättra patientsäkerheten och läkemedelshandlingen genom digital signering har påbörjats på avdelningen Kastanjen på Björkbackens äldrecentrum.

ABC hemtjänst har i mars 2016 lämnat in en stämningsansökan gentemot Tyresö kommun. Hemtjänstföretaget hävdar att avtalet har hävts utan giltig grund och begär ca 2,2 mkr samt rättegångskostnader i ersättning från kommunen. Tyresö kommun har anlitat en jurist i ärendet.

2 Mål och resultat

SÄRSKILDA POLITISKA UPPDRAG FRÅN KOMMUNPLANEN

All kommunal verksamhet, med undantag för myndighetsutövning och verksamheter som enligt lag eller beslut av kommunfullmäktige ska undantas, kan prövas för konkurrensutsättning.

Kommentar:

I april infördes Lag om valfrihet för boendestöd.

Två nya gruppboenden har startats vilka har upphandlats enligt lagen om offentlig upphandling.

En upphandling har påbörjats av den personliga assistans som idag utförs i kommunal regi. Från och med februari 2017 planeras personlig assistans övergå i privat regi.

En utredning pågår av möjligheterna att införa Lag om valfrihet för vård- och omsorgsboenden.

Medverka till att andelen ekologiska livsmedel uppgår till minst 30 procent.

Kommentar:

Målet berör främst äldreomsorgen. Matproduktionen inom äldreomsorgen i kommunal regi är upphandlad. Kommunens mål för ekologisk mat var vid upphandlingstillfället 25 procent, vilket även är kravet i avtalet. Avtalet med utföraren upphör i januari år 2017 och produktionen planeras därefter att drivas i kommunal regi och ansvaret övergår då till kommunstyrelseförvaltningen.

Se över taxor och avgifter i syfte att avgiftsintäkterna ska bidra till verksamheternas finansiering.

Kommentar:

Taxorna och avgifterna inom socialnämndens verksamheter har justerats utifrån prisbasbeloppet och gällande indexering. Beslut om ny taxa för äldreomsorg har fattats till följd av minskade statsbidrag vilket bedöms öka intäkterna med ca 700 tkr till socialförvaltningen. Samtidigt minskar uppräkningsgraden av budgeten för verksamhetsområdet med motsvarande grad.

SÄRSKILDA UPPDRAG FRÅN NÄMNDPLANEN FÖR INDIVID- OCH FAMILJEOMSORG

Fortsätta öka självförsörjningsgraden.

Kommentar:

Tyresö kommun har en låg andel som är i behov av ekonomiskt bistånd. Bedömningen är att andelen fortsatt kommer att understiga två procent.

Tillsammans med nämnderna BUN och GAN besluta om vilket förebyggande arbete och tidiga insatser som Tyresö kommun ska erbjuda samt säkerställa uppföljning och kvalitetsmätning av insatserna.

Kommentar:

En inventering av det förebyggande arbetet i kommunen för barn och ungdomar gjordes under 2015 som visade att det finns flera välfungerande förebyggande insatser i kommunen. En slutsats var att införa föräldrautbildning och att erbjuda familjestödssamtal utan utredning. Utvecklingen av dessa insatser pågår och går delvis ihop med uppdraget att utveckla stödet till barn och ungdomar med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och deras familjer. Arbetet framåt förutsätter medel utöver nuvarande budgetram.

Gemensamt med nämnderna BUN och GAN utveckla stödet till barn och ungdomar med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och deras familjer. Målsättningen är att kunna ge rätt stöd på hemmaplan.

Kommentar:

Ett arbete har påbörjats. En arbetsgrupp har tillsatts med representanter från de tre förvaltningarna och analys av behov pågår.

Ta fram en omvärldsanalys som bland annat innehåller en behovsplan för verksamhetsområdet för 2016-2020 och som presenteras på nämnden i mars.

Kommentar:

En behovsanalys har tagits fram och presenterats för socialnämnden.

Fortsätta att utveckla projektet "En väg in och många vägar till arbete, studier och egen försörjning".

Kommentar:

Projektet är implementerat sedan tidigare.

Genomlysna behovet av boendeplatser i alla kommundelar.

Kommentar:

En genomlysning kommer att påbörjas.

SÄRSKILDA UPPDRAG FRÅN NÄMNDPLANEN FÖR OMSORG OM PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING

Genomlysna behovet av boendeplatser i alla kommundelar.

Kommentar:

En genomlysning kommer att påbörjas.

Gemensamt med nämnderna BUN och GAN utveckla stödet till barn och ungdomar med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och deras familjer. Målsättningen är att kunna ge rätt stöd på hemmaplan.

Kommentar:

Ett arbete har påbörjats. En arbetsgrupp har tillsatts med representanter från de tre förvaltningarna och analys av behov pågår.

SÄRSKILDA UPPDRAG FRÅN NÄMNDPLANEN FÖR ÄLDREOMSORG

Genomföra Silviacertifiering av äldreomsorgen.

Kommentar:

Ett arbete pågår med att vidareutbilda all personal på vård- och omsorgsboenden i kommunen, både kommunala och privata. Utbildningen, som genomförs av Silviahemmet, innebär att all personal blir utbildade i demensvård i syfte att kunna bidra till högsta möjliga livskvalitet för de demenssjuka, oavsett sjukdomsgrad, och deras anhöriga. Alla privata vård- och omsorgsboenden i kommunen har genomfört grundutbildningen och är nöjda med denna. Cheferna upplever att de redan kan se förbättrade arbetssätt i den dagliga verksamheten. Björkbackens Äldrecenter är i slutfasen i grundutbildningen.

Säkerställa tillkomsten av ytterligare platser inom särskilt boende genom nya vård- och omsorgsboenden.

Kommentar:

I behovsplanen för äldreomsorgen redogörs för planeringen av nya boenden.

Genomföra en satsning på mat och måltider inom äldreomsorgen.

Kommentar:

Aktiviteter har formulerats i enhetsplanerna för enheterna inom Björkbackens vård- och omsorgsboenden. De privata utförarna har påbörjat aktiviteter kring mat och måltider och frågan har uppmärksamats på branschrådet i maj.

Genomlysna behovet av boendeplatser i alla kommundelar.

Kommentar:

En genomlysning kommer att påbörjas.

INDIKATORER AVSEENDE INDIVID- OCH FAMILJEOMSORGEN

Andel av Tyresöborna, inklusive barn, som varit i behov av ekonomiskt bistånd.

Kommentar:

Resultatet redovisas i samband med verksamhetsberättelsen för år 2016.

Ekonomiskt resultat för verksamhetsområdet.

Kommentar:

Resultatet för individ- och familjeomsorgen för delåret är bättre än budget. Prognosen för helåret är dock ett underskott med 4 mkr mot budget.

Den totala sjukefrånvaron för personal inom individ- och familjeomsorgen.

Kommentar:

Akkumulerat till och med mars var sjukfrånvaron för personalen inom individ- och familjeomsorgen 5,5 procent vilket är en klar förbättring jämfört med motsvarande period 2015 då andelen var 10,5 procent.

Andel av verksamhetsrådets anställda som skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare

Kommentar:

Indikatorn mäts under hösten 2016 och redovisas först i verksamhetsberättelsen för år 2016.

Andel av de anställda inom verksamhetsområdet som anger att sysselsättningsgraden är anpassad till deras önskemål

Kommentar:

Indikatorn mäts under hösten 2016 och redovisas först i verksamhetsberättelsen för år 2016.

INDIKATORER AVSEENDE OMSORGEN OM PERSONER FUNKTIONSNEDSÄTTNING

Antal personer med daglig verksamhet enligt LSS som får arbete eller börjar studera.

Kommentar:

Ingen person med daglig verksamhet har fått arbete eller börjat studera.

Andel personer som söker bistånd som anger att de är nöjda med biståndsavdelningens arbete med information, bemötande och handläggningstider.

Kommentar:

Indikatorn mäts under hösten 2016 och redovisas först i verksamhetsberättelsen för år 2016.

Ekonomiskt resultat för myndigheten.

Kommentar:

Resultatet för myndigheten för delåret är inte i nivå med budget. Prognosen för helåret är ett underskott med 9,5 mkr.

Ekonomiskt resultat för verksamheten i kommunal regi.

Kommentar:

Resultatet för verksamheten i kommunal regi för delåret är inte i nivå med budget. Prognosen för helåret är ett underskott med 1 mkr.

Den totala sjukfrånvaron för personal inom omsorgen om personer med funktionsnedsättningen i kommunal regi.

Kommentar:

Akkumulerat till och med mars var sjukfrånvaron för personalen inom omsorg om personer med funktionsnedsättning i kommunal regi 7,5 procent vilket är en klar förbättring jämfört med motsvarande period 2015 då andelen var ca 11 procent.

Den totala sjukfrånvaron för personal inom myndighetsdelen inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning.

Kommentar:

Akkumulerat till och med mars var sjukfrånvaron för personal inom myndighetsutövningen både inom omsorg om personer med funktionsnedsättning och äldreomsorg ca 8 procent. Föregående

period år 2015 var andelen ca 13 procent.

Andel av verksamhetsområdets anställda som skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare.

Kommentar:

Indikatorn mäts under hösten 2016 och redovisas först i verksamhetsberättelsen för år 2016.

Andel av de anställda inom verksamhetsområdet som anger att sysselsättningsgraden är anpassad till deras önskemål.

Kommentar:

Indikatorn mäts under hösten 2016 och redovisas först i verksamhetsberättelsen för år 2016.

INDIKATORER AVSEENDE ÄLDREMSORG

Andel brukare som anger att de är nöjda eller mycket nöjda inom bemtjänst enligt socialstyrelsens årliga nationella undersökning

Kommentar:

Indikatorn mäts nationellt och redovisas först i verksamhetsberättelsen för år 2016.

Andel brukare som anger att de är nöjda eller mycket nöjda inom särskilt boende enligt socialstyrelsens årliga nationella undersökning.

Kommentar:

Indikatorn mäts nationellt och redovisas först i verksamhetsberättelsen för år 2016.

Andel personer 65 år och äldre som riskbedöms när det gäller fall, undernäring respektive trycksår och som bor i vård- och omsorgsboende.

Kommentar:

Indikatorn mäts i slutet av året och redovisas i verksamhetsberättelsen för år 2016.

Ekonomiskt resultat för myndigheten.

Kommentar:

Resultatet för myndigheten för delåret är bättre än budget. Prognosen för helåret är ett resultat som är i nivå med budget.

Ekonomiskt resultat för verksamheten i kommunal regi.

Kommentar:

Resultatet för verksamheten i kommunal regi för delåret är i nivå med budget. Prognosen för helåret är dock ett underskott med 2,5 mkr.

Den totala sjukfrånvaron för personal inom äldreomsorgen i kommunal regi.

Kommentar:

Ackumulerat till och med mars var sjukfrånvaron för personalen inom äldreomsorg i kommunal regi 9,75 procent vilket är en förbättring jämfört med motsvarande period 2015 då andelen var två procentenheter högre.

Den totala sjukfrånvaron för personal inom myndighetsdelen för äldreomsorgen.

Kommentar:

Ackumulerat till och med mars var sjukfrånvaron för personal inom myndighetsutövningen både inom omsorg om personer med funktionsnedsättning och äldreomsorg ca 8 procent. Föregående period år 2015 var andelen ca 13 procent.

Andel av verksamhetsområdets anställda som skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare.

Kommentar:

Indikatorn mäts under hösten 2016 och redovisas först i verksamhetsberättelsen för år 2016.

Andel av de anställda inom verksamhetsområdet som anger att sysselsättningsgraden är anpassad till deras önskemål.

Kommentar:

Indikatorn mäts under hösten 2016 och redovisas först i verksamhetsberättelsen för år 2016.

3 Analys av verksamhet och ekonomi

SAMMANTAGET RESULTAT FÖR SOCIALNÄMNDENS VERKSAMHETER

Det sammantagna resultatet för socialnämndens verksamheter för perioden januari till och med april överstiger budgeten. Resultatet för de tre verksamhetsområdena är totalt 12,8 mkr. För verksamhetsområdena individ- och familjeomsorgen och äldreomsorgen redovisas nu ett överskott. Prognosen för helåret är dock ett underskott med ca 17 mkr för de tre verksamhetsområdena sammantaget.

Prognosen är en förbättring mot resultatet för år 2015 där de tre verksamhetsområdena uppvisade ett underskott på totalt ca 27 Mkr mot budget. För år 2016 har individ- och familjeomsorgen tillförts 3,6 Mkr i tillfällig förstärkning och omsorgen om personer med funktionsnedsättning har en tillfällig förstärkning med 2,5 Mkr. En tillfällig förstärkning genom statliga medel på 1,7 mkr tillkom också för ensamkommande asylsökande barn- och ungdomar. Socialnämndens verksamheter hade utan dessa förstärkningar kunnat förväntas få ett resultat nästan i nivå med år 2015. Detta trots en uppräknings av budget.

Det fortsatta förväntade sammanlagda underskottet för socialnämndens verksamheter beror på att volymökningar och prisökningar inom framförallt individ- och familjeomsorgen och omsorgen om personer med funktionsnedsättning som under flera års tid överstigit de årliga uppräkningsarna av budget.

INDIVID- OCH FAMILJEOMSORG

Tkr	Periodens intäkter	Periodens kostnader	Periodens resultat	Prognos helår
Avdelningsledning	2 285	-2 076	209	0
Försörjningsstödsenheten	11 448	-10 111	1 337	0
Familjevårds- och familjerättsenheten	14 232	-15 075	-843	-1 500
Barn- och ungdomsenheten	16 226	-15 543	683	-4 000
Ensamkommande PUT/asyl	41 180	-34 635	6 545	3 000
Vuxenenheten	11 774	-12 129	-355	-1 500
Totalt IFO myndighet	97 146	-89 568	7 577	-4 000

För myndighetsutövningen inom individ- och familjeomsorgen uppgår nettoresultatet till och med april till 7 577 tkr. Årsprognosen beräknas dock uppgå till -4 000 tkr.

Individ- och familjeomsorgen har sett över en längre tid redovisat underskott i verksamheten. År 2015 uppgick underskottet till -6 400 tkr. Resultatet för försörjningsstödsenheten och vuxenenheten har varit i linje med budget eller ett överskott.

Antalet orosanmälningar rörande barn och unga fortsätter öka. Under år 2015 var anmälningarna och antalet inledda utredningar för barn- och unga 15 procent fler än tidigare år, vilket är betydligt mer än

vad som kan förväntas utifrån befolkningsökningen.

Under större delen av år 2015 och hittills under år 2016 har personalsituationen varit mycket ansträngd på barn- och ungdomsenheten. Sedan mars månad har läget när det gäller rekrytering och bemanning förbättrats något.

Personalsituationen har medfört att barn- och ungdomar och deras familjer inte har kunnat få alla insatser inom rimlig tid. Det har varit nödvändigt att prioritera de mest akuta insatserna för barn och ungdomar med omedelbara skyddsbehov.

Personalsituationen är helt avgörande för en fungerande verksamhet. Då det under en längre tid funnits flera vakanta tjänster så finns det idag ett stort antal ärenden i väntan på utredning. Oavsett åtgärder i verksamheten kommer det att ta tid innan samtliga ärenden har utretts.

En åtgärd för att underlätta rekrytering är att erbjuda högre löner vilket medför ökade personalkostnader. Socialsekreterares löner har också prioriterats vid löneöversynen för år 2016. De ökade personalkostnaderna bedöms motsvara ungefär 1 000 tkr per år. Antalet vakanser innebär dock att personalkostnaderna totalt är lägre än budgeterat.

Situationen kring mottagandet av ensamkommande asylsökande barn- och unga och omhändertagandet av de ensamkommande som fått permanent uppehållstillstånd har stabiliserats. Hittills i år har kommunen inte mottagit några ensamkommande asylsökande barn.

Till följd av att vuxenheten får färre nya lägenheter än planerat blir de kostnadsbesparande effekterna av placeringar inom kommunen lägre än förväntat. Detta innebär kostnader på ca 2 000 tkr mer än budgeterat för år 2016.

Verksamhetsområdet visar ett överskott fram till och med april. I takt med att ny personal rekryteras ökar antalet genomförda utredningar och därmed troligen även kostnaderna. Prognosen är därför ett underskott på ca 4000 tkr för hela år 2016.

I dagsläget medför ersättningen för ensamkommande ett överskott mot budget som minskar det totala underskottet för individ- och familjeomsorg. Om dessa medel separeras från individ- och familjeomsorgens budget medför detta ytterligare 3 000 tkr i underskott för hela verksamhetsområdet.

OMSORG OM PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING - MYNDIGHETSUTÖVNING

Tkr	Periodens intäkter	Periodens kostnader	Periodens resultat	Prognos helår
Förvaltningsgemensamt/Administration	4 845	-6 181	-1 336	0
Hemtjänst	3 788	-4 168	-380	0
Boendestöd	3 937	-3 797	140	0
Korttidsvistelse	1 854	-1 587	267	0
Särskilt boende/annat boende	7 406	-8 418	-1 012	-5 000
Övriga insatser i ordinärt boende	2 661	-2 459	202	0
Boende enl. LSS för vuxna	28 109	-27 001	1 108	0
Boende enl. LSS för barn och unga	1 723	-2 979	-1 256	0
Personlig assistans	12 470	-13 528	-1 058	-4 500
Daglig verksamhet	12 690	-13 132	-442	0
Övriga insatser enl. LSS	9 202	-7 775	1 427	0
HSL	1 189	-659	530	0
Färdtjänst	50	-20	30	0
Totalt FO myndighet	89 924	-91 705	-1 780	-9 500

Myndighetsutövningen avseende omsorg om personer med funktionsnedsättning har ett nettoresultat till och med april med -1 780 tkr. Prognosen för hela år 2016 beräknas till -9 500 tkr.

Myndighetsutövningen har uppvisat ett underskott mot budget under flera år där kostnader för volymer och priser överstiger ökningen av resurser. Kostnaderna ökar framförallt allt till följd av fler köp av boendeplatser för personer med psykisk funktionsnedsättning utanför kommunen samt en ökning av den personliga assistans som kommunen har finansieringsansvar för.

Det finns stora behov av mellanboenden och träningslägenheter för personer med psykisk funktionsnedsättning. Boendesituationen i kommunen medför att målgruppen har mycket begränsad tillgång till bostäder på den öppna bostadsmarknaden. Detta bromsar upp boendekedjan och för den enskilde blir mellanboendet eller träningslägenheten ett långvarigt eller permanent boende.

De förväntade kostnaderna för köpta boendeplatser för personer med psykisk funktionsnedsättning bedöms för hela år 2016 överstiga budgeten med ca 5 000 tkr. För att hålla nere kostnadsutvecklingen måste behovet av boendeplatser i högre utstäckning tillgodoses inom kommunen än vad som idag är möjligt.

Det finns också stora behov av boendestöd och tillgången till utförare har säkrats i och med införandet i april av Lag om valfrihet för boendestöd. Eftersom antalet timmar per brukare är få innebär ökningen av insatsen inga alarmerande kostnader utöver budget.

Antalet timmar personlig assistans som kommunen har kostnadsansvar för ökar trots att antalet personer med insatsen inte bedöms öka. Försäkringskassans strängare bedömning avseende grundläggande behov inom ramen för Socialförsäkringsbalken medför en överföring av kostnadsansvaret till kommunen som har ansvaret för personlig assistans enligt lagen om särskilt stöd

och service, LSS. Det finns därför ett behov av att öka den juridiska kompetensen inom förvaltningen för att bättre kunna möta utvecklingen. De förväntade kostnaderna för personlig assistans bedöms överstiga budgeten med 4 500 tkr.

OMSORG OM PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING – KOMMUNAL REGI

Tkr	Periodens intäkter	Periodens kostnader	Periodens resultat	Prognos helår
Administration	1 359	-921	438	0
Bostadsenheter	16 252	-15 773	479	0
Personlig assistans	20 188	-20 013	175	-3 000
Korta insatser	2 273	-2 094	179	500
Daglig verksamhet, Tyda	5 467	-4 599	868	1 500
Resursenheten	5 859	-5 142	717	0
Socialpsykiatri	6 354	-6 332	22	0
Totalt FO kommunal regi	57 752	-54 874	2 878	-1 000

För det kommunala utförandet av omsorg om personer med funktionsnedsättning uppgår nettoresultatet till och med april till 2 878 tkr. Prognosen för hela år 2016 bedöms dock bli -1 000 tkr. Kommunens dagliga verksamhet Tyda utgör en egen resultatenhet och har en ingående balans från föregående år som minskar det förväntade underskottet.

Kostnaden för utförandet av personlig assistans i kommunal regi har under flera år överstigit intäkterna från schablonersättningen. Socialnämnden har därför beslutat att upphandla verksamheten och verksamheten planeras att under början av år 2017 övergå till privat utförare. I och med detta kommer underskottet för utförandet av personlig assistans att upphöra.

ÄLDREOMSORG - MYNDIGHETSUTÖVNING

Tkr	Periodens intäkter	Periodens kostnader	Periodens resultat	Prognos helår
Förvaltningsgemensamt/Administration	6 989	-8 467	-1 478	0
Hemtjänst	32 832	-30 837	1 995	0
Korttidsplats	12 519	-9 812	2 707	0
Dagverksamhet	1 817	-1 678	139	0
Vård och omsorgsboende	61 045	-60 449	596	0
Öppen verksamhet	68	-51	17	0
Övriga insatser i ordinärt boende	1 000	-922	78	0
Färdtjänst	50	-21	29	0
Totalt AO myndighet	116 320	-112 237	4 083	0

För myndighetsutövningen av äldreomsorg uppgår nettoresultatet till och med april till 4 083 tkr. Överskottet för perioden januari till april beror på att antalet äldre i behov av insatser är samma som föregående års period. Bedömningen är dock att det kommer att ske en ökning av antalet personer med behov av insatser. För hela år 2016 bedöms resultatet därför bli i enlighet med vad som budgeterats.

ÄLDREMSORG - KOMMUNAL REGI

Tkr	Periodens intäkter	Periodens kostnader	Periodens resultat	Prognos helår
Administration	1 778	-2 294	-516	0
Vård- och omsorgsboenden	22 052	-22 646	-594	-2 500
Kortidsplats	5 460	-4 859	601	0
Dagverksamhet	1 510	-1 384	126	0
Hemtjänst	23 574	-23 180	394	0
HSL	655	-653	2	0
Totalt AO kommunal regi	55 029	-55 016	13	-2 500

Det kommunala utförandet av äldreomsorg har ett nettoresultat till och med april på 13 tkr. Resultatet för hela år 2016 är årsprognosen bedöms bli – 2 500 tkr.

Underskottet beror bland annat på kostnader i samband med den höga andelen sjukskrivningar. Olika aktiviteter pågår i syfte att minska sjuktalen inom verksamheterna framför allt när det gäller kortare sjukfrånvaro.

4 Åtgärder som nämnden avser vidta vid avvikelser

En åtgärdsplan för att nå budget i balans år 2016 föreslås beslutas av socialnämnden på socialnämndens möte den 2016-05-25. Eftersom åtgärdsplanen ännu inte beslutats så redovisas inte förslagen i denna delårsrapport.

5 Kvalitetsuppföljning

INKOMNA SYNPUNKTER TILL SOCIALFÖRVALTNINGEN

Under perioden januari – april 2016 har totalt 27 synpunkter inkommit till socialförvaltningen, relativt jämnt fördelade över verksamhetsområdena äldreomsorg, funktionsnedsättning och individ- och familjeomsorg.

LEX SARAH OCH LEX MARIA

Under perioden januari – april 2016 har tre utredningar gjorts enligt lex Sarah varav två inom äldreomsorgen och en inom individ- och familjeomsorgen. Två utredningar enligt lex Sarah och en enligt Lex Maria har anmälts vidare till Inspektionen för vård och omsorg, IVO.

EJ VERKSTÄLLDA BESLUT

Förvaltningen rapporterar kvartalsvis ej verkställda beslut till IVO och sammanställningar redovisas till socialnämnd, kommunfullmäktige och revisorer. Under årets första kvartal har 26 beslut rapporterats in, varav tre inom äldreomsorgen, 13 inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning (12 LSS och 1 SoL) och 10 inom individ- och familjeomsorgen.

UPPFÖLJNING AV UTFÖRARE

Avtalsuppföljning gällande daglig verksamhet och sysselsättning för personer med psykisk funktionsnedsättning pågår. En enkät har skickats ut till samtliga utförare som förvaltningen har tecknat avtal med, 12 utförare inom daglig verksamhet (inklusive utförare i kommunal regi) och tre utförare inom sysselsättning för personer med psykisk funktionsnedsättning.

LOV inom boendestöd infördes den 4 april. För närvarande har kommunen tecknat avtal med fem utförare, inklusive den kommunala utföraren.

Branschråd, i syfte att öka samarbete och utbyte mellan de privata aktörerna och utförarna inom kommunal regi och myndigheten, är under maj månad inplanerade för:

- LOV daglig verksamhet
- LOV sysselsättning för personer med psykisk funktionsnedsättning
- Vård- och omsorgsboenden i kommunen
- LOV hemtjänst, ledsagarservice, avlösarservice SoL och LSS barn och vuxna

GRANSKNINGAR

Kommunens kvalitetsenhet granskar socialförvaltningens verksamheter enligt en granskningsplan som kommunstyrelsen fastställt för privat och kommunal verksamhet.

En granskning av mat- och måltidssituationen på kommunens samtliga fyra vård- och omsorgsboenden, Trollängen, Ängsgården, Krusmyntan och Björkbacken, genomfördes under slutet av 2015 och resultatet redovisades i socialnämnden i mars 2016. Granskningen visade bland annat att det finns stora skillnader mellan de olika vård- och omsorgsboendena när det gäller hur väl måltidssituationen fungerar och vad de boende tycker om maten. Förvaltningen ser ett behov av att

arbeta vidare med detta.

Kvalitetsenheten har under början av året genomfört uppföljande granskning av Lindalens städ- och hemtjänst AB och av vård- och omsorgsboendet Trollängen, som bedrivs av Förenade Care. En uppföljningsgranskning av korttidsboendena Viljan och Linnéan sammanställs i nuläget.

Under mars och april 2016 granskades den dagliga verksamheten Tyda, som bedrivs i kommunal regi. Granskning av daglig verksamhet Misa (Bondegatan och Globen) samt Resursteamet (Farsta) pågår i dagsläget.

Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) har under november-december 2015 genomfört tillsyn av hälso- och sjukvården på vård- och omsorgsboenden för äldre i Tyresö kommun. Uppföljningen ingår i kvalitetsuppföljning enligt systematiskt kvalitetsledningsarbete för medicinskt ansvarig sjuksköterska. Redovisades i socialnämnden i april 2016.

Datum 2016-05-25
 Tid 18:30–21:40
 Plats Myggdalen plan 1 kommun huset

Beslutande Se närvarolista

Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats och tid 2016-05-30 kl 10:15

Paragrafer 1041 - 1052
 2003-2004

Sekreterare Anita Lindbohm
 Anita Lindbohm

Ordförande Andreas Jonsson
 Andreas Jonsson

Justerande Carl-Johan Karlson
 Carl-Johan Karlson

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
 Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Socialnämnden
 Sammanträdesdatum 2016-05-25
 Datum då anslaget sätts upp 2016-05-31
 Datum då anslaget tas ned 2016-06-22
 Förvaringsplats för protokollet Socialförvaltningens arkiv

Underskrift Anita Lindbohm
 Anita Lindbohm

AK

Utdragsbestyrkande

Närvarolista

Beslutande

Andreas Jonsson (M)
 Anna Lund (KD)
 Carl-Johan Karlson (S)
 Gerd Dufberg (M)
 Peter Freij (M)
 Åsa de Mander (L)
 Lars Owe Larsson (C)
 Barbro Rådberg (S)
 Bertil Johansson (S)
 Margitha Applegate (S)
 Peter Söderlund (MP)

Ersättare

Birgitta Soccorsi (M)
 Fredrik Bergquist (M)
 Jesper Lithman (M)
 Tony Thorén (L)
 Gisela Jansson (S)
 Alejandro Ozano (MP)
 Lisa Månsson (MP)
 Yvonne Sternberg Taubert (V)

Övriga

Anita Lindbohm, Sekreterare, Socialförvaltningen
 Gunny Bäckström, T f förvaltningschef, Socialförvaltningen
 Ansa Haapala, Stabschef, Socialförvaltningen, §§ 1041-1052
 John Henriksson, Myndighetschef, Socialförvaltningen, §§ 1041-1052
 Auli Metsänsalo, Enhetschef, Socialförvaltningen, §§ 1041-1052
 Eva Tullander, Enhetschef, Socialförvaltningen, §§ 1041-1052
 Maria Klarberg, Verksamhetschef, Socialförvaltningen, §§ 2003-2004
 Håkan Wramner, Utredare, Socialförvaltningen, §§ 1041-1052
 Johan Öhrberg, Verksamhetscontroller, Socialförvaltningen, §§ 1041-1052
 Torsten Sjöström, T f myndighetschef, Socialförvaltningen, §§ 1041-1052

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

Magnus Dahlquist, Controller, Kommunstyrelseförvaltningen, §§ 1041-1052
Linda Vikman, Kvalitetscontroller, Kommunstyrelseförvaltningen, §§ 1041-1042
Annelie Sandin, Enhetschef, Socialförvaltningen, §§ 1041-1042
Catarina Stavenberg, Seniorskonsult, Kommunstyrelseförvaltningen, §§ 1041-1043

Frånvarande

Lars Lagerstedt (C)
Amanda Kennerberg (KD)
Fredrik Melin (S)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

§ 1045

Dnr 2015/SN 0179 003

Åtgärder för att nå en budget i balans år 2016

Socialnämndens beslut

1. Förvaltningens redovisning av genomförda, påbörjade och planerade åtgärder noteras.
2. Socialnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag på ytterligare åtgärder för en budget i balans år 2016 om sammanlagt 2 150 tkr.

Reservation

Carl-Johan Karlson (S) lämnar skriftlig reservation för de tjänstgörande socialdemokratiska ledamöternas räkning (bilaga).

Röstförklaring

Peter Freij (M) inkommer med röstförklaring (bilaga).

Beskrivning av ärendet

Vid socialnämndens möte 2015-10-21 beslutade socialnämnden enligt förvaltningens förslag på åtgärder för en budget i balans år 2016. Förvaltningschefen uppdrogs att återkomma med en mer konkret beskrivning av åtgärderna i samband med den första delårsrapporten för år 2016.

Av de förslag till åtgärder som beslutades i oktober 2015 så har flera genomförts eller påbörjats. Övriga åtgärder kommer att påbörjas under hösten år 2016. Ytterligare möjliga åtgärder har också identifierats.

Yrkande

Carl-Johan Karlson (S) yrkar för de tjänstgörande socialdemokratiska ledamöternas räkning att beslutspunkt 2 kompletteras med summan av ytterligare identifierade möjliga åtgärder.

Carl-Johan Karlson (S) tilläggsyrkar för de tjänstgörande socialdemokratiska ledamöternas räkning om en beslutspunkt 3 att socialnämndens ordförande

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

ska, senast vid sammanträde den 22 juni 2016, återkomma till socialnämnden med förslag till beslut på omedelbara specificerade tillkommande åtgärder - uppgående till ett netto om lägst 17 mkr - för att tillse att socialnämndens politikområde uppnår en budget i balans avseende verksamhetsår 2016.

Beslutsgång

Ordförande ställer proposition på Carl-Johan Karlsons (S) yrkande om komplettering av beslutspunkt 2 med sammanlagd summa för identifierade möjliga åtgärder och finner att socialnämnden har bifallit det.

Ordförande ställer proposition på Carl-Johan Karlsons (S) tilläggsyrkande om en beslutspunkt 3 och finner att socialnämnden har avslagit det.

Carl-Johan Karlson (S) begär omröstning. Ordförande meddelar att den som yrkar avslag till Carl-Johan Karlsons (S) tilläggsyrkande röstar ja och den som yrkar bifall till Carl-Johan Karlsons (S) yrkande röstar nej. Röstningsresultat: 6 ja och 5 nej, se bifogat omröstningsprotokoll.

Bilagor

Tjänsteskrivelse åtgärder för budget i balans.pdf

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--

Omröstningsprotokoll socialnämnden

Sammanträdesdatum: 2016-05-25 Röstning § 1045

Ordinarie ledamöter	Tjänstgörande ersättare	Ja	Nej	Avstår
Andreas Jonsson (M)		X		
Anna Lund (KD)		X		
Carl-Johan Karlson (S)			X	
Gerd Dufberg (M)		X		
Peter Freij (M)		X		
Åsa de Mander (FP)		X		
Lars-Owe Larsson (C)		X		
Barbro Rådberg (S)			X	
Bertil Johansson (S)			X	
Margitha Applegate(S)			X	
Peter Söderlund (MP)			X	
		6	5	

Röstordning:

Den som yrkar avslag till Carl-Johan Karlsons (S) tilläggsyrkande röstar ja.
Den som yrkar bifall till Carl-Johan Karlsons (S) tilläggsyrkande röstar nej.

Justeras

Ordförande

Justering

Reservation

Socialnämndens sammanträde den 25 maj 2016

Ärende 5 Åtgärder för att nå budget i balans år 2016

Överröstade i frågan om att vårt tilläggsyrkande borde ha bifallits avger vi denna reservation.

Socialdemokraternas yrkande under punkt 2 är att denna borde ha haft lydelsen;
Socialnämnden beslutar om att de åtgärder som anges i tjänsteskrivelsens avsnitt Ytterligare identifierade möjliga åtgärder för att nå en budget i balans om sammanlagt 2 150 000 kr, ska vidtas snarast. Vidare ska socialnämndens ordförande, senast vid sammanträdet den 22 juni 2016, återkomma till socialnämnden med förslag till beslut på omedelbara specificerade tillkommande åtgärder - uppgående till ett netto om lägst 17 000 000 kronor - för att tillse att socialnämndens politikområde uppnår en budget i balans avseende verksamhetsår 2016. Vi har blivit nedröstade avseende detta.

Under 2015 fick socialnämnden uppdraget från kommunfullmäktige att senast den 31 augusti 2015 till kommunstyrelsen redovisa förslag till åtgärdsplan för att anpassa verksamheten till beslutad ram. Vid socialnämndens sammanträde i juni togs upp att "Ett åtgärds paket för hur socialnämnden ska nå balans för budgetåret 2015 redovisades i socialnämnden redan i november 2014.". Det angavs exempelvis också att "För äldreomsorgen är nedan redovisade åtgärder inte en plan för att nå budget i balans utan snarare en förutsättning för att bereda utrymme för att möta volymökningar.". Den begärda redovisningen till kommunstyrelsen senast per 31 augusti 2015 skedde inte. I stället ställdes socialnämndens planerade sammanträde i augusti 2015 in. Den 22 oktober 2015 föredrog socialnämndens ordförande Andreas Jonsson (m) muntligt ärendet "...uppföljning av åtgärder för att nå en ekonomi i balans..." vid kommunledningsutskottets sammanträde. Det är obekant för socialnämndens ledamöter vad som sades eftersom det inte finns någon skriftlig redovisning från mötet. Vår uppfattning är generellt att denna typ av viktiga frågor ska hanteras genom skriftliga dokument och inte form av – så som nu skett – muntliga föredragningar som omöjliggör all form av insyn i verksamheten.

De föregående senaste fyra åren har det ackumulerade underskottet för socialnämndens politikområde uppgått till 69 miljoner kronor (för 2015 underskott på 23 miljoner kronor, för 2014 underskott på 27 miljoner kronor, för 2013 underskott på 10 miljoner kronor och för 2012 underskott på 9 miljoner kronor). I år prognosticeras underskottet till 17 miljoner kronor efter de åtgärder som anges i nu aktuell tjänsteskrivelse. Detta innebär att det beräknade underskottet för de senaste fem åren blir sammanlagt 86 miljoner kronor. De åtgärder som skulle vidtas för att nå en budget i balans år 2015 rann ut

i sanden. Så har skett även avseende de föregående åren. Handlingsmönstret återupprepas nu för innevarande budgetår 2016.

Vi socialdemokrater anser att en välskött kommunal ekonomi är A och O samt att budgetstyrning är nödvändig. Det samlade moderata arbetssättet inom socialnämndens politikområde är enligt vår mening av motsatt karaktär. Den passivitet som under flera år satt sin prägel på detta politikområde är slående. Det ekonomiska utfallet enligt ovan av att göra ingenting talar för sig själv. Det är svårt att tolka dessa beteenden på något annat sätt än att socialnämndens moderate ordförande är ointresserad av att arbeta med frågor som rör politikområdets budgetstyrning. Styrningen förefaller i realiteten obefintlig. Inte heller kommunstyrelsens ordförande verkar bekväm med att behöva hantera denna typ av grundläggande kommunalekonomiska frågor. Annars hade han tillsett att en förändring av förhållandena inom politikområdet sker. Ett ansvarslöst och för Tyresös skattebetalare mycket dyrt förhållningssätt.

För socialdemokraterna i socialnämnden

Carl Johan Karlson

Röstförklaring avseende paragraf 5 Socialnämndens sammanträde den 25/5 2016

Jag ställer mej bakom förslag till beslut och röstade med en enig Alliansgrupp ja till båda beslutspunkterna i tjänsteskrivelsens förslag till beslut .

Stora utmaningar inom bland annat funktionshinderområdet belastar budgeten av 2016.

Jag vill ändå påpeka att jag vill att förvaltningens alla verksamheter måste vända på varje krona och om möjligt utan att detta går ut över kärnverksamhetens kvalitet och helst omvärdera investeringar som går att skjuta på.

Jag ser också helst att verksamheterna så långt som möjligt undviker övriga kostnader som inte måste ske inom budgetåret för att inte äventyra verksamheternas kvalitet eller personalens arbetsmiljö.

Också val av hur man möts, konfererar och representerar måste ses över så att kostnader även här kan reduceras till minsta möjliga nivå.

Jag har det största förtroende för förvaltningsledningens prioriteringar men vill ändå bilägga dessa tankar som går ut på att spara varje krona som går ut utan att äventyra kvalitet eller arbetsmiljö

Att spara hela det prognostiserade underskottet förstår jag vara svårt men varje enhet inom nämndens verksamheter måste bidra till att komma så nära en budget i balans som möjligt därför vill jag se ett köpstopp gällande varor och tjänster för att så långt som möjligt minska underskottet inom nämndens ansvarsområde.

Även planerade utvecklingsprojekt inom exempelvis TYDA anser jag kan behöva skjutas på tills förvaltningen inklusive resultatenheter tillsammans presterar en budget i balans.

Peter Freij

Ledamot i Socialnämnden
Moderaterna

Tyresö kommun
Socialförvaltningen
Håkan Wramner
Utredare

TJÄNSTESKRIVELSE
2016-05-17
1 (4)

Diarienummer
2015/SN 0179 003

Socialnämnden

Åtgärder för att nå budget i balans år 2016

Förslag till beslut

1. Förvaltningens redovisning av genomförda, påbörjade och planerade åtgärder noteras.
2. Socialnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag på ytterligare åtgärder för en budget i balans år 2016

Socialförvaltningen

Gunny Bäckström
tf förvaltningschef

Ansa Haapala
stabschef

Beskrivning av ärendet

Vid socialnämndens möte 2015-10-21 beslutade socialnämnden enligt förvaltningens förslag på åtgärder för en budget i balans år 2016. Förvaltningschefen uppdrogs att återkomma med en mer konkret beskrivning av åtgärderna i samband med den första delårsrapporten för år 2016.

Av de förslag till åtgärder som beslutades i oktober 2015 så har flera genomförts eller påbörjats. Övriga åtgärder kommer att påbörjas under hösten år 2016. Ytterligare möjliga åtgärder har också identifierats.

Uppföljning av åtgärder som beslutades av socialnämnden 2015-10-21

Individ- och familjeomsorg

Ett arbete pågår med att minska placeringskostnaderna för ensamkommande asylsökande barn och unga och ensamkommande barn och unga med permanent uppehållstillstånd. Detta bedöms minska kostnaderna med ca 3 000 tkr under år 2016.

Effekterna av arbetet kring sociala boenden tillsammans med Tyresö bostöder har ännu inte följts upp.

Upphandling av driften av Källans stödboende pågår men det är tveksamt om detta kommer att minska kostnaderna.

Omsorg om personer med funktionsnedsättning

En upphandling av personlig assistans i kommunal regi har påbörjats. Uppdraget bedöms övergå till en privat utförare från februari år 2017. Upphandlingen kommer innebära att det underskott som finns för personlig assistans i kommunal regi minskar med ca 3000 tkr under år 2017.

Ett arbete tillsammans med barn- och utbildningsförvaltningen och utvecklingsförvaltningen har påbörjats i syfte att utveckla stödet till barn och ungdomar med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och deras familjer för att kunna ge rätt stöd på hemmaplan. En arbetsgrupp har tillsatts med representanter från de tre förvaltningarna och analys av behov har påbörjats.

En ramavtalsupphandling av hem för vård eller boende, HVB för socialpsykiatri har inte kunnat fullföljas på grund av för få anbud.

Ett strategiskt arbete pågår avseende bedömningar vid omprövningar avseende personlig assistans. Detta arbete bedöms minska kostnaderna med ca 350 tkr

under år 2016.

Ett arbete med att se över kriterierna för boendestöd kommer påbörjas under hösten år 2016.

En översyn av korttidsvistelse kommer att påbörjas under hösten år 2016.

Äldreomsorg

Inom äldreomsorgen i kommunal regi pågår aktiviteter i syfte att minska sjukfrånvaron. Ackumulerat till och med mars var sjukfrånvaron för personalen inom äldreomsorg i kommunal regi 9,75 procent vilket är en förbättring jämfört med motsvarande period 2015 då andelen var två procentenheter högre. Åtgärderna bedöms minska kostnaderna inom verksamheten med ca 500 tkr under år 2016.

Den kommunala dagverksamheten Komm-in har omstrukturerats och kostnaderna bedöms ha minskat med 400 tkr år 2015.

Översynen av nattpatrullen visade att det är möjligt att förändra nattpatrullens arbetsrutiner så att det skulle minska kostnaderna.

Ytterligare identifierade möjliga åtgärder för att nå budget i balans

I samband med att ett nytt LSS-boende på Granängsringen startar under sommaren 2016 minskar antalet köpta platser utanför kommunen. Detta bedöms minska kostnaderna med ca 1 000 tkr under år 2016.

En omförhandling av avtalet med organisationen Maskrosbarn tillsammans med en översyn av kontaktmannaskap bedöms minska kostnaderna med ca 100 tkr.

Inom verksamhet i kommunal regi genomförs en effektivisering i och med en organisationsförändring inom bostadsenheterna för LSS-boenden för att kunna möjliggöra att ha personal dagtid då brukarna inte är i daglig verksamhet. Detta bedöms minska kostnaderna med ca 700 tkr under år 2016.

En tätare uppföljning av beviljade insatser av hemtjänst bedöms minska

kostnaderna med ca 350 tkr under år 2016.

Datum 2016-05-25
 Tid 18:30–21:40
 Plats Myggdalen plan 1 kommun huset

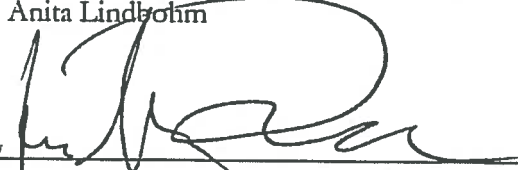
Beslutande Se närvarolista

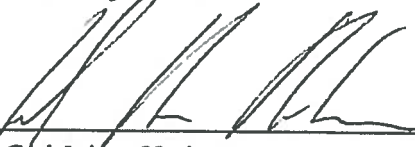
Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats och tid 2016-05-30 kl 10:15

Paragrafer 1041 - 1052
 2003-2004

Sekreterare
 Anita Lindbohm

Ordförande
 Andreas Jonsson

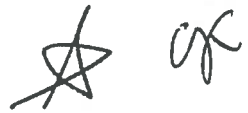
Justerande
 Carl-Johan Karlson

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
 Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Socialnämnden
 Sammanträdesdatum 2016-05-25
 Datum då anslaget sätts upp 2016-05-31
 Datum då anslaget tas ned 2016-06-22
 Förvaringsplats för protokollet Socialförvaltningens arkiv

Underskrift
 Anita Lindbohm

	Utdragsbestyrkande
---	--------------------

Närvarolista

Beslutande

Andreas Jonsson (M)
 Anna Lund (KD)
 Carl-Johan Karlson (S)
 Gerd Dufberg (M)
 Peter Freij (M)
 Åsa de Mander (L)
 Lars Owe Larsson (C)
 Barbro Rådberg (S)
 Bertil Johansson (S)
 Margitha Applegate (S)
 Peter Söderlund (MP)

Ersättare

Birgitta Soccorsi (M)
 Fredrik Bergquist (M)
 Jesper Lithman (M)
 Tony Thorén (L)
 Gisela Jansson (S)
 Alejandro Ozano (MP)
 Lisa Månsson (MP)
 Yvonne Sternberg Taubert (V)

Övriga

Anita Lindbohm, Sekreterare, Socialförvaltningen
 Gunny Bäckström, T f förvaltningschef, Socialförvaltningen
 Ansa Haapala, Stabschef, Socialförvaltningen, §§ 1041-1052
 John Henriksson, Myndighetschef, Socialförvaltningen, §§ 1041-1052
 Auli Metsänsalo, Enhetschef, Socialförvaltningen, §§ 1041-1052
 Eva Tullander, Enhetschef, Socialförvaltningen, §§ 1041-1052
 Maria Klarberg, Verksamhetschef, Socialförvaltningen, §§ 2003-2004
 Håkan Wramner, Utredare, Socialförvaltningen, §§ 1041-1052
 Johan Öhrberg, Verksamhetscontroller, Socialförvaltningen, §§ 1041-1052
 Torsten Sjöström, T f myndighetschef, Socialförvaltningen, §§ 1041-1052

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

Magnus Dahlquist, Controller, Kommunstyrelseförvaltningen, §§ 1041-1052
Linda Vikman, Kvalitetscontroller, Kommunstyrelseförvaltningen, §§ 1041-1042
Annelie Sandin, Enhetschef, Socialförvaltningen, §§ 1041-1042
Catarina Stavenberg, Seniorskonsult, Kommunstyrelseförvaltningen, §§ 1041-1043

Frånvarande

Lars Lagerstedt (C)
Amanda Kennerberg (KD)
Fredrik Melin (S)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

§ 29

Dnr 2016BNS0280/042

Byggnadsnämndens delårsrapport 1 2016

Byggnadsnämndens beslut

1. Byggnadsnämnden beslutar godkänna delårsbokslut 1 2016.

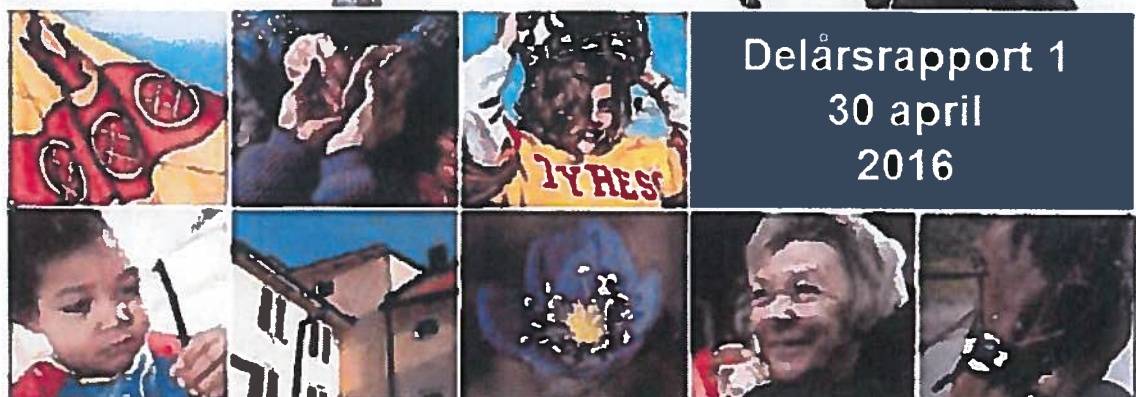
Beskrivning av ärendet

Avdelningschef Martin Fahlman redovisar delårsbokslut 1 (aktbilaga) för byggnadsnämnden. I delårsbokslutet redovisas det ekonomiska resultatet och måluppfyllelse för byggnadsnämndens verksamhet de fyra första månaderna av 2016.

Justerandes sign 		Utdragsbestyrkande
---	---	--------------------

Byggnadsnämnden

Delårsrapport 1
30 april
2016

tyresö kommun

Innehållsförteckning

Delårsrapport 1 – per 30 april 2016	3
1 Viktiga händelser	3
2 Mål och resultat	3
3 Utvärdering av verksamhet och ekonomi.....	4
4 Åtgärder som nämnden avser vidta vid avvikelser	6

1 Viktiga händelser

Det har skett en omorganisation som inneburit att VA, miljö-trafik, fastighetskontoret och driften inte längre tillhör stadsbyggnad. Detta har påverkat verksamheten på så sätt att enhetschefen har blivit avdelningschef för mät och kartenheten och bygglovenheten och bildar nu mät och bygglovsavdelningen. Syftet är bl.a. att skapa mer tid för strategiskt planering i en tid av stor förändring. En ny bygglovchef har tillsatts internt men är för närvarande på föräldraledighet. Stor mängd ärenden har kommit in och ökar i förhållande till tidigare år. Stor del av tiden går åt till upplärning av nya medarbetare. Domar gällande attefalärenden börjar komma från högsta instans och det spretar ganska bra.

2 Mål och resultat

NÄMNDMÅL (STRATEGISKT MALOMRÅDE: MEDBORGARFOKUS)

- Servicen ska förbättras genom arbete med effektivisering och information

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016-04	Mål 2016
Bygglov - andel elektroniska ansökningar	-	15,00%	25,00%	18,00%
Nöjd Kund-Index - Effektivitet	71	64	-	75
Nöjd Kund-Index - Information	69	64	-	75
Handläggningstider veckor Attefall (medel)	1	3	2	6
Handläggningstider veckor Lov (medel)	2.4	3	2.9	6

Analys och kommentar måluppfyllelse

Trenden är att handläggningstiderna håller en fortsatt bra nivå trots ökat antal ärenden på samma medarbetarantal

Andelen elektroniska ansökningar ökar stadigt tack vare insatser.

Enkät för mätning av nöjda kunder är inte gjord än.

Svårigheter att hålla kvalitén till sökanden då ärendemängden ökar och mycket tid läggs på upplärning av nyanställda.

3 Analys av verksamhet och ekonomi

Ekonomisk redovisning per verksamhet

Konto	Utf Jan - Apr 2016	Bud Jan - Apr 2016	Avvikelse Jan - Apr 2016	Årsbudget 2016
Taxor och avgifter	1 280	1 600	-320	4 800
Anslag och Prestationsers Intäkt	1 811	1 811	0	5 433
Övriga intäkter		0	0	0
Summa INTÄKTER	3 091	3 411	-320	10 233
Personalkostnader	-1 383	-1 362	-20	-4 058
Admin och KSK	-1 335	-1 283	-51	-3 850
Övriga kostnader	-305	-589	283	-1 766
Summa KOSTNADER	-3 209	-3 421	212	-10 233
Summa RR	-118	-10	-108	-0

Analys och kommentar ekonomi

Bygglovverksamheten går enligt budget. Vi ligger något back på intäkterna i nuläget men förväntar oss att det jämnar ut sig på helåret. Kostnader för juridisk konsultation kommer troligtvis överstiga budget p.g.a. Skulptörenärendet med HSB och ökad komplexitet i ärenden som rör sanktionsavgifter och olovligt byggande.

Nyckeltal

Statistik delårsbokslut 1 (januari till och med april)

Bakgrundsdata	2016	2015	2014
Årsarbetare	-	10,39	10,7
Ansökningar/anmälningar	233	231	187
Antal delegationsbeslut	286	279	445
Antal nämndbeslut	9	15	15
Antal överklagade beslut	10	5	3
Handläggningstider - lov (veckor)	2016	2015	2014
Tid från komplett ärende till beslut - medel	2,9	2,9	2,9
Tid från komplett ärende till beslut - median	1,6	1,4	1

Tid från ansökan till expediering - medel	10,4	11,1	8,4
Tid från ansökan till expediering - median	8	6	5,5

Handläggningstider - attefall (veckor)	2016	2015	2014
Tid från komplett ärende till beslut - medel	1,7	1,5	-
Tid från komplett ärende till beslut - median	1	1,1	-
Tid från ansökan till expediering - medel	13,8	7,1	-
Tid från ansökan till expediering - median	8,2	3,9	-

Kompletteringsbrev (dagar)	2016	2015	2014
Tid från ansökan till begäran om komplettering	9	6	6

Mittbygge (nämndmål 2016 - 18%)	2016	2015	2014
Andel ärenden inkomna via mittbygge.se	25%	10%	5%

Påbörjade bostäder - kommundelar	2016
Bollmora	-
Trollbäcken	2
Strand	4
Östra Tyresö	2
Totalt	8

Färdigställda bostäder - kommundelar	2016
Bollmora	73
Trollbäcken	6
Strand	43
Östra Tyresö	8
Totalt	130

Färdigställda bostäder - projekt	2016	Byggherre
Bollmora UR-tomten	70	JM AB
Strandängarna	35	Besqab
Malmstigen	3	Listudden
Totalt	108	

Analys och kommentarer nyckeltal

Antalet ansökningar har ökat de senaste åren och antalet beslut. Detta har skett med samma medarbetarantal vilket har fått upp produktionen per årsarbetare samtidigt som vi har behållit korta handläggningstider, dock finns risk för att kvalitén går ner och arbetsmiljön för handläggarna blir ansträngd. En ny medarbetare är anställd och börjar första juni.

4 Åtgärder som nämnden avser vidta vid avvikelser

En ny medarbetare är anställd vilket innebär att handläggarna blir efter första juli 7 till antalet istället för 6. Förhoppningsvis leder detta till att målen uppfylls. Dock är upplärningsperioden ganska lång.

Datum 2016-05-24
Tid 18:00–19:20
Plats Myggdalen

Beslutande Se närvarolista

Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats och tid Stadsbyggnadsförvaltningen 2016-05-30

Paragrafer 28 - 36

Sekreterare

Johanna Nyren Andersson

Ordförande

Matilda Lundh

Justerande

Lennart Jönsson

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Byggnadsnämnden
Sammanträdesdatum 2016-05-24
Datum då anslaget sätts upp 2016-05-31
Datum då anslaget tas ned 2016-06-22
Förvaringsplats för protokollet Samhällsbyggnadsförvaltningen

Underskrift

Johanna Nyren Andersson

LJ ML

Utdragsbestyrkande

Närvarolista

Beslutande

Mathilda Lundh (M)
 Mikael Onegård (M)
 Lars Lagerstedt (C)
 Tony Thorén (L)
 Lars-Gustaf Ericson (KD), ersättare för Janis Salts (KD)
 Lennart Jönsson (S)
 Tommy Blomster (S)
 Johan Rydén (MP)
 Julia Fedioutchek (MP), ersättare för Barbro Nordlöf (S)

Ersättare

Jan-Åke Svensson (M)
 Annika Henningsson (M)

Frånvarande

Christina Melzén (L)
 Janis Salts (KD)
 Barbro Nordlöf (S)
 Anders Bergérus (S)
 Ann Ödlund (V)

Övriga

Helen Dwyer (C)
 Martin Fahlman, avdelningschef för mät & karta samt bygglov
 Sylvia Folke, bygglovhandläggare
 David Karlsson, bygglovhandläggare
 Klas Modin, Nyrén arkitektkontor (närvarande vid § 28)
 Johanna Nyrén Andersson, nämndsekreterare
 Björn Pettersson, verksamhetsansvarig
 Hanna Wikström, bygglovhandläggare

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

§ 68

Dnr 2016/KS 0177 10

Delårsbokslut per april 2016

Kommunledningsutskottets beslut

- Informationen noteras.
-

Beskrivning av ärendet

Delårsrapporten kommer till kommunstyrelsens sammanträde 31 maj 2016.

Justerandes sign 		Utdragsbestyrkande
---	---	--

Datum 2016-05-19
 Tid 09:00–09:25
 Plats Sammanträdesrum Bollmora, kommunhuset

Beslutande Se närvarolista

Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats och tid Kommunkansliet 2016-05-23

Paragrafer 66 - 77

Sekreterare
 Hillevi Elvhage

Ordförande
 Fredrik Sawestahl

Justerande
 Anita Mattsson

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
 Observera att anslagsstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Kommunledningsutskottet
 Sammanträdesdatum 2016-05-19
 Datum då anslaget sätts upp 2016-05-24
 Datum då anslaget tas ned 2016-06-15
 Förvaringsplats för protokollet Kommunkansliets arkiv plan 6

Underskrift
 Hillevi Elvhage

	Utdragsbestyrkande
---	--------------------

Närvarolista

Beslutande

Fredrik Saweståhl (M), ordförande
 Mats Lindblom (L), 1:e vice ordförande
 Anita Mattsson (S), 2:e vice ordförande
 Ulrica Riis-Pedersen (C)
 Leif Kennerberg (KD)
 Kristjan Vaigur (S)
 Marie Åkesdotter (MP)

Ersättare

Anna Steele (L)
 Helen Dwyer (C)
 Anna Lund (KD)
 Marcus Obligado (V)

Övriga

Britt-Marie Lundberg-Björk, chef tekniska kontoret och medborgarfokus, kommunstyrelseförvaltningen
 Jonas Jansfors, HR-chef, kommunstyrelseförvaltningen
 Ann-Catrine Hagner, chef konsult- och servicekontoret, kommunstyrelseförvaltningen
 Inger Carlsson, handläggare, kommunstyrelseförvaltningen, från och med § 70
 Ulrika Josephson Westberg, chef kommunkansliet, kommunstyrelseförvaltningen
 Eva Nilsson, kommunjurist, kommunstyrelseförvaltningen
 Hillevi Elvhage, kommunsekreterare, kommunstyrelseförvaltningen

Frånvarande

Andreas Jonsson (M)
 Karin Ljung (S)
 Anders Linder (S)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

Datum 2016-05-31
Tid 18:30–20:40
Plats Sammanträdesrum Bollmora, kommunhuset

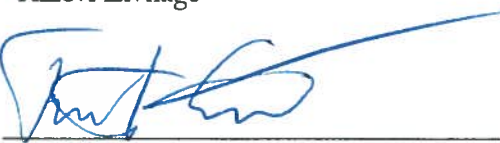
Beslutande Se närvarolista

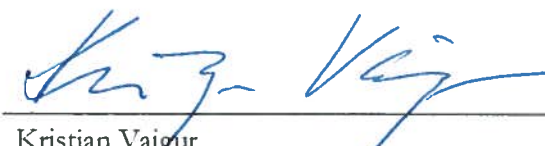
Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats
och tid Kommunkansliet 2016-06-07

Paragrafer 92 - 110

Sekreterare
Hillevi Elvhage

Ordförande
Fredrik Saweståhl

Justerande
Kristjan Vaigur

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Kommunstyrelsen
Sammanträdesdatum 2016-05-31
Datum då anslaget sätts upp 2016-06-08
Datum då anslaget tas ned 2016-06-30
Förvaringsplats för protokollet Kommunkansliets arkiv plan 6

Underskrift
Hillevi Elvhage

Utdragsbestyrkande

Närvarolista

Beslutande

Fredrik Saweståhl (M)
Mats Lindblom (L)
Anita Mattsson (S)
Anki Svensson (M)
Andreas Jonsson (M)
Dick Bengtson (M)
Ulrica Riis-Pedersen (C)
Leif Kennerberg (KD)
Kristjan Vaigur (S)
Jannice Rockstroh (S)
Carl-Johan Karlson (S)
Marie Åkesdotter (MP)
Jörgen Bengtsson (SD)

Ersättare

Lotta Stjernfeldt (M)
Peter Odelvall (M)
Anna Steele (L)
Mats Larsson (L)
Helen Dwyer (C)
Anna Lund (KD)
Lennart Jönsson (S)
Karin Ljung (S)
Anders Linder (S)
Peter Bylund (MP), från och med kl. 18:40 § 92
Marcus Obligado (V)
Anders Wickberg (SD), till och med § 108 kl. 20.25

Övriga

Bo Renman, kommundirektör, kommunstyrelseförvaltningen
Sigbrith Martinsson, ekonomichef, kommunstyrelseförvaltningen
Britt-Marie Lundberg-Björk, chef tekniska kontoret och medborgarfokus,
kommunstyrelseförvaltningen

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

Ann-Catrine Hagner, chef konsult- och servicekontoret, kommunstyrelseförvaltningen
 Sara Kopparberg, stadsbyggnadschef, stadsbyggnadsförvaltningen
 Catarina Stavenberg, seniorkonsult, kommunstyrelseförvaltningen
 Maj Ingels Fagerlund, säkerhetschef, kommunstyrelseförvaltningen
 Eva Nilsson, kommunjurist, kommunstyrelseförvaltningen, till och med § 100 kl. 19.45
 Mikael Onegård, politisk sekreterare, M
 Robert Skölin, politisk sekreterare, M, till och med § 97 kl. 19.45
 Marita Bertilsson, politisk sekreterare, S
 Julia Fedioutchek, politisk sekreterare, MP
 Leonid Yurkovskiy, politisk sekreterare, SD
 Hillevi Elvhage, kommunkonferenssekreterare, kommunstyrelseförvaltningen
 Jenny Linné, chef mark och exploatering, stadsbyggnadsförvaltningen, till och med § 101
 Helene Hjerdin, chef planavdelningen, stadsbyggnadsförvaltningen, till och med § 101
 Jens Möller, förbundschef, Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund, § 92

Frånvarande

Annika Henningsson (M)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------